Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

THE ORTHODOX OBS

Mr. Con. Skedros
999 South 15th East
Salt Lake 5, Utah.

'Ο 'Εξοχ. Nelson A. Rockefeller, Κυβερνήτης τῆς Πολιτείας Νέας 'Υόρκης, φωτογραφούμενος μετὰ τοῦ Σεβασμ. 'Αρχιεπισκόπου 'Αμερικῆς κ. κ. 'Ιακώβου, κατὰ τὴν εἰς τὸ Κυβερνεῖον τῆς Albany ἐπίσκεψιν Αὐτοῦ, τῇ 3ῃ 'Ιουνίου 1959.

Archbishop Iakovos with Governor Nelson A. Rockefeller of New York at the Capitol in Albany, June 3, 1959.

Ἑορτολόγιον, 16 Ἰουνίου — 16 Ἰουλίου, 1959

ΙΟΥΝΙΟΥ

16. ΤΡΙΤΗ. Τύχωνος Ἐπισκόπου Ἀμαθοῦντος, Κύπρου.
17. ΤΕΤΑΡΤΗ. Ἰσαύρου, Μανουήλ, Σαβέλ, Ἰσμαήλ, μαρτύρων.
18. ΠΕΜΠΤΗ. Λεοντίου, Ὑπατίου, Θεοδούλου, Αἰθερίου, μαρτύρων.
19. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ἰούδα (Θαδδαίου ἢ Λεββαίου) Ἀποστόλου, Παϊσίου Ὁσίου. (Ἀπόδοσις Ἀναλήψεως).
20. ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ. Μεθοδίου Ἱερομάρτυρος, Ἐπισκόπου Πατάρων.
21. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ. Ἰουλιανοῦ Μάρτυρος.
22. ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ. (Τῆς Ἁγίας Τριάδος). (Ἄρχεται ἡ Νηστεία τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων). Εὐσεβίου, Ζήνωνος, Ζηνᾶ, μαρτύρων.
23. ΤΡΙΤΗ. Ἀγριππίνης, Ἀριστοκλέους, μαρτύρων.
24. ΤΕΤΑΡΤΗ. Τὸ Γενέσιον τοῦ Προδρόμου. Σύναξις δικ. Ζαχαρίου καὶ Ἐλισάβετ.
25. ΠΕΜΠΤΗ. Φεβρωνίας Ὁσιομάρτυρος, Λογγίνου καὶ τῶν 5 ἀδελφῶν αὐτοῦ μαρτ.
26. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Δαβὶδ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἀνθίωνος, ὁσίων.
27. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Σαμψὼν τοῦ Ξενοδόχου, Ἰωάννας Μυροφόρου. (Ἀπόδ. Πεντηκοστ.).
28. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ. (Α΄ Ματθαίου). Εὕρεσις τ. λειψάνων Κύρου καὶ Ἰωάννου, Ἀναργύρων.
29. ΔΕΥΤΕΡΑ. ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΚΟΡΥΦΑΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.
30. ΤΡΙΤΗ. Η ΣΥΝΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΙΟΥΛΙΟΥ

1. ΤΕΤΑΡΤΗ. Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ τῶν Ἀναργύρων.
2. ΠΕΜΠΤΗ. Ἡ κατάθεσις τῆς Τιμίας Ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου ἐν Βλαχέρναις.
3. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Ὑακίνθου καὶ Θεοδότης, μαρτύρων, Ἀνατολίου Κωνσταντινουπόλεως, Γερασίμου Ὁσιομάρτυρος.
4. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. FOURTH OF JULY, INDEPENDENCE DAY. Ἀνδρέου Ἐπισκόπου Κρήτης. (Μ. Κανόνος).
5. ΚΥΡΙΑΚΗ (Β΄ Ματθαίου). Ἀθανασίου Ὁσίου τοῦ ἐν Ἄθῳ.
6. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σισώη Ὁσίου, Ἀρχίππου, Φιλήμονος, Ὀνησίμου τῶν Ἀποστόλων.
7. ΤΡΙΤΗ. Κυριακῆς Μάρτυρος, Θωμᾶ Ὁσίου τοῦ ἐν Μαλαιῷ.
8. ΤΕΤΑΡΤΗ. Προκοπίου Μεγαλομάρτυρος.
9. ΠΕΜΠΤΗ. Παγκρατίου Ἱερομάρτυρος, Πρόβου Μάρτυρος.
10. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ. Τῶν ἐν Νικοπόλει Ἀρμενίας 45 Ἁγίων Μαρτύρων.
11. ΣΑΒΒΑΤΟΝ. Εὐφημίας μεγαλομάρτυρος καὶ πανευφήμου.
12. ΚΥΡΙΑΚΗ (Γ΄ Ματθαίου). Πρόκλου καὶ Ἱλαρίου Μαρτ., Βερονίκης τῆς ἰαθείσης.
13. ΔΕΥΤΕΡΑ. Σύναξις Ἀρχαγγέλου Γαβριήλ. Στεφάνου Ὁσίου τοῦ Σαββαΐτου.
14. ΤΡΙΤΗ. Ἀκύλα Ἀποστόλου, Ἰούστου Μάρτ., Νικοδήμου Ἁγιορείτου .Ὁσίου.
15. ΤΕΤΑΡΤΗ. Κηρύκου καὶ Ἰουλίττης τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μαρτύρων.
16. ΠΕΜΠΤΗ. Ἀθηνογένους Ἱερομάρτυρος καὶ ἑτέρων 15,000 μαρτύρων.

Religious Calendar — June 16 to July 16, 1959

JUNE

16. TUESDAY. St. Tychon, Bishop of Amathous, Cyprus.
17. WEDNESDAY. SS. Isaurus, Manuel, Sabel and Ismael, Martyrs.
18. THURSDAY. SS. Leontios, Hypatios, Theodoulos and Aitherios, Martyrs.
19. FRIDAY. St. Judas (Thaddaios or Lebbaios) the Apostle; St. Paisios, Martyr.
20. SATURDAY. MEMORIAL SATURDAY; St. Methodios, Bishop of Patara.
21. SUNDAY. THE SUNDAY OF PENTECOST; St. Julian, Martyr.
22. MONDAY. MONDAY OF THE HOLY SPIRIT; St. Eusebios, Martyr.
23. TUESDAY. St. Agrippina, Martyr; St. Aristokles, Martyr.
24. WEDNESDAY. Birth of St. John the Baptist; The Holiday of Zacharias and Elizabeth.
25. THURSDAY. St. Febronia and St. Logginos, Martyrs.
26. FRIDAY. St. David of Salonika; St. Anthonios.
27. SATURDAY. St. Samson the Innkeeper; St. Joanna the Myrrhbearer.
28. SUNDAY. ALL SAINTS SUNDAY; First Sunday of Matthew.
29. MONDAY. SS. PETER AND PAUL, LEADERS OF THE TWELVE APOSTLES.
30. TUESDAY. THE FEAST OF THE TWELVE APOSTLES.

JULY

1. WEDNESDAY. SS. Cosmas and Damian, the Penurious.
2. THURSDAY. THE Placing of the Virgin's Robe in Blacherna.
3. FRIDAY. SS. Hyacinthos and Theodotes, Martyrs.
4. SATURDAY. INDEPENDENCE DAY; St. Andrew, Bishop of Crete.
5. SUNDAY. SECOND SUNDAY OF ST. MATTHEW; St. Athanasios of Mt. Athos.
6. MONDAY. SS. Sisoes, Archippos, Philemon and Onesimos, Apostles.
7. TUESDAY. St. Kyriake, Martyr; St. Thomas of Malaion.
8. WEDNESDAY. St. Prokopios, Great Martyr.
9. THURSDAY. SS. Pancratios and Probos, Martyrs.
10. FRIDAY. The Forty-five Martyrs of Nicopolis.
11. SATURDAY. St. Euphemia, Great Martyr.
12. SUNDAY. THE THIRD SUNDAY OF ST. MATTHEW; SS. Proclus and Illarius, Martyrs.
13. MONDAY. The Celebration of the Archangel Gabriel.
14. TUESDAY. St. Akyla, the Apostle; St. Justus, Martyr.
15. WEDNESDAY. St. Kyrikos and his mother St. Julietta, Martyrs.
16. THURSDAY. St. Athenogenes and the 15,000 Martyrs.

Orthodox Observe

Est. 1934

The official publication of the news, u and thought of the Greek Orthodox Chu in America, published monthly by the Gr Archdiocese of North and South Amer 10 East 79th Street, New York 21, N. Phone: TRafalgar 9-2060

EDITOR:
BASIL VASILIADES, Δ.Ο.Θ.
EDITOR, English Section:
ARTHUR DORE
SECRETARY:
REV. RHILIP KOUTOUFAS

Subscription Rates in U.S.A. and Canad
One year ..... $4.
Two years ..... $7.
Single copy ..... 40 ce
Foreign Countries ..... $4.50 per y

Second class mailing privileges authorize at New York, N. Y.

Allow one month for change of addr and renewal orders to become effective. insure accuracy in changes, include previo and new address. Contributions and Ne deadline for THE ORTHODOX OBSERVER the 2nd day of the month for issue of fo lowing month. Send all communications t

ORTHODOX OBSERVER
Greek Archdiocese
10 East 79th Street, New York 21, N.

PUBLICATIONS
OF THE GREEK ARCHDIOCESE OF N. & S. AMERICA

PARENTS AND PRIESTS AS SEF VANTS OF REDEMPTION. B Athenagoras Kokkinakis, Bishop c Elaia. Pp. 206. New York, 1958

The Eastern Orthodox Church — Bibliography by Rev. Dean Timoth Andrews. $0.5

The Divine Liturgy for Mixed Choru Music by John Sakellarides. Ar ranged Tito Xirellis. Pp. 56. $1.0

Repentance by the Very Rev. Archi mandrite Ser. Papacostas. Trans slated into English from the 12t Greek ed. Published by Brotherhoo of Theologians "ZOE." Pp. 141 $0.5

History of the Orthodox Church b Rev. Constantine Callinicos. Pp. 146 $1.5

The Greek Orthodox Faith by Arch bishop Michael. Pp. 8..... no charg

The Greek Contribution to Our Com mon Faith by Dr. E. E. Flack Pp. 8 no charg

Η ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ. κ. ΙΑΚΩΒΟΥ

Τῇ 28ῃ Μαΐου 1959

Πρὸς τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερατ. Προϊσταμένους
τῶν Ἑλληνορθοδόξων Κοινοτήτων τῆς καθ' ἡμᾶς
Ι. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς Βορείου καὶ Νοτίου.

Ἀγαπητοί,

Ἡ «ΕΒΔΟΜΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ» θὰ ἑορτασθῇ ἐφέτος καθ' ὅλην τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπήν, ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῶν Ἁγίων Πάντων, συμπεριλαμβανομένης, ἤτοι ἀπὸ τῆς 20ῆς μέχρι τῆς 30ῆς Ἰουνίου.

Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, δέον ὅπως εἰς ἑκάστην Κοινότητα ἀναπτυχθῇ πνευματικὴ δρᾶσις ὑπὸ τῶν εὐλαβεστάτων Ἱερατικῶς Προϊσταμένων, βοηθουμένων ὑπὸ τῶν βοηθῶν Ἱερέων, τῶν Διδασκάλων καὶ Διδασκαλισσῶν, Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν, Ἱεραποστόλων καὶ λοιπῶν διανοουμένων.

Ἕκαστος Ἱερεὺς θὰ συντάξῃ τὸ πρόγραμμα ἑορτασμοῦ τῆς «Ἑβδομάδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου», ἐκ συμφώνου πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Κοινότητος αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν Θεοφιλεστάτων Βοηθῶν ἡμῶν Ἐπισκόπων δοθησομένας ὁδηγίας καὶ πρὸς τὰς κάτωθι γενικὰς ἀρχὰς καὶ κατευθύνσεις.

Αἱ Ἐπιστολαὶ τοῦ θεσπεσίου Παύλου πρέπει νὰ ἀναπτυχθοῦν κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς ἐκζητήσεις τῶν σημερινῶν Χριστιανῶν καὶ ἐνισχύοντα τὴν πρὸς τὸν Θεὸν πίστιν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ζωῇ.

Ἡ διδασκαλία τοῦ Παύλου περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Χριστιανοῦ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν συνανθρώπων ἡμῶν, ὡς αὕτη ἐκτίθεται κυρίως εἰς τὰς πρὸς Ρωμαίους καὶ πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου, πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν σημερινῶν πραγματικοτήτων καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πρὸς πάντας ἀγάπης.

Αἱ σχέσεις τοῦ Χριστιανοῦ πρὸς τοὺς αἱρετικοὺς ἢ καὶ τοὺς ἀλλοδόξους καὶ ἀλλοθρήσκους, ὡς αὗται ἀναπτύσσονται κυρίως ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους Α' Ἐπιστολῇ, δέον ὅπως ἀναλυθῶσι μετὰ πάσης δυνατῆς λεπτομερείας καὶ ἐν στενωτάτῃ συσχετίσει πρὸς τὴν λεγομένην «Οἰκουμενικὴν κίνησιν».

Ἡ περὶ τῆς νεολαίας διδασκαλία τοῦ διελθόντος τρικυμιώδη νεανικὴν ζωὴν Σαοὺλ-Παύλου, ἀναπτυσσομένη κυρίως ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον ἐπιστολῇ, δέον ὅπως ἀναλυθῇ ἐν ἀμέσῳ σχέσει πρὸς τὴν σημερινὴν Ἑλληνορθόδοξον Νεολαίαν (GOYA), παρ' ἧς πολλὰ ἀναμένει καὶ ἡ Ὁμογένεια καὶ ἡ Ἐκκλησία πρὸς συνέχισιν καὶ διάδοσιν τῆς πατρώας ἡμῶν Πίστεως, τῆς Μητρικῆς ἡμῶν γλώσσης καὶ τῶν Ἑλληνορθοδόξων Παραδόσεων ἐν τῇ προσφιλεῖ ἡμῶν Χώρᾳ ταύτῃ.

Ἡ στενὴ καὶ πολύτιμος δι' ἕνα οὐρανοβάμονα Ἀπόστολον, οἷος ὁ Παῦλος, συνεργασία γυναικῶν, οἷαι ἡ Φοίβη, ἡ Πρίσκιλλα καὶ ἄλλαι, θὰ δώσῃ ὑμῖν ἀφορμὴν νὰ τονίσητε τὴν πολύτιμον ὑπηρεσίαν τῶν σημερινῶν χριστιανῶν γυναικῶν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, εἴτε ὡς διακονισσῶν, εἴτε ὡς διδασκαλισσῶν, κατηχητριῶν, μελῶν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Χορῳδίας, τῶν Ὀργανώσεων Νεολαίας, καὶ δὴ καὶ τῆς Φιλοπτώχου, ἥτις τοσαύτας πολυτίμους ὑπηρεσίας προσέφερε καὶ προσφέρει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἡ ὑψηλὴ διδασκαλία τοῦ Παύλου περὶ ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον θεωρεῖ «βραχύ τι παρ' ἀγγέλους» ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους, ἐν δὲ τῇ πρὸς Κορινθίους «Θεοῦ γεώργιον», «Θεοῦ οἰκοδομήν», «Θεοῦ συνεργόν», ἂς εἶναι εἰς τὸ πρόγραμμα ὑμῶν ὡς ὑψηλὸν καὶ πράγματι ἀνθρωπιστικὸν ὑπόδειγμα, κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ ἀνθρωπίνη ἐλευθερία καὶ ἀξιοπρέπεια τόσον δεινῶς δοκιμάζεται.

Τέλος δὲ — ὅπερ καὶ τὸ σπουδαιότερον, δι' ὃ καὶ ὡς ἐν κατακλεῖδι τονίζομεν — εἶναι τὸ ἱεραποστολικὸν πνεῦμα καὶ ὁ ἱεραποστολικὸς χαρακτὴρ τῆς διακονίας ἡμῶν, ὡς ἐξάγεται οὗτος ἐκ τῶν ἔργων καὶ τῶν ἐπιστολῶν καὶ τῆς ἀσυγκρίτου ἱεραποστολικῆς δράσεως τοῦ Μεγάλου τῶν Ἐθνῶν Ἀποστόλου Παύλου. Ἐὰν πιστεύωμεν, ὅτι Ἐκκλησία σημαίνει πρωτίστως Ἱεραποστολήν, πρέπει πάντες νὰ γίνωμεν ἱεραπόστολοι, κατὰ τὸ φωτεινὸν παράδειγμα τοῦ μεγίστου τῶν Ἱεραποστόλων Παύλου, ὅστις «τὰ πάντα γέγονε τοῖς πᾶσι, ἵνα πάντως τινὰς σώσῃ». Αὐτονόητον δὲ τυγχάνει ὅτι τῆς ἐξωτερικῆς ἱεραποστολῆς δέον νὰ προηγῆται ἡ ἐσωτερικὴ ἱεραποστολὴ πρὸς τοὺς μακρὰν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἱσταμένους Ὁμογενεῖς.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τῶν γενικῶν τούτων κατευθυντηρίων γραμμῶν δέον ὅπως συνταχθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς «Ἑβδομάδος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου».

Εὐελπιστοῦντες ὅτι θὰ ἐπιδείξητε ἅπαντες θερμουργὸν ζῆλον ὡς πρὸς τὴν πληρεστέραν ἀνταπόκρισιν ὑμῶν πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ καθιερωθέντος ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Μιχαὴλ ἑορτασμοῦ τῆς μνήμης τοῦ Ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας ὑμᾶς τὴν χάριν τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Σωτῆρος Χριστοῦ

καὶ διατελοῦμεν
μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης ἐν Χριστῷ
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὑμῶν
† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

ΠΑΥΛΟΣ, Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΧΑΛΟΦΤΗ

ΑΠΟ ὁποιαδήποτε πλευρὰ καὶ ἂν ἐξετασθῇ ἡ μεγάλη μορφὴ τοῦ Παύλου, θὰ μᾶς ἀφήσῃ καταπλήκτους. Ἑρμηνευτὴς τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀνυπέρβλητος. Θεολόγος ποὺ διατυπώνει τὸ περιεχόμενον τῆς πίστεως κατὰ τὸν πλέον σαφῆ καὶ ἀκριβῆ τρόπον. Διδάσκαλος τῆς ἠθικῆς ἀκριβέστατος. Διοργανωτὴς τῶν Ἐκκλησιῶν, ποὺ ἱδρύει ἄριστος. Συγγραφεὺς μὲ βαθύτητα καὶ χάριν. Γνώστης τῶν ἀνησυχιῶν τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας καὶ ψυχολόγος ἀνυπέρβλητος. Εὔστροφος εἰς τὸν λόγον, ὥστε νὰ ἱκανοποιῇ Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας, μολονότι διαφορετικοὺς δρόμους σκέψεως ἠκολούθουν καὶ οἱ δύο. Πρὸ παντὸς ὅμως πλήρης ζήλου καὶ φλογὸς διὰ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγέννησιν. Καμμία φυσιογνωμία εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον δὲν συγκρίνεται μὲ τὴν τοῦ Παύλου. Καὶ δι' αὐτὸ δικαίως ἀπεκλήθη ὁ Πρῶτος μετὰ τὸν Ἕνα. Ὅλοι οἱ λαοὶ τῆς γῆς πρὸς τὴν μορφήν του στρέφουν τὴν σκέψιν καὶ αὐτοῦ τὰς συγγραφὰς μελετοῦν, ὅταν ἐπιθυμοῦν νὰ εὕρουν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῆς χριστιανικῆς των πίστεως. Καὶ δι' αὐτὸ οἱ θεολόγοι ὅλου τοῦ κόσμου πρὸς τὰς Ἐπιστολάς του ἀτενίζουν, διὰ νὰ ἐμβαθύνουν περισσότερον εἰς τὴν ἐπιστήμην των.

Δι' ἡμᾶς ὅμως τοὺς Ἕλληνας ὁ Παῦλος ἔχει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν. Ἦτο, ἀναμφιβόλως, «περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος» (Φιλιπ. γ' 5). Ἦτο καὶ Ρωμαῖος πολίτης ἐκ γενετῆς (Πράξ. κβ' 28). Εἶχεν ὅμως ἐκπαιδευθῇ ὄχι μόνον μὲ Ἑβραϊκήν, ἀλλὰ καὶ μὲ Ἑλληνικὴν παιδείαν. Ὁ Διδάσκαλός του Γαμαλιήλ, εἶναι μεμαρτυρημένον ἀπὸ τὸ Ταλμούδ, ποὺ περιέχει τὰς Ἰουδαϊκὰς παραδόσεις, ὅτι ἦταν κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας καὶ μάλιστα προέτρεπε τοὺς μαθητάς του εἰς τὴν σπουδὴν τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων. Χωρὶς λοιπὸν ἀμφιβολίαν ὁ Παῦλος ἀπέκτησεν ἑλληνοπρεπῆ μόρφωσιν. Ὅταν ὡμίλει πρὸς τοὺς Ἀθηναίους περὶ τοῦ Θεοῦ, ἐχρησιμοποίησε τὴν φράσιν τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων Ἀράτου καὶ Κλεάνθους τοῦ 3ου π.Χ. αἰῶνος «ἐν αὐτῷ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν» (Πράξ. ιζ' 28). Πρὸς τοὺς Κορινθίους γράφει, «φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαὶ» (Α' Κορ. ιε' 33). Πρὸς τὸν Τίτον σημειώνει, «Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί», χωρὶς νὰ παραλείψῃ τὸ ὅτι ἐλέχθη τοῦτο ὑπὸ Κρητός, τοῦ ἱερέως καὶ προφήτου Ἐπιμενίδου, ποὺ ἔζησε κατὰ τὸν 6ον π.Χ. αἰῶνα. Γνώστης μεγάλου μέρους τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, εἶναι ἀκόμη καὶ γνώστης τῆς Ἑλληνικῆς φιλοσοφίας, τὴν ὁποίαν ἀποκαλεῖ «κενὴν ἀπάτην», ἐφ' ὅσον παραπλανᾷ τὴν διάνοιαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν χριστιανικὴν γνῶσιν καὶ πίστιν, ποὺ ὁδηγεῖ εἰς σωτηρίαν. Ἂν ὁ Παῦλος δὲ ἐγνώριζε τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, θὰ ἐκινδύνευε νὰ θεωρηθῇ «ἄσοφος», ὅταν συνεβούλευε τοὺς Κολοσαεῖς «βλέπετε μή τι ὑμᾶς ἔσται ὁ συλλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης» (Κολ. β' 8). Ἡ μόρφωσις ἑπομένως τοῦ Παύλου ἦταν βαθύτατα ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴν ποίησιν, τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν. Ἴσως αὐτὸς ἦταν καὶ ὁ βαθύτερος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον τὸ περισσότερον βάρος τῆς ἱεραποστολῆς του τὸ ἔρριψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Νεάπολις, Φίλιπποι, Ἀμφίπολις, Ἀπολλωνία, Θεσσαλονίκη, Βέρροια, Ἀθῆναι, Κόρινθος, Ἀχαΐα, Νικόπολις ἐδέχθησαν τὴν ἐπίσκεψίν του, ἤκουσαν τὰς ὁμιλίας του, ἠσπάσθησαν τὴν διδασκαλίαν του, ὥστε «πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι» (Πράξ. ιζ' 12). Αἱ περισσότεροι τῶν θαυμασίων του καὶ θεοπνεύστων ἐπιστολῶν ἐγράφησαν διὰ τοὺς χριστιανοὺς Ἑλληνικῶν πόλεων. Καὶ ὅλαι εἰς γλῶσσαν Ἑλληνικήν, ὅπως καὶ ὅλα τὰ βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἔχει κανεὶς τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὁ Παῦλος εὗρῆκε τὸ Ἑλληνικὸν ἔδαφος καταλληλότερον διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ τοὺς Ἕλληνας περισσότερον δεκτικοὺς τοῦ νέου κηρύγματος. Καὶ πράγματι. Ἡ σκέψις ἦταν περισσότερον ἀνεπτυγμένη εἰς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ὁ Ἕλλην εἶχε τὴν ἱκανότητα νὰ συλλαμβάνῃ ὑψηλὰ νοήματα. Μάλιστα ἐπεδίωκεν εὐκαιρίας «λέγειν ἢ ἀκούειν τι καινότερον» (Πράξ. ιζ' 21). Τέτοια ἐπιθυμία μαθήσεως διὰ τὸν Παῦλον ἦταν ἡ καλλιτέρα ἀφορμή, διὰ νὰ ὠθήσῃ νὰ ἐπιδοθῇ ἐπιμόνως εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τὸ ἔπραξε. Δι' αὐτὸ δικαίως δύναται νὰ ὀνομασθῇ ὁ Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος.

Μὲ δικαιολογημένην λοιπὸν καύχησιν ὁ Ἕλλην, ὅπου γῆς καὶ ἂν εὑρίσκεται, θεωρεῖ τὸν Παῦλον πλησιέστερον ἱστάμενον εἰς τὴν ψυχήν του. Τὸν θεωρεῖ Ἀπόστολόν του. Τὸν ἀκούει εἰς τὴν γλῶσσαν του. Ἀντιλαμβάνεται καλλίτερον τὰ νοήματά του καὶ τὴν διδασκαλίαν του. Ὅταν κατὰ Κυριακὴν παρακολουθῇ τὸ Ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα μὲ τὸν τίτλον πρὸς Κορινθίους, ἢ πρὸς Θεσσαλονικεῖς, ἢ πρὸς Φιλιππησίους κ.λ.π., γνωρίζει ὅτι ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἴδιον, ἀφοῦ ἐγράφη διὰ τοὺς προγόνους του. Δι' αὐτὸν δὲ τὸν λόγον ἰδιαιτέρως ἡ Ἑλλὰς καὶ οἱ Ἕλληνες θεωροῦν τὸν Παῦλον ἰδικόν των κυρίως Ἀπόστολον. Ὑπῆρξε, βεβαίως, ὅλων τῶν Ἐθνῶν εὐαγγελιστής. Πρὸς ὅλους ἀπηυθύνθη. Παντοῦ ἐταξίδευσε. Ἀνατολὴ καὶ

Ὁ «ΚΗΡΥΓΜΑ» ΚΑΙ Η «ΔΙΔΑΧΗ» ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Ὑπὸ τοῦ Αἰδεσ. Οἰκον. Δ. Ι. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΛΟΥ, ΤΗ.Μ.

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ἐκλήθη νὰ διακονήσῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Σωτηρίας εἰς τὰ ἔθνη. Ἀποκιμασθεὶς ἀπὸ τοὺς ὁμοεθνεῖς του, ἐστράφη νὰ κηρύξῃ εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας (Πρ. 13:46), διὸ καὶ ἀποκαλεῖ ἑαυτὸν «ἐθνῶν ἀπόστολον» (Ρωμ. 11:13). Ὡς τοιοῦτος ὁ Παῦλος εἶχεν εἰδικὸν «κήρυγμα», μήνυμα οὐχὶ ἠθικῶν παραινέσεων καὶ φιλοσοφικῶν στοχασμῶν, ἀλλὰ σωτηρίας ἐν Χριστῷ. «Οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι», ὁμολογεῖ ὁ ἴδιος (1 Κορ. 1:17). Τὸ ῥῆμα «κηρύττειν» τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην εἶναι συνώνυμον καὶ ἐναλλάσσεται μὲ τὸ «εὐαγγελίζεσθαι», ὡς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαγάγῃ τις ἐκ τῆς μελέτης ἰδίως τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου.

Τὸ «κήρυγμα» τοῦ Παύλου, καινὸν καὶ πρωτότυπον, ἀπηυθύνετο πρὸς τοὺς μὴ Χριστιανοὺς καὶ ἐνέκλειε τὰ στοιχειώδη στοιχεῖα τῆς νέας θρησκείας τοῦ Χριστοῦ. Κατ' ἀντιπαραβολὴν ἡ «διδαχή», ἡ ὁποία κατ' οὐσίαν ἦτο διδασκαλία ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ παραινέσεων, ἀπηυθύνετο πρὸς τοὺς ἤδη πιστοὺς καὶ τὰ μέλη τῶν κατὰ μέρους Ἐκκλησιῶν. Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου, γραφεῖσαι διὰ Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, φέρουν ἐπικρατέστερον τὸ στοιχεῖον τῆς «διδαχῆς» παρὰ τοῦ «κηρύγματος». Οὐχ ἧττον ὅμως ὑπάρχουν πλεῖστα ὅσα χωρία ἰδίως εἰς τὰς πρὸς Ρωμαίους, Κορινθίους καὶ Γαλάτας ἐπιστολάς, ἅτινα συγκροτοῦν διαυγῆ πηγὴν τοῦ περιεχομένου τοῦ Παυλικοῦ «κηρύγματος».

Ἀλλ' εἰς τί συνίστατο τὸ «κήρυγμα» τοῦ Παύλου; Γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους λέγει ὅτι, «ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει Πνεύματος καὶ δυνάμεως» (1 Κορ. 2:4). Δῆλον ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τὸ κατ' ἀρχὴν ὁ καθοδηγητὴς καὶ συνεργάτης τοῦ Ἀποστόλου εἰς τὴν ἀποστολήν του νὰ πείθῃ ἐθνικοὺς καὶ νὰ ἀποβαίνῃ ὄργανον τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ των. Εὐαγγέλιον ἀπευθυνόμενον εἰς τοὺς εἰδωλολάτρας ἦτο τὸ περιεχόμενον τοῦ «κηρύγματος» αὐτοῦ.

Ἡ πεμπτουσία τοῦ «κηρύγματος» τοῦ Παύλου εὑρίσκεται εἰς διαφόρους ῥήσεις καὶ ἐκφράσεις του, ἁπανταμένας τόσον εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων, ἰδιαιτέρως ὅμως εἰς τὰς προμνημονευθείσας τέσσαρας ἐπιστολάς του. Δύνανται δὲ νὰ συνοψισθοῦν εἰς τοὺς ἀκολούθους λόγους: «Ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ» (Ρωμ. 10:9). Ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ «κηρύγματος» ἡ συνέχουσα τὰς ἐπιστολὰς τοῦ Παύλου. Πίστις εἰς ἀμφότερα τὰ ἱστορικὰ αὐτὰ γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Κυρίου ὁδηγεῖ εἰς σωτηρίαν. Ὁ Χριστὸς «παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν», γράφει ἐμφατικῶς πρὸς τοὺς Ρωμαίους (4:25).

Ὁ Παῦλος εἶναι πλέον ἢ σαφὴς εἰς τὸ «κήρυγμά» του. Ὁ ἐσταυρωμένος Ἰησοῦς εἶναι ἡ ἀφετηρία του καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου εἶναι τὸ κορύφωμά του. «Ἐκήρυττεν» ὁ Παῦλος «Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον» (1 Κορ. 2:2). Ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ ἦτο σχέδιον τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦτο ὅλα ἐξελίσσονται μὲ πρόγραμμα καὶ σκοπιμότητα. Τοιουτοτρόπως ὁ Κύριος «ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν» καὶ «ἐτάφη . . . κατὰ τὰς Γραφὰς» (1 Κορ. 15:3-4). Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν μας, ἥτις ἀπέρρευσεν ἀπὸ τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, τὸ «κήρυγμα» τοῦ Παύλου περιλαμβάνει καὶ διακηρύττει τὴν καινὴν διδασκαλίαν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Χριστὸς ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον ἵνα προσέτι «ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ» (Γαλ. 1:4).

Ἡ πρᾶξις τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας διὰ τὴν ὁποίαν ὁμιλεῖ ἀνωτέρω ὁ Παῦλος θὰ πραγματοποιηθῇ τελικῶς ὅταν ὁ Χριστὸς θὰ ἀποκαλυφθῇ ὡς κύριος πάσης τῆς κτίσεως, ὁρατῆς καὶ ἀοράτου, ζώντων καὶ νεκρῶν. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ Χριστὸς ἀπέθανεν ἀλλὰ καὶ ἀνέστη «ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ» (Ρωμ. 14:9). Καὶ ἡ κυριότης αὐτὴ τοῦ Κυρίου θὰ ἐπικρατήσῃ ὅταν θὰ φανερωθῶμεν πάντες «ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν» (2 Κορ. 5:10).

Ἐκτὸς τῶν στοιχείων τούτων ὁ Παῦλος περιλαμβάνει εἰς τὸ «κήρυγμά» του καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Εὑρισκόμενος εἰς τὴν Ἔφεσον εἰσήρχετο εἰς τὴν Ἑβραϊκὴν συναγωγὴν «διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ» (Πρ. 19:8) ἢ «ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» ὅπως γράφει ὁ Λουκᾶς περὶ αὐτοῦ (Πρ. 28:23).

Ἐπισυνάπτοντες τὰ ὡς ἄνω ἐκτιθέμενα στοιχεῖα τοῦ «κηρύγματος» τοῦ Παύλου, δυνάμεθα νὰ εἴπω-

(Συνέχεια εἰς τὴν 169ην σελίδα)

ύσις ἐγνώρισε τὸν Παῦλον. Ἡ Ἑλλὰς ὅμως, ποὺ οῦ ἔδωσε τὴν γλῶσσαν τῶν ἐπιστολῶν του καὶ οἱ Ἕλληνες, ποὺ τὸν ἐνεκολπώθησαν, στέκουν πλησιέστερόν ου καὶ τὸν τιμοῦν ὅλως ἰδιαιτέρως.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΠΑΝΤΕΛΑΚΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς τῆς ἄνω Ρωμαϊκῆς ἐπαρχίας τῶν Γαλάτων. Αἱ ἐκκλησίαι πρὸς τὰς ὁποίας ἀπευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ ἱδρύθησαν κατὰ τὴν πρώτην ἱεραποστολικὴν περιοδείαν τοῦ Ἀποστόλου μετὰ τοῦ Βαρνάβα, ὡς καὶ εἰς τὴν δευτέραν περιοδείαν τοῦ Ἀποστόλου μετὰ τοῦ Σίλα καὶ τῶν ἄλλων βοηθῶν του.

Οἱ Ἰουδαΐζοντες Χριστιανοί, οἵτινες ἐπέμενον ὅπως τηρῆται ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος ἐξ ὁλοκλήρου, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐθίμων, εἰργάζοντο μὲ φανατισμὸν ὑπὲρ τῆς ἰδέας αὐτῆς. Ἐσκέπτοντο τὰς ἐκκλησίας ποὺ εἶχεν ἱδρύσει ὁ Παῦλος, τὸν ὁποῖον διέβαλον ὡς σφετεριστὴν τοῦ ἀξιώματος τοῦ Ἀποστόλου, καὶ ὅτι ἡ τήρησις τοῦ Νόμου ἐξ ὁλοκλήρου ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαία διὰ τὸν κάθε Χριστιανόν. Ἔφερον δὲ ὡς παράδειγμα τοὺς Ἀποστόλους εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ οἵτινες ἐτήρουν τὸν Νόμον. Οἱ Γαλᾶται, ὡς φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐπιστολήν, παρεσύρθησαν ἀπὸ τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Ἰουδαϊζόντων Χριστιανῶν.

Εἰς τὰς ἄνω κατηγορίας ἐθίγετο αὐτὸ τὸ γόητρον τῆς ἀποστολικότητος τοῦ Ἀποστόλου, ὡς καὶαί πεποιθήσεις του περὶ τῆς νέας θρησκείας. Δι' αὐτὸ ἡ ἐπιστολὴ πρὸς Γαλάτας ἐκδηλώνει τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τοῦ Ἀποστόλου, ἤτοι τὸ σθένος του, τὴν εἰλικρίνειαν, τὴν τρυφερότητά του, τὴν ζέσιν καὶ τὴν φλέγουσαν ἀφοσίωσίν του πρὸς τὸν Χριστόν. Δὲν ἀρχίζει μὲ τὴν συνηθισμένην εἰσαγωγὴν τοῦ χαιρετισμοῦ, ἀλλὰ ἀμέσως ἀντιμετωπίζει τὸ ζήτημα τῆς ἀποστολικότητός του. Ἀρχίζει οὕτως, «Παῦλος, ἀπόστολος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, οὐδὲ διὰ ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν». Ἀφοῦ ἐπιπλήττει δριμύτατα αὐτοὺς ποὺ ἀμφέβαλον πρὸς Αὐτόν, εὐθὺς ἀμέσως ὑπερασπίζει τὸ δικαίωμα ὅτι εἶναι ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ. Λέγει ὅτι δὲν ἔλαβε τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ ἀνθρώπους ὥστε νὰ τὸν κάμνῃ δευτέρας τάξεως ἀπόστολον, ἀλλὰ τὸ ἔλαβεν ἀπ' Αὐτὸν τὸν ἀναστάντα Κύριον. Εἰς τὸ διήγημα τῆς βιογραφίας του ἀπὸ τὴν ἡμέραν ποὺ τὸν ἐκάλεσεν ὁ Χριστός ἀναφέρει καὶ ἕνα ἐπεισόδιον ποὺ εἶχε εἰς τὴν Ἀντιόχειαν μὲ τὸν Πέτρον, τὸν ὁποῖον ἐπέπληξε διὰ τὴν στάσιν του ἀπέναντι τῶν ἐθνικῶν Χριστιανῶν (κεφ. 2:11-16). Ἠναγκάσθη ὁ Ἀπόστολος νὰ ἀναφέρῃ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο μετὰ τοῦ Πέτρου μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἦτο τόσον ἀπόστολος ὅσον καὶ ὁ Πέτρος.

Μετὰ τὴν ἐξιστόρησιν τῆς βιογραφίας του εἰς τὰ πρῶτα δύο κεφάλαια, ὁ Ἀπόστολος ἐστράφη εἰς τὸ ἄλλο ζήτημα, ἤτοι τὴν τήρησιν τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Πάλιν τοὺς ἐπιπλήττει μὲ τὰ λόγια, «Ὦ ἀνόητοι Γαλᾶται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος; Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἐξ ὑμῶν· ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;» (κεφ. 3:1-2). Προχωρεῖ καὶ λέγει ὅτι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ ἀναγγέλλει εἰς ἡμᾶς τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας διὰ τῆς πίστεως. Εἰς τὴν σωτηρίαν αὐτὴν τῆς πίστεως ὁ Χριστιανὸς εὑρίσκει ἐλευθερίαν ἐσωτερικήν. Ἀντὶ τῶν ἐξωτερικῶν δεσμῶν, ὁ Χριστὸς δίδει τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐργάζεται ἐντὸς τοῦ ἀνθρώπου καθιστῶν αὐτὸν κύριον τοῦ ἑαυτοῦ του ὥστε νὰ εἶναι νόμος ὁ ἴδιος.

Ἂν καὶ μικρὰ εἰς τὸ μέγεθος, ἡ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ εἶναι πλουσιωτάτη εἰς περιεχόμενον. Πρῶτον, ἱστορικῶς, τὰ πρῶτα δύο κεφάλαια ἀποτελοῦν τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τῆς ἱστορίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Διότι ἡ πρὸς Γαλάτας ἐπιστολὴ ὄχι μόνον ἔχει γραφῇ ἐνωρίτερον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία τῆς Καινῆς Διαθήκης, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον εἶναι γραμμένη ἡ ἐπιστολὴ ἀπὸ αὐτὸν τὸν Ἀπόστολον, ὅστις ὁ ἴδιος μᾶς λέγει τὴν βιογραφίαν του. Δεύτερον, θεολογικῶς, ἡ ἐπιστολὴ εἶναι τὸ κλειδὶ ποὺ μᾶς δίδει τὴν ἐξήγησιν τοῦ κηρύγματος περὶ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ἀποστόλου. Ἐπειδὴ εἶχε προσβληθῇ τὸ νόμιμον τῆς ἀποστολικότητός του, ὁ Ἀπόστολος παρουσιάζει τὰς κεντρικάς του ἰδέας καὶ δεικνύει πῶς διαφέρουσι ἀπὸ τὰς τῶν ἄλλων. Ἡ ἐπιστολὴ εἶναι ἀπὸ τὰ θεμελιώδη βιβλία τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον οἱ Χριστιανοί μας καλοῦνται νὰ μελετήσουν τὴν πρὸς Γαλάτας ἐπιστολήν, ἥτις εἶναι μικρὰ μὲν εἰς τὸ μέγεθος, πλουσία ὅμως εἰς τὸ νόημα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ εὐαγγελίου.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΟΥ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΟΥ»

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀγαπητοὺς συνδρομητὰς τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ» δὲν ἔχουν πληρώσει τὴν συνδρομήν των διὰ τὸ 1957 παρακαλοῦνται ὅπως ἀποστείλουν αὐτὴν μέχρι τοῦ Ἰουλίου 1959. Ἄλλως θὰ διακοπῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ».

ΑΠΟ ΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΣ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Α΄. ΚΑΙ Β΄. ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἡ Πρώτη πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιστολὴ θεωρεῖ- ὡς ἡ πρώτη τοῦ Ἀποστόλου ἐπιστολὴ πρὸς τὰς κλησίας του. Εἰς τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν βλέπομεν κά- αν διαφορὰν καθὼς τὴν παραβάλλομεν μὲ τὰς ἄλ- ς του ἐπιστολάς. Ἡ διαφορὰ αὕτη προέρχεται ἀπὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐκκλησία του ἐν Θεσσαλονίκῃ ἦτο σύστατος ἐκκλησία καὶ δὲν εἶχεν ἤδη διδαχθῇ τὰς θυτέρας ἐννοίας τοῦ Εὐαγγελίου, ὡς βλέπομεν . εἰς τὰς πρὸς Ρωμαίους, Κορινθίους, καὶ τὰς ἄλ- ς του ἐπιστολάς. Ὅπως γίνεται καὶ μὲ τὸ σχολεῖον, τω καὶ ὁ Ἀπόστολος ἤρχιζε τὸ ἱεραποστολικόν του γον δίδων κατὰ πρῶτον τὰ ἁπλᾶ μαθήματα τοῦ αγγελίου, ἤτοι: ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀναμενόμε- ς Μεσσίας, ὡς Μεσσίας ἐσταυρώθη καὶ ἀνεστήθη, α δὲ ὅσα συνέβησαν εἰς Αὐτόν, προεκηρύχθησαν εἰς ς Γραφὰς (Πράξεις 17:2, 3).

Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην δὲν εἶχεν ἐπιτυχίαν ὁ Ἀπό- ολος μὲ τοὺς Ἰουδαίους, εἶχεν ὅμως ἐπιτυχίαν μὲ ὺς ἐθνικούς, οἵτινες ὑπῆρξαν προσήλυτοι εἰς τὸν ουδαϊσμόν. Τοῦτο, φυσικά, ἐκίνησε τὴν ἀντίδρασιν ν Ἰουδαίων, οἵτινες ἔκαμον τὸ πᾶν διὰ νὰ ἐκδιώ- υν τὸν Ἀπόστολον ἀπὸ τὴν Θεσσαλονίκην. Ἦτο δὲ ς τὴν Θεσσαλονίκην ποὺ κατὰ πρῶτον ἠκούσθη ἡ ονὴ τῆς κατηγορίας ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν ὅτι ἔ- υν ἄλλον βασιλέα ἀντὶ τοῦ Καίσαρος, τὸν Χριστόν, αὶ ἦτο ἡ κατηγορία αὕτη ποὺ ἐπὶ τρεῖς αἰῶνας δι- άραξε τὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Ἀπόστολος ἠναγκάσθη νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Θεσ- λονίκην καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Βέρροιαν, ἀλλὰ καὶ κεῖ τὸν κατεδίωξαν οἱ ἐκ Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι. Ὅταν ἔφθασεν εἰς Ἀθήνας ἔγραψε εἰς τὴν νεοσύστα- ν ἐκκλησίαν, ἵνα τὴν ἐνισχύσῃ καὶ στηρίξῃ αὐτήν. μιλεῖ διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς αὐτοὺς καὶ διὰ ν μεγάλην του χαρὰν ποὺ ἔμαθε ὅτι ἐξακολουθοῦν μένουν πιστοὶ καὶ ἀκλόνητοι εἰς τὴν πίστιν των. οὺς συγχαίρει περὶ τούτου καὶ τοὺς ἐνθαρρύνει, τως ἐξακολουθοῦν νὰ βαδίζουν τὴν ὁδὸν αὐτὴν τῆς ωτηρίας. Τοὺς ἐξηγεῖ σαφέστερον περὶ τοῦ θανάτου αὶ τῆς δευτέρας παρουσίας καὶ ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου.

* * *

Ἡ Δευτέρα πρὸς Θεσσαλονικεῖς ὁμοιάζει πολὺ μὲ ἡν πρώτην. Τοῦτο μᾶς κάμνει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι Δευτέρα ἐπιστολὴ ἠκολούθησε τὴν Πρώτην εἰς μι- ρὸν χρονικὸν διάστημα. Οἱ Χριστιανοὶ ἐν Θεσσαλο- ίκῃ ἔμενον σταθεροὶ καὶ ἀκλόνητοι εἰς τὴν πίστιν ων παρ' ὅλον τὸν διωγμὸν καὶ τὴν ἀντίδρασιν ἐκ τῶν ντιφρονούντων. Τοὺς ὁμιλεῖ ἐκ νέου περὶ τῆς ἐλεύ- εως τοῦ Κυρίου, καὶ τοὺς λέγει νὰ μὴ ἀδημονοῦν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀλλὰ νὰ κυττάζουν τὴν ἐργασίαν των, διότι πρὸ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου θὰ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἤτοι ὁ ἀντίχριστος (2:4). Ἡ ἀναμονὴ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου ἔκαμε μερικοὺς τῶν πιστῶν νὰ μὴν ἐργάζωνται. Τοῦτο ὁ Ἀπόστολος τὸ καταδικάζει εἰς τὰ λόγια, «Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζε- σθαι, μηδὲ ἐσθιέτω» (3:10). Ἡ στάσις αὕτη τοῦ Ἀπο- στόλου ἀπέναντι τῆς σπουδαιότητος τῆς ἐργασίας πα- ρουσιάζει αὐτὸν ὅτι συνεδύαζε τὸν πνευματικόν του ζῆλον μὲ τὴν πρακτικὴν σοφίαν τῆς ζωῆς.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἡ πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολή, ἂν καὶ μικρὰ ἐν συγ- κρίσει μὲ τὰς μεγάλας Ἐπιστολάς, περιέχει ἱστορι- κὴν διήγησιν περὶ τῆς ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλη- σίας. Διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀποστολικότητά του, ἀναγκάζεται ὁ Ἀπόστολος νὰ διηγηθῇ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Χριστιανικῆς του σταδιοδρομίας. Μᾶς ὁμιλεῖ διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὅταν τὴν πρωτοεγνώρισε καὶ μᾶς λέ- γει διὰ τὰς σχέσεις του μὲ τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ἄλ- λους Ἀποστόλους. Ἡ διήγησις αὕτη προέρχεται ἀπὸ πρόσωπον ποὺ ἦτο αὐτόπτης μάρτυς καὶ ἓν τῶν κυρί- ων προσώπων τῆς διαδραματισθείσης ζωῆς, ποὺ ἀφη- γεῖται. Θεολογικῶς, ἡ Ἐπιστολὴ ἀποτελεῖ τὸ κύριον κλειδὶ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ Χριστιανικοῦ κηρύγματος ὡς τοῦτο ἐννόει ὁ Παῦλος. Οἱ ἀντίπαλοί του εἶχον θίξει τὴν νομιμότητα τῆς διδασκαλίας του, ἕνεκα τού- του ὁ Ἀπόστολος ἐκθέτει τὰς κεντρικάς του ἰδέας καὶ δεικνύει τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τὰς τῶν ἀντιπά- λων του. Εἰς τὰς ἄλλας του ἐπιστολὰς ἀναπτύσσει τὰς κεντρικάς του ἰδέας ἐκτενέστερον, ἐνῷ ἐδῶ εἰς τὴν πρὸς Γαλάτας ἔχομεν τὴν κλασικὴν κατάθεσιν τῆς θεολογίας τοῦ Ἀποστόλου. Θρησκευτικῶς, ἡ Ἐ- πιστολὴ εἶναι ἔγγραφον διαρκοῦς ἀξίας. Μέχρι τῆς στιγμῆς αὐτῆς ἡ νέα θρησκεία ἐθεωρεῖτο ὡς ἕνας ἐπι- διωρθωμένος Ἰουδαϊσμός. Τώρα ὅμως ὁ Ἀπόστολος σηκώνει τὴν σημαίαν καὶ βροντοφωνεῖ, ὅτι ὁ Χριστια- νισμὸς εἶναι τελείως νέα θρησκεία, τεθεμελιωμένη ἐπὶ ἀρχῶν τελείως διαφορετικῶν ἀπὸ ἐκείνας ἐπὶ τῶν ὁ- ποίων βασίζεται ὁ Ἰουδαϊκὸς Νόμος.

Ὁ Ἀπόστολος ὑπεραμύνεται τῆς ἀποστολικότητός του, λέγων ὅτι ἔχει λάβει αὐτὴν ἀπὸ αὐτὸν τὸν Σω- τῆρα δι' ἀποκαλύψεως, καὶ ὅτι ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀποστο- λικότης του ἀπὸ τοὺς Ἀποστόλους (1 καὶ 2). Ἐν συ- νεχείᾳ ἀντιμετωπίζει τὸ ἄλλο σημεῖον τῆς κατηγο- ρίας τῶν ἀντιπάλων του, ὅτι ὁ Ἀπόστολος δὲν διδά- σκει τὸ ἀληθὲς Εὐαγγέλιον. Ὁ Ἀπόστολος ἐπιπλήτ- τει δριμύτατα τοὺς Γαλάτας διὰ τὴν ἀστάθειάν των, διότι ἐνῷ παρέλαβον τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ἀπὸ τὸν Ἀπόστολον, τόσῳ εὐκόλως παρεσύρθησαν εἰς διδασκαλίας ξένας ἀπὸ ἐκείνας ποὺ παρέλαβον

ἀπὸ αὐτόν. Ἐκ νέου τοὺς ὁμιλεῖ περὶ τῆς σωτηρίας διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ, ἐναντίον τῆς ὁποίας εἶχον φέρει ἀντιρρήσεις οἱ ἀντίπαλοί του στηριζόμενοι εἰς τὴν ἄποψιν, ὅτι ἡ διδασκαλία αὕτη τοῦ Ἀποστόλου φέρει παράλυσιν εἰς τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν. Ὁ Ἀπόστολος ἐξ ἄλλου ὑποστηρίζει τὴν ἀντίθετον ἄποψιν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι θὰ ὑψωθοῦν εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἠθικῆς ζωῆς ὅταν παραδεχθοῦν τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν σωτηρίαν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ διὰ τοῦ Νόμου τρόπος ἀπέτυχε. Διὰ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὁ Θεὸς ἔκαμεν εἰς ἡμᾶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς ἀπετύχαμεν νὰ κάμωμεν διὰ τῆς ἰδικῆς μας προσπαθείας, ἐπομένως δὲν ὑπολείπεται εἰς ἡμᾶς ἄλλο τι νὰ κάμωμεν, παρὰ νὰ παραδεχθῶμεν διὰ τῆς πίστεως τὴν δωρεὰν αὐτὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν σωτηρίαν. Προσέτι λέγει ὅτι ὁ Νόμος ἐξυπηρέτει προσωρινὸν σκοπόν, καὶ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ τὸ ὁποῖον ἦτο πρὸ τοῦ Νόμου ἀπεκαλύπτετο μὲ τὴν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ, ἐπομένως ὁ Νόμος δὲν ἔχει πλέον καμμίαν ἀποστολήν. Ἐν Χριστῷ λαμβάνομεν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, τὸ ὁποῖον μᾶς φέρει ἐν ἁρμονίᾳ μὲ τὴν ἠθικὴν ζωήν, ἀλλάσσον ἡμᾶς ἐσωτερικῶς, καὶ οὕτω κάμνον ἡμᾶς πραγματικῶς ἐλευθέρους.

Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Τὴν Ἐπιστολὴν πρὸς Ρωμαίους ἔγραψεν ὁ Ἀπόστολος εἰς τὴν Κόρινθον κατὰ τὸ διάστημα ποὺ ἐπερίμενε τὰς λογίας ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐκκλησίας διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἕνα μεγάλο σχέδιον ἐλάμβανε χώραν εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Ἀποστόλου, ὅπως φέρῃ τὸ Εὐαγγέλιον παντοῦ εἰς ὅλην τὴν Ρωμαϊκὴν Αὐτοκρατορίαν. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ ὑπάγῃ εἰς μέρη ὅπου τὸ Εὐαγγέλιον εἶχεν ἤδη κηρυχθῇ, ἀλλὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς παρθένα μέρη. Ἐπειδὴ τὸ Εὐαγγέλιον εἶχε κηρυχθῇ εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας εἰς τὴν Ἀνατολήν, διὰ τοῦτο ὁ Ἀπόστολος ἀπεφάσισε ὅπως φέρῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐν τῇ Δύσει. Εἰς τὸ ἔργον τῆς νέας του ἀποστολῆς ἐχρειάζετο τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἐν Ρώμῃ Ἐκκλησίας. Διʼ αὐτὸ ἔγραψε τὴν ἐπιστολὴν πρὸς Ρωμαίους, εἰς τὴν ὁποίαν χαιρετᾷ τὴν ἐκεῖ Ἐκκλησίαν καὶ λέγει εἰς αὐτὴν τὸν πόθον του ὅπως ἐπισκεφθῇ, ἐὰν εἶναι θέλημα Θεοῦ, τὴν Ρώμην, καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀπέλθῃ πρὸς δυσμὰς ἵνα φέρῃ τὸ Εὐαγγέλιον εἰς μέρη ὅπου δὲν ἔχει κηρυχθῇ.

Τὴν Ἐπιστολὴν τὴν ἔγραψε μετὰ μεγάλης προσοχῆς, ἴσως δὲ εἶναι ἡ μόνη ἐπιστολὴ εἰς τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ νὰ ἐκφράσῃ τὴν σκέψιν του συστηματικῶς. Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν καὶ τὸν πόθον του νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ρώμην, ἀμέσως παρουσιάζει ὡς εἰσαγωγὴν τὴν κεντρικὴν ἰδέαν τοῦ θέματος, ἤτοι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Λέγει ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ εἶναι δύναμις Θεοῦ εἰς σωτηρίαν διὰ τὸν κάθε ἄνθρωπον ποὺ πιστεύει. Ἤρχισεν ἀμέσως μὲ τὴν οἰκουμενικότητα τοῦ Εὐαγγελίου, διότι αὐτὸ θὰ εἶναι τὸ θέμα τῆς ἐπιστολῆς. Ἡ οἰκουμενικότης τοῦ Εὐαγγελίου ἡ διὰ τῆς πίστεως ἐκδοχὴ αὐτοῦ ἦτο ἡ κεντρικὴ σ ψις τοῦ Ἀποστόλου, πέριξ δὲ αὐτῆς ἔλαβε χώρα ἀγὼν μεταξὺ τοῦ Ἀποστόλου καὶ τῶν Ἰουδαϊστ Χριστιανῶν. Κατὰ τὸν Παῦλον, εἰσερχόμεθα εἰς κόσμον τῆς σωτηρίας τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς πίστεως τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, διὰ τοῦ θανάτου τοῦ ὁποίου ἐ νετο εἰς ἡμᾶς δυνατὴ ἡ σωτήριος αὕτη πίστις.

Κάθε ἄλλος τρόπος ποὺ ἐδοκιμάσθη ἀπὸ τὴν θρωπότητα ἀπέτυχε. Ὁ Ἐθνικὸς κόσμος προσε θησε διὰ τῆς σοφίας νὰ φθάσῃ εἰς τὴν σωτηρίαν, ἀλ τὸ μέσον τοῦτο ἀπέτυχε καὶ ἔρριψε τὸν Ἐθνικὸν κ σμον εἰς βαθυτέραν διαφθοράν (1:18-2:11). Οἱ Ἰο δαῖοι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔθεσαν τὴν πεποίθησίν τ εἰς τὸν Νόμον. Ὁ Νόμος ὅμως, ἂν καὶ ἐδείκνυε τὸν ἄνθρωπον τὸν δρόμον τῆς ζωῆς, δὲν ἠδύνατο ὁπλίσῃ τὸν ἄνθρωπον μὲ δύναμιν ἵνα ἀκολουθήσῃ τ Νόμον, καὶ οὕτως τὸν ἄφησε περισσότερον δυστυ ἢ πρὶν (2:12-3:20). Τώρα παραμένει εἰς τὸν ἄνθρ πον παρὰ μόνον ὁ τρόπος ποὺ μᾶς ἔδειξεν ὁ Θεό ἤτοι ἡ πίστις ἐν Χριστῷ, ἡ ὁποία πίστις εἶναι προσι διὰ τὸν κάθε ἄνθρωπον τόσον τὸν Ἐθνικὸν ὅσον κ τὸν Ἰουδαῖον (3:21-31). Ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν ναι ἡ νέα δύναμις ποὺ ἐδόθη εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀπ τὸν Θεόν, ἵνα δι' αὐτῆς ὑψωθῇ ὁ ἄνθρωπος εἰς τ ζωὴν τῆς σωτηρίας (κεφ. 6-8). Ἡ κατηγορία ἐναντί τοῦ Παύλου ἦτο εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὅτι ἐὰν στηρ ζώμεθα μόνον εἰς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἡ ἀνθρωπότη θὰ πέσῃ ἠθικῶς. Ὁ Ἀπόστολος ἀπαντᾷ ὅτι θὰ γίν τὸ ἀντίθετον, διότι διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ εἰσερ χόμεθα εἰς νέαν ζωὴν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ διοικούμεθ μὲ διαφορετικὰ ἐλατήρια, καθότι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεο θὰ ἐπικρατῇ ἐντὸς ἡμῶν.

Η ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐπιστολὴν τοῦ Ἀπο στόλου, ἡ πρὸς Ἐφεσίους φέρει τὸν θεολογικὸν χα ρακτῆρα, ἢ τὸν θρησκευτικὸν συλλογισμόν. Αὐτὴ τὴν φορὰν ὁ Ἀπόστολος ἐξέχασε τὰς δυσκολίας τῶ ἐκκλησιῶν του, καὶ ἀπησχολήθη ἀποκλειστικῶς μ τὰς αἰωνίους ἀληθείας τῆς θρησκείας. Μετὰ τὸν χα ρετισμὸν ἀρχίζει ἀμέσως τὸ θέμα του, ἤτοι τὴν σωτη ρίαν μας ἐν Χριστῷ κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψεν εἰς ἡμᾶς τὸ μυστή ριον τοῦ θελήματος Αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἀπὸ τὴ εὐχαρίστησιν τοῦ Θεοῦ. Ποῖον ὅμως εἶναι τὸ μυστή ριον τοῦ θελήματος Αὐτοῦ; Τὸ μυστήριον τοῦ θελή ματος τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅτι μὲ τὸ πλήρωμα τῶν καιρῶ τόσον τὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅσον καὶ τὰ τῆς γῆς θὰ τ ἑνώσῃ ὅλα ἐν Χριστῷ (1:9-10). Τὸ σύμπαν τὸ ὁποῖο ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε νὰ εἶναι ἐν ἁρμονίᾳ, ἔχει διαι ρεθῇ καὶ εὑρίσκεται εἰς συνεχῆ διαμάχην, καὶ ὅτι τ θέλημα τοῦ Θεοῦ εἶναι ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἁρμο νικὴν ἕνωσιν ὡς προωρίζετο. Ὅλη ἡ πορεία τῆς ἱστο ρίας ὅλου τοῦ κόσμου πρέπει νὰ κατανοηθῇ μὲ τὸ μυ

κήριον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐνῷ ἦτο κεκρυμένον ἀπὸ
ιῶν ἐφανερώθη τώρα ἐν Χριστῷ. Οἱ ἀναρίθμητοι
κόκαμοι τῶν ἀντιθέτων δυνάμεων, οἵτινες φέρουν
γκρουσιν καὶ σύγχυσιν εἰς τὴν δημιουργίαν, θὰ συν-
μονισθοῦν ἐν Χριστῷ ὡς ἦσαν καὶ πρίν.

Εἰς τὰ πρῶτα τρία κεφάλαια, ὁ Ἀπόστολος ἀνα-
ύσσει τὴν ὑπέροχον ἰδέαν περὶ τοῦ τελικοῦ σχεδίου
οῦ Θεοῦ εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ σύμπαντος, τὸ ὁποῖον
χέδιον ἦτο μέχρι νῦν ἄγνωστον καὶ ἐγένετο γνωστὸν
ς ἡμᾶς ἐν Χριστῷ. Εἰς τὸ δεύτερον μέρος τῆς Ἐπι-
τολῆς ἡ αὐτὴ ἰδέα ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς Ἐκκλη-
ας. Τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ εἶναι ἡ συμφιλίωσις τῶν
άντων διὰ τοῦ Χριστοῦ, συνεχιζόμενον τοῦτο διὰ τῆς
Ἐκκλησίας, ἥτις εἶναι τὸ ἐργαλεῖον τοῦ Θεοῦ. Ἡ κοινωνία αὕτη τῶν ἀνθρώπων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Χριστοῦ ἐπεκτεινομένη, διὰ μέσου δὲ τῆς Ἐκκλησίας ἐξακολουθεῖ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Ἐθνικοὶ καὶ Ἰουδαῖοι ἦλθον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μαζὶ εἰς μίαν οἰκογένειαν. Ἡ Ἐκκλησία ἵσταται πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῆς παγκοσμίου συμφιλιώσεως, ἤτοι ἡ συμφιλίωσις τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ σωματεῖον τῶν Ἀποστόλων νὰ ἐπεκταθῇ διὰ τῆς Ἐκκλησίας ἕως ὅτου περικλείσῃ ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Ἀπόστολος ἐπίστευεν ὁλοψύχως ὅτι ἡ ὕπαρξις τοῦ κόσμου ἔχει πνευματικὸν προορισμόν, καὶ ὅτι πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς μας τελειοποιήσεως πρέπει νὰ κατευθύνεται ἡ ὅλη ζωή μας.

Χ.

«ΚΗΡΥΓΜΑ» ΚΑΙ «ΔΙΔΑΧΗ» ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 165ης σελίδος)

εν ὅτι ὁ Ἀπόστολος (α) κηρύττει Ἰησοῦν καὶ τοῦ-
ον ἐσταυρωμένον, (β) ὅτι τόσον ὁ θάνατος ὅσον καὶ
ἡ ἀνάστασις τοῦ σταυρωθέντος Σωτῆρος ἐγένοντο
υμφώνως πρὸς τὰ προαιώνια σχέδια τοῦ Θεοῦ καὶ
ὰς προφητείας καὶ τὰς γραφάς, (γ) ὅτι ὁ Ἰησοῦς
ὑρυσε μὲν βασιλείαν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐνσωματουμένην
ν τῇ Ἐκκλησίᾳ, πλὴν ὅμως ἡ αἰώνιος βασιλεία Του,
που θὰ ἀναδειχθῇ κύριος πάσης κτίσεως ὁρατῆς καὶ
ρατοῦ, ζώντων καὶ νεκρῶν, εὑρίσκεται πέραν καὶ
ξω τῆς γῆς, (δ) τοῦτο θὰ συντελεσθῇ κατὰ τὴν δευ-
έραν ἔλευσιν τοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἐμφα-
ισθῇ Οὗτος ὡς κριτὴς καὶ διαχωριστὴς τῶν ἀνθρώ-
των κριτὴς πρὸς σωτηρίαν καὶ κριτὴς πρὸς ἀπώλειαν.

Καὶ αὐτὸ μὲν εἶναι συνοπτικῶς τὸ περιεχόμενον
τοῦ «κηρύγματος» τοῦ Ἀποστόλου. Ἀλλὰ ποία εἶναι
ἡ «διδαχὴ» αὐτοῦ; Κατ' ἀρχὴν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν
ὅτι πᾶσα ὁμιλία καὶ διδασκαλία ἀπευθυνομένη πρὸς
ήδη πιστοὺς εἶναι καὶ «διδαχή». Ἡ «διδαχή» του σύγ-
κειται ἀπὸ ἠθικὰς παροτρύνσεις, συμβουλὰς καὶ κατ-
ευθύνσεις πρὸς ἤδη Χριστιανοὺς ἀγωνιζομένους νὰ
ἀνέλθουν τὴν κλίμακα τῆς πνευματικῆς προόδου καὶ
τελειότητος.

Τὸ «κήρυγμα» τοῦ Ἀποστόλου δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἡ
πρώτη Ἐκκλησία δὲν εἶχεν ἄλλον χαρακτῆρα εἰμὴ
μόνον κηρυκτικὸν ὡς διατείνονται τινὲς τῶν Διαμαρ-
τυρομένων. Τουναντίον ὑπάρχουν ἐνδείξεις φανεροῦ-
σαι ὅτι πλὴν τοῦ κηρύγματος ἡ ἀρχαία Ἐκκλησία εἶ-
χεν ἐν χρήσει «τὴν κλάσιν τοῦ ἄρτου» (Πρ. 2:42), δη-
λαδὴ τὴν Θείαν Εὐχαριστίαν ὡς καὶ ἄλλην μυστηρια-
κὴν ζωήν. Γράφων πρὸς τοὺς Κορινθίους ὁ Παῦλος
τονίζει τὸν τρόπον καθ' ὃν δέον οἱ Χριστιανοὶ νὰ κοι-
νωνοῦν τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου:
«Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω» διότι «ὁ . . . ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου» (1 Κορ. 11:28-29).

Ὁ διαχωρισμὸς μεταξὺ «κηρύγματος» καὶ «διδαχῆς» εἶναι ἐμφανὴς εἰς ὅλην τὴν Καινὴν Διαθήκην, ἰδιαιτέρως ὅμως εἰς τὴν φιλολογίαν τοῦ Παύλου. Ἡ ἐπιτιμία, ἡ παράκλησις, ἡ μακροθυμία, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ἀγνότης καὶ πλῆθος ἄλλων ἀρετῶν ἀποτελοῦν «διδαχήν». «Ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρεκάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ», γράφει πρὸς Τιμόθεον (2 Τιμ. 4:2). Γνωστὰ μὲν εἰς τοὺς πιστοὺς τὰ στοιχεῖα τῆς «διδαχῆς» πλὴν ὅμως δέον νὰ ὑπομιμνήσκωνται πρὸς καταρτισμὸν καὶ πρόοδον. «Ἕκαστος διδαχὴν ἔχει», γράφει ἀλλαχοῦ (1 Κορ. 14:26).

Ἡ «διδαχὴ» τοῦ Παύλου καλύπτει πλεῖστα ἄλλα πεδία. Ἀναφέρεται εἰς τὰς σχέσεις συζύγων (1 Κορ. 7:1-11 καὶ Ἐφ. 5:22-23), γονέων πρὸς τὰ τέκνα (Ἐφ. 6:4), τέκνων πρὸς τοὺς γονεῖς (Ἐφ. 6:1-2), πιστῶν πρὸς τὴν πολιτείαν καὶ τοὺς κρατικοὺς ἄρχοντας (Τίτ. 3:1), Χριστιανῶν πρὸς τοὺς πνευματικοὺς αὐτῶν ἀρχηγοὺς (Ἑβρ. 13:17), ὡς καὶ εἰς ἄλλας ἐκδηλώσεις τῆς ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς.

Ἐκ τούτων συμπεραίνομεν ὅτι ὁ Παῦλος εἶχε τὸ «κήρυγμα» διὰ τοὺς εἰδωλολάτρας καὶ τοὺς ὑποψηφίους Χριστιανούς, ἐνῷ διὰ τὰ μέλη τῶν Ἐκκλησιῶν ἐχρησιμοποίει κυρίως τὴν «διδαχήν». Ἔκαμνε μὲν χρῆσιν καὶ τοῦ «κηρύγματος» διὰ τοὺς Χριστιανοὺς τότε ὅμως ὅτε ἔμελλε νὰ ἀφυπνίσῃ συνειδήσεις ἢ νὰ ἀναζωπυρώσῃ παρακμάζοντα ζῆλον.

Ὁ Παῦλος παρέχει ἔξοχον παράδειγμα χρήσεως τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Ὡμίλει καὶ ἐκήρυττε κατὰ τοὺς ἀνάγκας τοῦ ἀκροατηρίου καὶ ἀναλόγως τῶν συνθηκῶν καὶ περιστάσεων, πάντοτε ὅμως «ζητῶν . . . τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσι» (1 Κορ. 10:33).

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΗΣΤΗΡΙΟΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ Κου Κου ΙΑΚΩΒΟΥ

17 Ἀπριλίου 1959

Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους Ἱερατ. Προϊσταμένους
καὶ τὰ ἐντιμότατα Διοικητικὰ Συμβούλια
τῶν Κοινοτήτων τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ἐπικοινωνοῦντες διὰ πρώτην φορὰν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν τομέα τῆς Κατηχητικῆς ἡμῶν Ἐκπαιδεύσεως, θεωροῦμεν καθῆκον ἡμῶν ἐπιβεβλημένον, ὅπως ἐκφράσωμεν ὑμῖν τε, τῷ διδάσκοντι προσωπικῷ καὶ τοῖς μαθηταῖς τοῦ καθ' ὑμᾶς Κατηχητικοῦ Σχολείου τὴν εὐαρέσκειαν καὶ τὰς εὐλογίας τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ἐν αὐτῷ λαμπρὸν κατηχητικὸν ἔργον.

Ἀποδίδοντες ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων μας γενεῶν καὶ τὰς διδασκαλίας καὶ παραδόσεις τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἴδωμεν τὸ ἔργον τῶν Κατηχητικῶν ἡμῶν Σχολείων διαρκῶς βελτιούμενον, προαγόμεθα νὰ διαβεβαιώσωμεν ὑμᾶς ὅτι θὰ καταβληθῇ ἡ δέουσα μέριμνα ὥστε νὰ ἐξασφαλισθοῦν αἱ ἀναγκαῖαι προϋποθέσεις διὰ τὴν ὅσον ἔνεστι ἀρτίαν λειτουργίαν αὐτῶν.

Μία ἀπὸ τὰς προϋποθέσεις αὐτὰς εἶναι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀρτιωτέρα κατάρτισις τῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατηχητῶν καὶ κατηχητριῶν μας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον θὰ συνεχισθῇ ἡ λειτουργία τοῦ θερινοῦ Κατηχητικοῦ Φροντιστηρίου ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἁγίου Βασιλείου ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Τὸ προσεχὲς Κατηχητικὸν Φροντιστήριον θὰ λειτουργήσῃ ἀπὸ τῆς 29ης Ἰουνίου μέχρι τῆς 11ης Ἰουλίου ἐ. ἔ. Λεπτομερὲς πρόγραμμα τοῦ Φροντιστηρίου τούτου θὰ ἀνακοινωθῇ ὑμῖν λίαν προσεχῶς ὑπὸ τοῦ Κατηχητικοῦ Γραφείου.

Γενικῶς ἀναγνωρίζεται ὅτι ὁ θεσμὸς τῶν Κατηχητικῶν Φροντιστηρίων ἀποτελεῖ ἓν τῶν ἀρίστων μέσων διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τῆς κατηχητικῆς ἡμῶν ἐκπαιδεύσεως, εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι καὶ ὑμεῖς συμμερίζεσθε τὴν ἄποψιν αὐτήν.

Διὸ προτρεπόμεθα, ὅπως ἐπιδειχθῇ ὑφ' ὑμῶν τὸ ἐπιβαλλόμενον ἐνδιαφέρον, ὥστε νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερος ἀριθμὸς Κοινοτήτων μας εἰς τὸ Φροντιστήριον διὰ κατηχητῶν καὶ κατηχητριῶν μὲ ζῆλον καὶ ἔφεσιν πρὸς ἐπιμόρφωσιν. Αἱ Κοινότητες θὰ καταβάλουν τὰ ὁδοιπορικὰ των ἔξοδα εἰς ἔνδειξιν ἀναγνωρίσεως τῶν ἐθελοντικῶν των ὑπηρεσιῶν.

Βέβαιοι ὅτι θὰ μεριμνήσητε μετ' ἐνδιαφέροντος ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου σημείου καὶ εὐχόμενοι πρόοδον καὶ προκοπὴν ἐν παντί, ἐπευλογοῦμεν ὑμᾶς καὶ διατελοῦμεν

Μετ' εὐχῶν διαπύρων καὶ ἀγάπης,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΠΕΡΙ ΙΔΡΥΣΕΩΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ

Μαΐου 29, 1959

Πρὸς τοὺς Εὐλαβ. Ἱερατικῶς Προϊσταμένους
Τὰ Ἐντιμ. Διοικητικὰ Συμβούλια καὶ
Τὸ Ἐλλόγ. Διδασκ. Προσωπικὸν τῶν Κοινοτήτων.

Ἀγαπητοὶ Συνεργάται,

Κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν γίνεται λόγος εἰς τὰς Κληρικολαϊκὰς Συνελεύσεις περὶ ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας Νηπιαγωγείων εἰς τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡμῶν. Καὶ κατὰ τὴν 14ην Γενικὴν Κληρικολαϊκὴν Συνέλευσιν ἐν Salt Lake City, Utah, τῷ 1958, ἀπεφασίσθη ὅπως ἱδρυθῶσι Νηπιαγωγεῖα εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας ἡμῶν.

Ἔχει πληρέστατα κατανοηθῇ εἰς τὴν χώραν μας ἡ σημασία τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν παιδιῶν τῆς προσχολικῆς ἡλικίας. Δὲν ὑπάρχει Ἐκκλησία, Κοινότης ἢ ἄλλη ἐκπαιδευτικὴ ὀργάνωσις ἡ ὁποία νὰ μὴ ἔχῃ τὸ νηπιαγωγεῖον της ἢ τὸ προσχολικὸν κέντρον της, λειτουργοῦν κατὰ τὸ θέρος ἢ καθ' ὁλόκληρον τὸ σχολικὸν ἔτος.

Ἐπίσης ἔχει κατανοηθῇ ὅτι τότε μόνον ἐπιτυγχάνει ἡ ἐκπαίδευσις, ὅταν ἀρχίσῃ αὕτη ἀπὸ τῆς ἁπαλῆς καὶ εὐπλάστου προσχολικῆς ἡλικίας. Ἐξαιρετικῶς δὲ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς, εἶναι τὸ μόνον μέσον διὰ τοῦ ὁποίου δύναται ὄχι μόνον νὰ διατηρηθῇ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνῃ γλῶσσα τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς οἰκογενείας, ὡς εἶναι γλῶσσα καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Τὰ ἔξοδα τῆς λειτουργίας Νηπιαγωγείου ἢ Προσχολικοῦ Κέντρου δὲν εἶναι μεγάλα. Εἰς κάθε Κοινότητα δύναται νὰ διαρρυθμισθῇ σήμερον καταλλήλως ἕνας χῶρος, ὁ ὁποῖος νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ὅταν τὸ Νηπιαγωγεῖον ὀργανωθῇ καλῶς, εἶναι δυνατὸν νὰ φέρῃ οὐχὶ μόνον πνευματικὰ ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὰ ὀφέλη εἰς τὴν Κοινότητα.

Διὰ νὰ ἔχωμεν ἄριστα ἀποτελέσματα εἶναι φρόνιμον νὰ σχηματισθοῦν ἀμέσως εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας ἡμῶν Ἐπιτροπαὶ Προσχολικῶν Κέντρων, αἱ ὁποῖαι νὰ μελετήσουν τὴν ἵδρυσιν καὶ λειτουργίαν Νη-

(Συνέχεια εἰς τὴν 174ην σελίδα)

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Ὁσιολ. Ἱερομ. κ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΥ Ν. ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ, Δ.Ο.Θ.

ΕΙΝΑΙ εὔκαιρον τώρα, ποὺ προετοιμαζόμεθα διὰ τὴν νέαν σχολικὴν περίοδον καὶ σκεπτόμεθα καὶ σχεδιάζομε πῶς καλύτερα θὰ καλλιεργήσωμε καὶ μορφώσωμε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν τῶν παιδιῶν μας ὀρθοδόξως καὶ Ἑλληνοπρεπῶς εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν Χώραν, νὰ ὑπενθυμίσῃ κανεὶς μερικὲς ἀλήθειες καὶ δαπιστώσεις, σχετικὲς μὲ τὸ νέον διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς Σχολεῖον τῆς Ἐλπίδος καὶ διατηρήσεώς του.

Εἶναι τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, τὸ οἰκοδόμημα τὸ ὁποῖον ὠνειροπολοῦσε παλαιόθεν ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία καὶ τὸ ὁποῖον βλέπομεν νὰ ἐγκαινιάζεται ἀπὸ τοῦ Β΄ αἰῶνος μὲ τὴν ἵδρυσιν ἰδίων Κατηχητικῶν Σχολείων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Ἀντιοχείᾳ, ἔνθα ἐδιδάσκοντο οἱ χριστιανοὶ παῖδες τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Σήμερον, πολὺ περισσότερον, τὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖον εἶναι τὸ σχολεῖο ποὺ χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος, στὰ παιδικά του κυρίως χρόνια, καὶ δὲν εἶναι καθόλου ὑπερβολὴ ἐὰν λεχθῇ, ὅτι εἶναι τὸ μοναδικὸ καὶ δοκιμασμένο σχολεῖο τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς εἰρηνεύσεως τοῦ κόσμου. Ἐδῶ ἡ νεότης ἀναζωογονεῖ τὰς ψυχάς της, διδάσκεται τὰ πρακτέα καὶ πιστευτέα καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπιτυχημένης καὶ δημιουργικῆς προσωπικότητός της. Εἰς τὴν σημερινὴ ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποίαν συστηματικῶς κηρύσσεται τὸ μῖσος καὶ ἡ ἀπανθρωπιά, τὸ κατηχητικὸ σχολεῖο ἀναλαμβάνει πάλιν τὴν ἀποστολήν του.

Πᾶσα προσπάθεια ἐξάρσεως τῆς ἀποστολῆς τούτου ἤθελεν ὑπολειφθῇ ἀπείρως τῆς πραγματικότητος. Ὑπέρτατον καθῆκον πάντων ἀποτελεῖ ἡ ἀμέριστος ὑποστήριξις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ἔχει ἀποστολὴν δικαιοσύνης. Πόση δίψα δικαιοσύνης ὑπάρχει! Μένει κανεὶς ἄναυδος πρὸ τῆς παρατηρουμένης ἀδικίας, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεως. Ἔχει ἀκόμη ἀποστολὴν εἰρήνης καὶ εὐτυχίας καί, τέλος, ἀγάπης ...

Γενικὰ σὰν ἕνα σύνθημα S.O.S. προβάλλει τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον σήμερα, καὶ καλεῖ κάθε Ἑλληνόπουλο στὰς ἀγκάλας του, ἵνα τοῦ ἐμπιστευθῇ τὴν ὡραία του ἀποστολή, ἰδιαιτέρως ἐδῶ, ὅπου ἡ Ὀρθόδοξος Θρησκεία καὶ Πίστις μας δὲν διδάσκονται εἰς τὰ Ἀμερικανικὰ σχολεῖα.

Περὶ τῆς ἐξαιρετικῆς ἐπιδράσεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν νέων, ὁ Οὐίλλιαμ Κάρτερ, Εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, δοὺ πῶς ἀποφαίνεται: «Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν 25 ἐτῶν ἐδικάσθησαν καὶ κατεδικάσθησαν ἐνώπιόν μου, εἰς διαφόρους ποινὰς ἄνω τῶν 4,000 ἀνηλίκων νέων, διὰ διάφορα ἐγκλήματα, ἀποτρόπαια καὶ τρομακτικά, ἱκανὰ νὰ ἐμβάλουν εἰς σοβαρὰς σκέψεις πάντα ἐνδιαφερόμενον διὰ τὸ μέλλον τῆς κοινωνίας. Μετ' ἀνακουφίσεως ὅμως διεπίστωσα ὅτι ἐκ τῶν τεσσάρων χιλιάδων ἐφήβων μόνον τρεῖς ἦσαν μέλη Κυριακοῦ Σχολείου (Sunday School), γεγονὸς τὸ ὁποῖον μεγάλως ἐνίσχυσε τὴν πεποίθησίν μου περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ τῆς τακτικῆς λειτουργίας των».

"Ενα νοερὸ ταξείδι εἰς μὴ χριστιανικὰς χώρας πολλὰ θὰ μᾶς διδάξῃ. Καίτοι δισχίλια ἔτη παρῆλθον ἀφ' ὅτου τὸ χριστιανικὸν φῶς φωτίζει ὅλας σχεδὸν τὰς πτυχὰς τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς, ὑπάρχουν καὶ λαοὶ πολυπληθεῖς εἰς ἄγνοιαν καὶ παχυλὸν σκότος. Ἡ ζωὴ τούτων καὶ ἡ μεταχείρισις τῶν παιδιῶν ὑπενθυμίζουν πολλάκις καιάδα καὶ Μολώχ. Ἰδού, ὅμως, ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Ἱεραποστολὴ ὁλονὲν καὶ προοδεύει: Ἐσχάτως εἰς τὴν Κίναν λειτουργοῦν ἀπὸ ἱεραποστόλους 5,698 Κατηχητικὰ Σχολεῖα μὲ 260,000 μαθητάς. Εἰς Ἰνδίας λειτουργοῦν 18,500 Κατηχητικὰ Σχολεῖα μὲ 710,000 μαθητάς. Διὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ἐπιτυγχάνουν τὴν προσέγγισιν καὶ συναδέλφωσιν τῶν διαφόρων φυλῶν.

Τὸ 1936 συνῆλθε τὸ παγκόσμιον συνέδριον τοῦ Κ.Σ. εἰς τὸ "Οσλο τῆς Νορβηγίας. Ἡ παγκόσμιος δ' αὕτη ἕνωσις Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς εἰδικὸν φυλλάδιον δημοσιεύουσα τὰς κατὰ τὸ συνέδριον τοῦτο ἐπιτευχθείσας προόδους, γράφει: «Εἰς ὅλας τὰς χώρας φοιτοῦν ὑπὲρ 33,245,045 παῖδες μὲ 3,301,784 διδασκάλους, ἐὰν δὲ ἐπρόκειτο νὰ ἐπιδικασθῇ μία σημαία διὰ τὴν πόλιν ποὺ ἔκαμε, κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν, τὴν μεγαλυτέραν πρόοδον εἰς τὰ Κ.Σ., αὕτη θὰ ἐδίδετο εἰς τὸ ἄστυ τῶν Ἀθηνῶν».

Εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, ὅπου ὁ Χριστιανισμὸς δὲν κυριαρχεῖ, κατ' ἔτος προσέρχονται εἰς τὸ Χριστιανικὸν Βάπτισμα 20,000, πλέον τῶν 50% ἐξ αὐτῶν προσέρχονται ἐκ τῶν Κ.Σ. Εἰς ἔρευναν γενομένην εἰς ἀνωτέραν σχολὴν τοῦ Τόκιο, ἐξηκριβώθη ὅτι ἡ πλειονότης τῶν σπουδαστῶν ἐνδιεφέρετο ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ,

---

«Δὲν ὑπάρχει πλάνη, ποὺ νὰ μὴ μπορῇ νὰ βρῇ στήριγμα σὲ κάποιο μεμονωμένο χωρίο τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἀλλὰ καμμιὰ πλάνη δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ ἐὰν συγκριθῇ μὲ ὅλην τὴν Ἁγίαν Γραφήν».

8ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ G.A.P.A.

Τὴν 6ην Μαΐου ἐ. ἔ. διεξήχθη εἰς ὑπερεκατὸν Ἑλληνικὰ Ὀρθόδοξα Σχολεῖα, Ἡμερήσια καὶ Ἀπογευματινά, ὁ Ὄγδοος Ἐτήσιος Διαγωνισμὸς Ἑλληνομαθείας, διοργανούμενος, ὡς γνωστόν, ὑπὸ τῆς λαμπρᾶς Ἐθνικοθρησκευτικῆς Ὀργανώσεως G.A.P.A. Τὰ χρηματικὰ βραβεῖα τοῦ Διαγωνισμοῦ τούτου, ἀνερχόμενα εἰς τριάκοντα πέντε, εἶναι Ὁμολογίαι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς 25 δολλ. ἑκάστη.

Τὰ βραβεῖα ἔλαβον οἱ ἑξῆς μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι: Τὸ πρῶτον βραβεῖον, ἐξ $100, ἔλαβον οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τοῦ Ἡμερησίου Ἑλληνικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου τοῦ «Ἁγίου Ἐλευθερίου», Νικόλαος Κόντος, Παντελῆς Κωνσταντίνου, Εὐθυμία Μπάκα καὶ Ζωὴ Κουρούπου. Τὸ δεύτερον βραβεῖον, ἐκ $50, ἔλαβον αἱ μαθήτριαι τοῦ Ἡμερησίου Ἐκπαιδευτηρίου τῆς «Ἁγίας Τριάδος» ἐν Lowell, Mass., Ἀναστασία Κολλοφωληᾶ καὶ Εὐτυχία Καίσαρη. Τὸ τρίτον βραβεῖον, ἐκ $50, ἔλαβον αἱ μαθήτριαι τοῦ Ἡμερησίου Ἐκπαιδευτηρίου τῆς «Ἁγίας Τριάδος» ἐν Montreal, Canada, Κατίνα Μαρίνου καὶ Βασιλικὴ Κωφοῦ.

Τὰ ἕτερα εἴκοσι ἑπτὰ βραβεῖα, ἐκ μιᾶς ὁμολογίας τῶν $25, ἔλαβον οἱ ἑξῆς μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι: Φανουρία Φίλια τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, Παῦλος Μιχ. Γκίκας τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου «Πλάτωνος» ἐν Σικάγῳ, Μαρία Κωνσταντινίδου τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Νέας Ὑόρκης, Κοῦλα Μακρυνοῦ τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου Ἀστορίας, Σούλις Μπαττίνο, θυγάτηρ Ἰσραηλιτῶν γονέων, τοῦ Σχολείου «Ἁγίας Βαρβάρας» Νέας Ὑόρκης, Μιχαὴλ Γ. Κάϊλας τοῦ Σχολείου «Ἁγ. Σπυρίδωνος» Νέας Ὑόρκης, τοῦ μετατρεπομένου ἤδη εἰς Ἡμερήσιον. Ἡ Κατίνα Χ στοδούλου τοῦ Σχολείου τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ» Α Φραγκίσκου Καλιφορνίας. Ὁ Χαράλαμπος Τουρίκ τοῦ Σχολείου «Ἁγ. Δημητρίου» ἐν Seattle, Wash. Εὐαγγελία Σταθοπούλου τοῦ Σχολείου Denver, Co Ἡ Ἐλισάβετ Π. Βαονάκη τοῦ Σχολείου Wheelin W. Va. Ἡ Εἰρήνη Παγώνη τοῦ Σχολείου «Ἁγ. Νικ λάου», Pittsburgh, Pa. Ὁ Μιλτιάδης Γεωργακόπουλ τοῦ Σχολείου «Ἁγ. Νικολάου» Σικάγου. Ἡ Εὐσταθ Φωτεινοπούλου τοῦ «Ἁγ. Νικολάου», St. Louis, M Ἡ Ἑλένη Οἰκονομοπούλου τῆς Κοινότητος Toront Ohio. Ἡ Εἰρήνη Μπαφαλούκου τοῦ Σχολείου τῆς Κο νότητος Gary, Ind. Ἡ Σταματία Ἀλεξάνδρου τῆς Κο νότητος Cleveland, Ohio. Ἡ Καλλιόπη Τσικούρα το Σχολείου Warren, Ohio. Ἡ Μαρία Χαραλαμπίδου το Σχολείου «Ἁγ. Σοφίας», Washington, D. C. Ὁ Ἀλ ξανδρος Πρόβος τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Βοστώνης. Γεωργία Καπετανάκη ἐξ Asbury Park, N. J. Ἡ Μ ρία Κυρλῆ ἐκ Charleston, S. C. Ἡ Θεοδώρα Βλάχ τοῦ «Ἁγ. Κωνσταντίνου», Washington, D. C. Ὁ Μ χαὴλ Ψαρρῆς τοῦ «Εὐαγγελισμοῦ», Baltimore, M Ἡ Ζαχαροῦλα Τζόκα τοῦ «Ἁγ. Ἰωάννου» Βοστώνη Ἡ Φιλίτσα Σταματάκη ἐκ Hartford, Conn. Ὁ Σωτή ριος Ἀντωνόπουλος ἐκ Providence, R. I., καὶ ἡ Ε ρήνη Τσουπράκου τῆς Κοινότητος «Ἁγ. Δημητρίου κα Ἁγ. Γεωργίου» Νέας Ὑόρκης.

Συγχαίρομεν ἐγκαρδίως τὰ βραβευθέντα παιδι μας καὶ τοὺς εὐτυχεῖς γονεῖς των. Θερμῶν συγχαρη τηρίων ἀξία εἶναι ἡ λαμπρὰ Ἐθνικοθρησκευτικὴ Ὀρ γάνωσις G.A.P.A., ἡ διοργανώτρια τοῦ Διαγωνισμοῦ Ἑλληνομαθείας.

μολονότι αἱ οἰκογένειαί των ἀνῆκον εἰς τὸν Βουδδισμόν. Κυριώτερος λόγος τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι ἡ ἐπίδρασις τῶν Κ.Σ. τῶν Ἱεραποστόλων. Ἱεραπόστολος τῆς Ἰαπωνίας διαπιστώνει ὅτι οἱ Χριστιανοὶ ποὺ βαστάζουν τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὰς συνοικίας, εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἐδιδάχθησαν κατὰ τὴν παιδικήν των ἡλικίαν εἰς τὰ Κ.Σ.

Ἡ ἀξία τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων δεόντως ἐτιμήθη καὶ ἀπὸ μεγάλους ἐπιστήμονας. Οὕτω ὁ ἀκοίμητος ἐργάτης τοῦ ἠλεκτρισμοῦ Γάλλος καθηγητὴς Βόλτα «ἦτο πρότυπον στὴν ἐνορίαν του, ἐκκλησιάζετο, ἐκοινωνοῦσε τακτικώτατα καὶ ἔκαμνε κατηχητικὰ μαθήματα εἰς μικρὰ παιδιά». Ὁ δὲ διαπρεπὴς καὶ μεγαλύτερος μαθηματικὸς τοῦ ιθ′ αἰῶνος Αὐγουστῖνος Κωσὺ κάθε ἑβδομάδα ὡρισμένας ὥρας ἐγίνετο ἁπλὸς κατηχητὴς καὶ εἰργάζετο ν' ἀναπτύξῃ τὸ πνεῦμα καὶ μορφώσῃ τὰς καρδίας τῶν πτωχῶν παιδιῶν τῆς Σαβοΐας. Δὲν ἐδυσκολεύετο, οὐδὲ ἐθεώρει ἐντροπήν του τὸ ἔργον τῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν παιδιῶν, ὁ Κωσύ, καίτοι ἦτο μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τόσων ἄλλων Ἑνώσεων τοῦ κόσμου.

Πότε θὰ μεταβληθοῦν τὰ πολεμικὰ ὅπλα εἰς ἄροτρα καὶ δρέπανα, κατὰ τὸν Προφήτην; Πότε; Ὅταν ὁ Χριστὸς δράσῃ εἰς τὰς ἀπαλὰς τῶν παιδιῶν ψυχάς. Ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου βαίνει διὰ μέσου τῶν παιδιῶν. Δὲν ὑπάρχει τιμιώτερον καὶ πολυτιμότερον, δημιουργικώτερον καὶ αἰσιοδοξώτερον ἔργον ἀπὸ τοῦ νὰ κερδίσῃ ὁ Χριστὸς τὰ παιδιὰ καὶ αὐτὰ νὰ κερδίσουν τὸν Χριστόν! Νὰ κερδίσουν τὸν τρόπον τοῦ κατὰ Χριστὸν ζῆν. Τὸ ζήτημα εἶναι ἐξόχως σπουδαῖον καὶ ἐπεῖγον. Ἡ παροῦσα γενεὰ ἀπέρχεται πεπλανημένη καὶ ἀσθμαίνουσα, αἱματοβαμμένη καὶ νοσταλγοῦσα. Εἶχε στηρίξει τὴν εὐδαιμονία της εἰς τὴν ὑλικὴν καὶ μηχανικὴν πρόοδον. Αὕτη ὅμως ἔγινε ἡ αἰτία τῆς ὀδυνηρᾶς συμφορᾶς της. Τὸ ἥσυχον καὶ ἀφανὲς ἔργον τοῦ Κατηχητοῦ καὶ Παιδαγωγοῦ εἶναι τὸ ἀποτελεσματικώτερον ἔργον διὰ τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ ὑπέροχος δὲ οὗτος θεσμὸς τῶν Κ.Σ. εἶναι τὸ πνευματικὸν ἐργαστήριον τοῦ προσδοκωμένου πολιτισμοῦ.

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

(ΙΟΥΝΙΟΥ 21, 1959)

«. . . ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτὸ» (Πράξ. Β΄ 1).

Η ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ εἶναι ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐνῷ θὰ ἔπρεπε τὰ γενέθλια τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι ἀφορμὴ γενικῆς χαρᾶς τῶν μελῶν αὐτῆς, μᾶς δίδουν, τοὐναντίον, τὴν εὐκαιρίαν νὰ προβῶμεν εἰς τὴν θλιβερὰν διαπίστωσιν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἑορτάζει τὰ γενέθλιά της ἐπὶ ἐννέα ὁλοκλήρους αἰῶνας, διηρημένη!

Ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία εἶναι ἡ κληρονόμος καὶ συνεχίστρια τῆς «Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς», ἀδιαιρέτου καὶ ἐνιαίας Ἐκκλησίας, δὲν ἐθύνεται διὰ τὸ Σχίσμα (1054). Καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἔκαμε πολλὰς καὶ μεγάλας καὶ εἰλικρινεῖς προσπαθείας πρὸς ἄρσιν τοῦ Σχίσματος. Αἱ εὐχαί, τὰς ὁποίας προσφέρει κάθε Ὀρθόδοξος ὡς δῶρον εἰς τὰ γενέθλια τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι «ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τῶν πάντων Ἑνώσεως». Ἐὰν δὲ μία ἄλλη πρεσβυγενὴς Ἐκκλησία παρεμβάλλει δυσυπέρβλητα ἐμπόδια πρὸς προσέγγισιν καὶ ἕνωσιν μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν—τὰς ὁποίας δὲν ἀναγνωρίζει κἂν ὡς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὡς ἀπεσχισμένας ὁμάδας—ὑπέχει βαρυτάτην εὐθύνην ἀπέναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων.

* * *

Πρῶτον στάδιον προετοιμασίας τῆς προσεγγίσεως καὶ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι ἡ ἕνωσις, ἡ ὁποία ἐπήρης ὁμοφωνία, μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν. Ἀλλ' ὑπάρχει ἆρά γε ἡ ἑνότης αὕτη; Δογματικῶς: **ναί.** Διοικητικῶς: **ἀμφίβολον.** Εἰς τὸ πρακτικὸν πεδίον τῶν ἐνεργειῶν: **ὄχι.** Ὑπάρχει, μὲ ἄλλας λέξεις, ἑνότης Πίστεως, ἀλλ' ὄχι καὶ ἑνότης ἐνεργείας. Ἀλλ' ἡ δογματικὴ ἑνότης, ὅσον ἀπόλυτος καὶ ἂν εἶναι, δὲν ἀρκεῖ. Πρέπει νὰ συνοδεύηται καὶ ἀπὸ τὴν ἑνότητα πράξεως καὶ στάσεως εἰς τὰ καίρια ἐλάχιστον σημεῖα. Ἡ διοικητικὴ ἑνότης, ὅσον καὶ ἂν συντίθεται ἀπὸ διάφορα στοιχεῖα, βασίζεται ἐπὶ τοῦ Συνοδικοῦ θεσμοῦ, ὅστις, ἐπεκτεινόμενος, ἐμφανίζει τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον.

Ἡ Θεία δύναμις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι ἑνότης τῆς Πίστεως. Ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία της—ἡ ὁποία εἶναι φυσικὸν νὰ ἐνυπάρχῃ εἰς κάθε Ἐκκλησίαν—εἶναι ἡ ἔλλειψις ἑνότητος εἰς τὴν δρᾶσιν. Αὐτὸ εἶναι τὸ τρωτὸν σημεῖον, καὶ πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ τὸ ὁμολογῶμεν. Καὶ νὰ προσπαθῶμεν νὰ τὸ θεραπεύσωμεν. Νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἑνότητα καὶ εἰς τὴν δρᾶσιν. Ὅπως τὴν ἔχομεν ἀπόλυτον εἰς τὴν Πίστιν.

Διαφωνοῦν αἱ ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι εἰς ζητήματα σπουδαιότατα. Ὅσον δὲ καὶ ἂν δὲν εἶναι ταῦτα δογματικῆς φύσεως, ἀλλὰ διοικητικῆς καὶ ἐν γένει πρακτικῆς, ἠμποροῦν μὲ τὴν προβολὴν τῶν συνεπειῶν των νὰ φθάσουν εἰς τὰ ὅρια τῶν δογματικῆς φύσεως ζητημάτων, καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Πίστεως. Παράδειγμα ἡ στάσις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπέναντι τῶν χειροτονιῶν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Ἄλλαι Ὀρθόδοξοι τὰς ἀναγνωρίζουν ὡς ἐγκύρους, καὶ ἄλλαι ὄχι. Τί θὰ ἀπαντήσωμεν, ὅταν μᾶς ἐρωτήσῃ τις: Ποῖαι Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι ἔχουν τὴν ὀρθὴν θέσιν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο; Ὅσαι τὰς ἀναγνωρίζουν ὡς ἐγκύρους, ἢ ὅσαι δὲν τὰς ἀναγνωρίζουν;

Δεύτερον παράδειγμα: ἡ στάσις τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀπέναντι τῆς «Οἰκουμενικῆς Κινήσεως» καὶ τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν». Ἄλλαι Ἐκκλησίαι συμμετέχουν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Π.Σ.Ε. καὶ ἄλλαι ὄχι. Καί, ἀκόμη περισσότερον, μία καὶ ἡ αὐτὴ Ἐκκλησία ἄλλοτε συμμετέχει καὶ ἄλλοτε ὄχι. Ἄλλοτε ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ κληρικοὺς καὶ λαϊκοὺς θεολόγους καὶ ἄλλοτε μόνον ἀπὸ λαϊκούς. Ἔχομεν καὶ τὴν περίπτωσιν Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἥτις, καίτοι εἶχεν ἀποφασίσει νὰ συμμετάσχῃ μόνον διὰ λαϊκῶν ἀντιπροσώπων, ἀνέθηκε τηλεγραφικῶς εἰς Ὀρθόδοξον Ἱεράρχην τὴν ἀντιπροσωπευσίν της. Καὶ ἂν ἀκόμη παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὸ Π.Σ.Ε. γίνεται κατ' οἰκονομίαν, πάλιν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις ἐνιαίας στάσεως.

Εἰς τὴν πρᾶξιν δὲν ἔχουν ἐνιαίαν γραμμὴν ὅλαι αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι. Ἀλλὰ μήπως ἔχουν ἐνιαίαν γραμμὴν τοὐλάχιστον αἱ Ἑλληνικαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι (Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἱεροσολύμων, Κύπρου, Ἑλλάδος); Συμπίπτει νὰ διαφωνοῦν μεταξύ των εἰς ζητήματα σπουδαιότατα, ὅπως τὰ δύο ὡς ἄνω, καὶ ἡ στάσις ἀπέναντι τῆς προτάσεως τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης περὶ συγκλήσεως «Οἰκουμενικῆς» Συνόδου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σχέσις μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Ἑλλάδος.

Ἂς μὴ ὁμιλῶμεν, λοιπόν, περὶ Ἑνώσεως τῶν πάντων, οὔτε περὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, οὔτε περὶ Πανορθοδόξου Συνόδου, οὔτε περὶ διαφωνίας μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης ἀφ' ἑνὸς καὶ πασῶν τῶν ἄλλων

Ἐκκλησιῶν ἀφ' ἑτέρου, οὔτε περὶ διαφωνίας μεταξὺ τῶν Προτεσταντικῶν Ὁμολογιῶν, ἀκόμη οὔτε περὶ ἄρσεως ὅλων αὐτῶν τῶν διαφωνιῶν καὶ τῶν μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν διαφωνιῶν, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει, δυστυχῶς, οὔτε μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ὁμοφωνία ἀπόψεων καὶ ἑνότης δράσεως καὶ ταυτότης στάσεως ἐπὶ τῶν σπουδαιοτάτων μάλιστα ζητημάτων.

Δὲν ἀρκεῖ νὰ διακηρύττωμεν, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Συμβόλου τῆς Πίστεως καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Πρέπει καὶ νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὸ προνόμιον τὸ ὁποῖον ἔχομεν: νὰ ἀνήκωμεν εἰς Ἐκκλησίαν συνεχίζουσαν τὸ Οἰκουμενικὸν ἔργον τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας. Πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν βάσιν πρὸν ἢ ἀποβλέψωμεν πρὸς τὴν κορυφὴν τῆς πυραμίδος: τὴν Ἕνωσιν. Καὶ ἡ βάσις δι' ἡμᾶς εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἑνότης τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἀπὸ παντοῦ ἀκούονται φωναὶ διαμαρτυρίας τοῦ πληρώματος τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, διὰ τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένην διαφωνίαν, ἥτις εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων δυνατὸν νὰ παρουσιάζεται καὶ ὡς διαίρεσις. Πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ ἐσωτερικὴ ἑνότης δράσεως καὶ ταυτότης στάσεως μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκλησιῶν. Καὶ τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ, μόνον ἐὰν παρουσιάσουν ἐνιαίαν γραμμήν.

Δὲν εἶναι δὲ ἀνάγκη νὰ τὴν δημιουργήσωμεν τὴν ἐνιαίαν αὐτὴν γραμμὴν δράσεως. Διότι, ἁπλούστατα, αὕτη ὑπάρχει. Καὶ συνεχίζεται ἀπὸ αἰώνων. Εἶναι ἡ γραμμὴ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. Εἶναι ἡ γραμμὴ τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Αὐτοῦ τὴν γενικὴν κατευθυντήριον γραμμὴν ὀφείλουν, πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῶν καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας ἐν γένει, νὰ ἀκολουθήσουν ὅλαι αἱ Ἑλληνικαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι. Ὄχι μόνον διότι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἶναι τὸ πρωτόθρονον μεταξὺ τῶν Ὀρθοδόξων Πατριαρχείων, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ γραμμή του καὶ ἡ τακτική του ἐδικαιώθη πάντοτε. Ἡ γραμμὴ ἑκάστης Ἑλληνορθοδόξου Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ γραμμὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Αἱ λοιπαὶ ἀδελφαὶ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι θὰ ἦσαν διατεθειμέναι — διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν: ὑποχρεωμέναι — νὰ δεχθοῦν μίαν κοινὴν καὶ ἐνιαίαν γραμμὴν στάσεως ἀπέναντι τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν κινήσεων, **μόνον** ἐὰν ἡ γραμμὴ αὕτη ἦτο ἡ γραμμὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀκολουθουμένη καὶ ὑπὸ πασῶν τῶν λοιπῶν Ἑλληνικῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Τότε θὰ καθίστατο πραγματικότης ὅ,τι γράφει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Πεντηκοστῆς, δηλαδὴ νὰ εὑρεθῶσιν «ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό». (Πράξ. Β΄ 1).

ΒΑΣ. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Δ.Ο.Θ.

MEMORIAL DAY — ΨΥΧΟΣΣΑΒΑΤΟΝ

Παρ' ὅλον ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν δὲν ἑορτάζει ἐπ
σήμως τὴν Memorial Day, ἐν τούτοις ὅλαι αἱ Κοιν
τητές μας, καὶ ὅλοι οἱ Ἱερεῖς μας, καὶ ὅλον τὸ Πλ
ρωμα τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ Κοινοτήτων μας, ὁλοψ
χως συμμετέχει εἰς τὴν Ἡμέραν αὐτὴν τῶν Μνημοσ
νων, ὅπως συμμετέσχε καὶ ἐφέτος τὴν 30ὴν Μαΐου, μ
τὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὰ Νεκροταφεῖα, μὲ τὴν κατάθεσ
ἀνθέων ἐπὶ τῶν τάφων τῶν πεσόντων ὑπὲρ Πατρίδο
καὶ μὲ τὴν εὐγνώμονα ἀνάμνησιν πρὸς πάντας τοῦ
προσφιλεῖς νεκρούς.

Διότι ἡ ἔννοια καὶ ἡ σημασία τῆς Memorial Da
ἢ Decoration Day ὑπάρχει μέσα εἰς τὴν διδασκαλία
καὶ τὴν πρᾶξιν καὶ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶ
Ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων αὐτῆς, ἡ Ἐκκλησία ἡμῶ
ἔχει τὰ Μνημόσυνα καὶ τὰ «Ψυχοσάββατα». Καὶ ἐν
οἱ ὀπαδοὶ ἄλλων Ὁμολογιῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν παραδέ
χονται τὰ Μνημόσυνα, τελοῦν ἐν τῇ πράξει μνημόσυν
ὑπὲρ τῶν προσφιλῶν νεκρῶν των καὶ τῶν ὑπὲρ πα
τρίδος πεσόντων, ἡμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύομεν ὅτ
αἱ ψυχαὶ τῶν νεκρῶν μας ἀγάλλονται ὅταν «μνησθῶ
μεν» αὐτῶν, τελοῦντες μνημόσυνα, καὶ προσευχόμενο
ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν Ψυχῶν των κατὰ τὰ Ψυχοσάβ
βατα. Ὅπως πολλάκις ἔχει λεχθῇ, ὁ θάνατος δὲν εἶ
ναι τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἡ ἀπαρχὴ τῆς αἰωνίου
ζωῆς, ὁ δὲ τάφος δὲν εἶναι τὸ τέρμα τῆς ὑπάρξεως
ἀλλ' ἡ πύλη τῆς αἰωνιότητος! Ἂς προσευχώμεθα λοι
πὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας, ὅπως ὁ Χριστός, ὁ
Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου, ἀναπαύσῃ μεταξὺ
τῶν δικαίων τὰς ψυχὰς τῶν «ἐν Κυρίῳ κοιμηθέντων».

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΠΕΡΙ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 170ῆς σελίδος)

πιαγωγείου εἰς τὴν Κοινότητά των. Τὸ πρώτιστον ζήτημα εἶναι τὸ τῆς μεταφορᾶς τῶν παιδιῶν καὶ τῆς ἐξασκήσεως τῶν διαδσκαλισσῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἄριστα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται, ὅταν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην προσληφθῶσι καὶ Ἑλληνοαμερικανοὶ Ἐκπαιδευτικοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, καθὼς καὶ κυρίαι καὶ δεσποινίδες τῶν διαφόρων Κοινοτικῶν Ὀργανώσεων.

Τὸ Γραφεῖον Παιδείας ἔχει ἕτοιμον Κανονισμὸν Νηπιαγωγείων καὶ ἐδημοσίευσε κατὰ τοὺς μῆνας Ὀκτώβριον, Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον 1958 εἰς τὰς ἡμερησίας Ἑλληνικὰς ἐφημερίδας τῆς Νέας Ὑόρκης λεπτομερῆ μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ἑλληνικὸν Παιδικὸν Προσχολικὸν Κέντρον». Εἶναι δὲ ἕτοιμον νὰ δώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν καὶ ὁδηγίαν σχετικῶς πρὸς τὸ ζωτικὸν τοῦτο ζήτημα.

Σᾶς παρακαλοῦμεν ὅπως προβῆτε ἀμέσως εἰς τὴν ἐκλογὴν Ἐπιτροπῆς ἐκ καταλλήλων προσώπων καὶ ἀναγγείλητε ἡμῖν τοῦτο τὸ συντομώτερον.

Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ θερμῶν εὐχῶν,

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὑμῶν
† Ὁ Ἀμερικῆς ΙΑΚΩΒΟΣ

ΟΙ ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΒΑΤΙΚΑΝΟΝ

Ἡ ἐπίσημος ἐπίσκεψις τῶν Α.Α.Μ.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης εἰς τὸ Βατικανόν, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὴν Α.Α. τὸν Πάπαν Ρώμης Ἰωάννην ΚΓ΄ νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸ Βασιλικὸν ζεῦγος καὶ Ἑλληνιστὶ καὶ νὰ ἐξάρῃ τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, διανοήσεως, καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐν γένει πολιτισμοῦ εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἡ Α.Α. ἡρμήνευσε τὴν εὐγνωμοσύνην ὅλων τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν πρὸς τὸν Ἑλληνισμὸν «διὰ τὰ ἀκαταμίλλατα ἀριστουργήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Ἀρχαία Ἑλλὰς ἐπλούτισε τὴν πνευματικὴν κληρονομίαν τῆς ἀνθρωπότητος». Ἀναφερόμενος εἰς τὴν πρὸς τὸν Χριστιανισμὸν πολύτιμον προσφορὰν τῆς Ἑλλάδος, ὁ Πάπας ἐτόνισεν ὅτι καὶ εἰς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης τὴν κραταίωσιν μεγάλως συνέβαλον οἱ Ἕλληνες· «Πολλοὶ ἐκ τῶν πρώτων Παπῶν τῆς Ρώμης ἦσαν Ἕλληνες, οἱ περισσότεροι μάρτυρες — ὡς ὁ Εὐχάριστος, ὁ Τελεσφόρος, ὁ Ἰγῖνος, ὁ Ἄντηρος, ὁ Σίξτος Β΄ κ.ἄ. — πλείστους δὲ ἄλλους Ἕλληνας κληρικοὺς γεραίρει ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ὡς Ὁμολογητάς, ὡς τὸν Εὐσέβιον, τὸν Ζώσιμον, τὸν Θεόδωρον, τὸν Ζαχαρίαν, τὸν Ἰωάννην ΣΤ΄, τὸν Ἰωάννην Ζ΄ κ.ἄ. «Καὶ πόσα δὲν ὀφείλει εἰς τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὁ Χριστιανισμός», ἐτόνισεν ὁ Πάπας. «Δὲν πρέπει νὰ ἀντιπαρέλθωμεν ἐν σιγῇ, ὅτι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἔγραψαν ὁ Ἅγιος Παῦλος καὶ οἱ τρεῖς Εὐαγγελισταί· Ἑλληνιστὶ ὡμίλουν καὶ ἔγραφον οἱ μεγαλοφυεῖς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας· εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀναγινώσκομεν τὰ συγγράμματα τοῦ Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ καὶ τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τῶν γιγάντων αὐτῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀνυψώθη κατόπιν τὸ οἰκοδόμημα τῆς Χριστιανικῆς Θεολογίας, τόσον ἐν Ἀνατολῇ, ὅσον καὶ ἐν τῇ δύσει». Ἐὰν ὁ Ἀρχηγὸς μιᾶς πρεσβυγενοῦς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία δὲν εἶναι Ἑλληνική, ὁμιλῇ, μὲ ὅλον τὸ κῦρος τοῦ, μὲ τόσην θέρμην καὶ ἔξαρσιν περὶ τῆς πολυτίμου προσφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης εἰς τὸν Χριστιανισμόν, εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα ἐν γένει, ἡμεῖς, οἱ Ἑλληνορθόδοξοι τῆς Ἀμερικῆς, πρέπει ὄχι μόνον νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι διὰ τὴν ἀθάνατον μητρικήν μας γλῶσσαν, ἀλλὰ καὶ νὰ προβαίνωμεν εἰς πάσαν θυσίαν ὑλικὴν διὰ τὸν πνευματικὸν πλουτισμὸν τῶν τέκνων μας μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν, τὴν γλῶσσαν τῆς κλασσικῆς σοφίας, τὴν γλῶσσαν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, τὴν γλῶσσαν τῆς Θείας Λατρείας καὶ τῆς Θεολογίας.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ

Ἡ περίοδος τῶν παύσεων δὲν ἐθεσπίσθη μόνον δι' ἀνάπαυσιν τῶν διδασκόντων καὶ διδασκομένων. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀνάληψιν νέων δυνάμεων. Καὶ διὰ τὸν καταρτισμὸν νέων προγραμμάτων δράσεως. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ ἱδρυθοῦν Νηπιαγωγεῖα εἰς ὅσον τὸ δυνατὸν περισσοτέρας Κοινότητας, ὅπως ἀναπτύσσει ἡ σχετικὴ Ἐγκύκλιος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου. Εἰς τὰ Κατηχητικά μας πρέπει νὰ διδάσκωνται ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα Ἑλληνικά. Εἰς τὰ Ἀπογευματινά μας Σχολεῖα πρέπει νὰ αὐξηθοῦν αἱ ὧραι διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς. Μεγαλειτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ καταβληθῇ εἰς τὴν ἵδρυσιν νέων Ἡμερησίων Ἑλληνοαμερικανικῶν Σχολείων, καὶ εἰς τὸν πλουτισμὸν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἑλληνικῆς εἰς τὰ Ἡμερήσια, εἰς μερικὰ τῶν ὁποίων δὲν διδάσκονται περισσότερα Ἑλληνικὰ ἀπὸ τὰ καλὰ Ἀπογευματινὰ Σχολεῖα, παρὰ τὸ Καταστατικὸν καὶ τὸ Πρόγραμμα καὶ τὸν προορισμὸν τῶν Ἡμερησίων Ἑλληνοαμερικανικῶν Σχολείων. Ὅταν ἀπὸ τοῦ νηπιαγωγείου μέχρι τοῦ Δημοτικοῦ καὶ τοῦ Ἡμιγυμνασίου—καὶ τῶν δύο Γυμνασίων μας: τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ τῆς Ἀκαδημίας—τὰ ἐκπαιδευτήριά μας λειτουργοῦν κανονικὰ καὶ ἀποδοτικά, τότε νοεῖται καὶ ἡ δυνατότης ὑπάρξεως, λειτουργίας καὶ ἀποδοτικότητος ἑνὸς Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου. Δὲν ἀρκεῖ νὰ προσβλέπωμεν, ἐξ εὐλόγου ἄλλωστε ἐνθουσιασμοῦ, εἰς τὴν κορυφὴν τῆς στέγης τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Οἰκοδομήματος, ἀλλὰ πρέπει πρωτίστως νὰ προσέχωμεν τὴν στερεότητα τῶν θεμελίων του.

Ο ΝΕΟΣ ΡΩΜΑΙΟΑΘΟΛΙΚΟΣ «ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ»

Δὲν πρόκειται νὰ κρίνωμεν τὴν δρᾶσιν οὔτε τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοφ. Μπενουᾶ-Μπρίντιζι, ἀλλὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία, ἀγνοοῦσα τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ἐπίσημον παρ' αὐτῆς χρησιμοποίησιν τοῦ τίτλου «Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν», ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ τὸν αὐτὸν ἀκριβῶς τίτλον εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἐπίσκοπόν της, ἄνευ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «Ρωμαιοκαθολικός». Τοῦτο εἶναι περιφρονητικὸν καὶ οὐδόλως συντελεῖ εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σχέσεων, οὔτε εἰς τὴν σύναψιν «Κογκορδάτου», οὔτε εἰς τὴν προλείανσιν τοῦ ἐδάφους πρὸς δημιουργίαν πραγματικοῦ «οἰκουμενικοῦ» κλίματος καὶ «ἑνωτικῆς» κινήσεως. Θὰ ἐδέχετο τὸ Βατικανὸν νὰ διώριζεν ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἐν Ρώμῃ Ἑλληνορθόδοξον «Ἀρχιεπίσκοπον Ρώμης»;

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΝΕΑ ΑΓΓΛΙΑ (15-19 ΜΑΪΟΥ)

ΒΟΣΤΩΝΗ. — Αἱ «Ἀθῆναι» τῆς Ἀμερικῆς, ἡ καρδία τῆς Νέας Ἀγγλίας, ἔδωσε τὸ σύνθημα εἰς τὴν νέαν ἐξόρμησιν πρὸς ἐπιβίωσιν καὶ διαιώνισιν τῶν Ἑλληνορθοδόξων Παραδόσεων, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τῆς ἀθανάτου μητρικῆς μας γλώσσης, τῆς Ἑλληνικῆς, ἕνα σύνθημα φλογερόν, ἐνθουσιῶδες, βροντόφωνον! Ἱκανὸν νὰ ἐξεγείρῃ καὶ τὸν πλέον ἀδιάφορον, νὰ πείσῃ καὶ τὸν πλέον ἀμφιβάλλοντα, νὰ ἐνθουσιάσῃ καὶ τὸν πλέον ἀμέτοχον εἰς τὸν ἱερὸν πνευματικὸν ἀγῶνα τῆς Ὁμογενείας, καὶ νὰ τὸν πείσῃ ὅτι ὁ ἀγὼν αὐτός, ποὺ διεξάγεται ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων τῆς μεγάλης καὶ κραταιᾶς καὶ προστάτιδος τοῦ Ἐλευθέρου Κόσμου Ἀμερικῆς, καὶ μὲ τὴν εὔνοιαν μάλιστα αὐτῆς, ὅτι ὁ ἀγὼν αὐτὸς πρέπει νὰ κερδηθῇ.

Ἔδωσε τὸ σύνθημα τοῦ νέου ξεκινήματος μὲ τὴν λαμπρὰν ὑποδοχὴν ποὺ ἐπεφύλαξεν εἰς τὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβον, μὲ τὸν πάνδημον ἐκκλησιασμὸν τῶν μελῶν της κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, 17ης Μαΐου, τὴν ὁποίαν ἡ Α.Σ. ἐτέλεσε, μὲ τὴν ἐπιβλητικὴν συγκέντρωσιν τῶν κατηχητοπαίδων, μὲ τὰς θερμοτάτας καὶ πλήρεις εἰλικρινῶν αἰσθημάτων, ὑποσχέσεων καὶ πίστεως προσφωνήσεις τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ὁμογενείας κατὰ τὸ ἐπίσημον δεῖπνον πρὸς τιμὴν τοῦ ἄλλοτε Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τοῦ Καθεδρικοῦ κα τώρα Πνευματικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑλληνορθοδόξο Ἐκκλησίας ἐν Ἀμερικῇ. Ἔδωσε πρὸ παντὸς τὸ φλο γερὸν καὶ βροντόφωνον καὶ ἐλπιδοφόρον σύνθημα το νέου ξεκινήματος, μὲ τὰς ἱστορικὰς ἀποφάσεις της Ὁμογένεια Βοστώνης, ἀρχίζουσα ἀπὸ τὴν βάσιν: ν

Ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος συνομιλῶν μετὰ τοῦ Ἐντιμ. Κυβερνήτου τῆς Πολιτείας Massachusetts κ. Foster Furcolo, κατὰ τὴν εἰς Βοστώνην ἐπίσκεψιν αὐτοῦ, τῇ 19ῃ Μαΐου 1959.

Archbishop Iakovos at the State House in Boston with Governor Foster Furcolo of Massachusetts, May 19, 1959.

θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὸν θεσμὸν τῶν Νηπιαγωγείων, νὰ ἱδρύσῃ λαμπρὸν Κοινοτικὸν Κέντρον καὶ Ἡμερήσιον Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, νὰ ἀποκτήσῃ δύο ἀκόμη Ἱεροὺς Ναοὺς εἰς δύο σημεῖα τῆς Βοστώνης, ἀπέχοντα ἀρκετὰ ἀπὸ τὸν Καθεδρικὸν καὶ τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, νὰ ἐνισχύσῃ παντοιοτρόπως τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν εἰς τὸ μεγαλόπνοον πρόγραμμα τῆς ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Σχολῆς καὶ τῆς ἱδρύσεως τοῦ πρώτου ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου, τὸ ὁποῖον θὰ δοξάσῃ τὴν Ἑλληνορθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὁμογένειαν, θὰ προσφέρῃ πολυτιμοτάτας ὑπηρεσίας πρὸς αὐτὰς καὶ πρὸς τὴν Ἀμερικήν, καὶ θὰ ἔχῃ ἀπεριορίστους δυνατότητας δράσεως καὶ ἐξελίξεως.

Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ

Ἐνῷ ἀνεγείρονται τὰ νέα μεγαλοπρεπῆ κτίρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, μὲ τὰς γενναιόφρονας δωρεὰς τῶν κ. κ. Κοτσίδα καὶ Τόννα καὶ τῶν ἀδελφῶν Ἀντωνίου καὶ Ἰωάννου Πάππα, καὶ ἄλλων ἐκλεκτῶν Ὁμογενῶν, ἡ Ἐφορεία τῆς Σχολῆς μετὰ τοῦ Θεοφ. Προέδρου τῆς Σχολῆς Ἐλαίας κ. Ἀθηναγόρου, καὶ ἡ Σύγκλητος τῶν Καθηγητῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διευθυντὴν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰωάννην Παπαδόπουλον, κατόπιν ἀλλεπαλλήλων συνεδριάσεων, ἔλαβον ἀποφάσεις «ἱστορικάς», καθὼς πολὺ ὀρθῶς ἐχαρακτήρισεν αὐτὰς ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κωνσταντῖνος Μπόνης, παρακολουθήσας τὰς συνεδρίας. Εἰς γενικὰς γραμμάς, καὶ εἰς πυκνοτάτην περίληψιν, αἱ ἀποφάσεις αὗται, αἱ ὁποῖαι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ριζικὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, Μπρουκλάϊν, εἶναι περίπου αἱ ἑξῆς:

Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ εἶναι καὶ θὰ παραμείνῃ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος. Αἱ τάξεις της δύνανται νὰ ταξιομηθοῦν κατ' ἄλλον τρόπον, αἱ δὲ ὧραι διδασκαλίας ὧν Ἑλληνικῶν θὰ αὐξηθοῦν παρατεινομένου καὶ τοῦ ὡρολογίου προγράμματος εἰς τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας. Ἡ διδασκαλία τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης πλουτιζομένη, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν θεωρητικὸν χαρακτῆρα θὰ προσλάβῃ καὶ πρακτικωτέραν μορφὴν πρὸς καλλιτέραν ἐκμάθησιν αὐτῆς παρὰ τῶν φοιτητῶν. Οὐδεὶς μαθητὴς θὰ γίνεται δεκτὸς εἰς τὴν Σχολήν, ἐὰν τὰ προσόντα του ἐν γένει (βαθμοί, διανοητικότης, διαγωγή, κλίσις κλπ.) δὲν θεωρηθοῦν ἐπαρκῆ. Οὐδεὶς μαθητὴς θὰ προβιβάζηται ἢ θὰ λαμβάνῃ ἀπολυτήριον, ἐὰν δὲν κριθῇ ἄξιος πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς ὁλομελείας τῆς Καθηγητικῆς Συγκλήτου. Οὐδεὶς μαθητὴς δύναται νὰ νυμφευθῇ ἢ νὰ τελέσῃ ἀρραβῶνα πρὸ τῆς ἀποφοιτήσεως αὐτοῦ ἐκ τῆς Σχολῆς. Οὐδεὶς φοιτητὴς θὰ χειροτονῆται ἄνευ γραπτῆς συστάσεως πάντων τῶν Καθηγητῶν. Οὐδεὶς χειροτονηθεὶς εἰς Διάκονον μαθητὴς θὰ προχειρίζηται εἰς Πρεσβύτερον, πρὸ τῆς συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας ὡς Διακόνου.

Προβλέπεται συστηματικὴ μετεκπαίδευσις τῶν ἀποφοιτούντων ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς εἰς τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Χάλκης καὶ εἰς Ὀρθοδόξους Θεολογικὰς Σχολὰς ἐν Ἀμερικῇ.

Διὰ τοὺς κ. κ. Καθηγητὰς θὰ γίνῃ διαβάθμισις, λαμβανομένου ὑπ' ὄψει τῶν πτυχίων, τῶν συγγραμμάτων, τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ τῶν πρὸς τὴν Σχολὴν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν. Οἱ νεώτεροι Καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς θὰ μετεκπαιδεύωνται, θὰ εἰσαχθῇ δὲ καὶ δι' ἄλλους Καθηγητὰς τὸ "Sabbatical Year." Θὰ ληφθῇ μέριμνα περὶ τῆς συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν.

Ἡ Σχολή, μὲ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἀνεγειρομένων σχολικῶν κτιρίων, θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν διεύρυνσιν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἵδρυσιν τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου.

Καθεδρικὸς Ναὸς — Νέαι Ἐκκλησίαι

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἐκ τῆς νέας γενεᾶς κ. Γεωργίου Μηράγια, εἶναι ἀποφασισμένον νὰ προβῇ εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ Κοινοτικοῦ Κέντρου μετὰ τοῦ ἡμερησίου Ἑλληνικοῦ Σχολείου, εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τῶν Νηπιαγωγείων, καὶ εἰς τὴν ἐν γένει προαγωγὴν τῆς μεγαλωνύμου ταύτης Κοινότητος, ἥτις, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, πρέπει νὰ εἶναι τὸ φωτεινὸν πρότυπον διὰ κάθε Ἑλληνορθόδοξον Κοινότητα. Ἐκ παραλλήλου θὰ ἱδρυθοῦν δύο ἀκόμη Ἱεροὶ Ναοὶ εἰς δύο σημεῖα τῆς Βοστώνης, ἀπέχοντα ἀρκούντως τοῦ τε Καθεδρικοῦ καὶ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου.

Κοινότης Λύνν, Μασσ.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Ἑλληνορθοδόξου Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Lynn, Mass., τὴν ὁποίαν ἀπὸ καιροῦ ἀπησχόλει σοβαρὸν Κοινοτικὸν πρόβλημα, μετ' εὐγνωμοσύνης ἀπεδέχθη τὴν λύσιν τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐπισκεφθεὶς τὴν Κοινότητα τὴν 16ην Μαΐου. Ἀποτελούμενον κατὰ πλειοψηφίαν ἐκ νέων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Κωνσταντίνου Καρτσώνη, ἐπέδειξεν ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην καλὴν διάθεσιν πρὸς συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν του συμφώνως πρὸς τὰς κατευθύνσεις τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ χάριν τῆς προόδου τῆς Κοινότητος.

Ἱερατικὸς Σύνδεσμος Γ΄. Περιφερείας

Τὰ μέλη τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου Νέας Ἀγγλίας (Γ΄. Ἐπισκοπικῆς Περιφερείας) συνεδριάσαντα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Καθεδρικοῦ, τὴν 17ην Μαΐου, ἔλαβον, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τῶν Φροντιστηρίων, κατὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἀναπτύσσωνται διάφορα ἐκκλησιαστικὰ θέματα, ἐπίκαιρα, ἐνδιαφέροντα καὶ διαφωτιστικά.

Θεία Λειτουργία καὶ Θεῖον Κήρυγμα

«Ἀποκεκύλισται ὁ λίθος» ὁ «μέγας σφόδρα». Δὲν ὑπάρχουν πλέον λίθοι ποὺ νὰ πλακώνουν τὴν ψυχή μας τῶν Ἑλληνορθοδόξων τῆς Ἀμερικῆς. Δὲν ὑπάρχουν πλέον πύλαι κλεισταὶ δι' ἡμᾶς. Ὅλαι αἱ πύλαι εἶναι ἀνοικταὶ διὰ τοὺς Ἑλληνορθοδόξους. Αὐτὸ ἦτο τὸ πνεῦμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ὡμίλησεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος εἰς τὸ πυκνότατον ἐκκλησίασμα, τὸ κατακλύσαν τὸν εὐρύχωρον Καθεδρικὸν Ναὸν Βοστώνης, τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων. Ἀπὸ τὰς πύλας ὅλων τῶν δημοτικῶν, δημοσίων καὶ κυβερνητικῶν ἱδρυμάτων καὶ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτηρίων τῆς Ἀμερικῆς μέχρι τοῦ Καπιτωλίου καὶ τοῦ Λευκοῦ Οἴκου, ὅλαι αἱ πύλαι εἶναι ἀνοικταὶ καὶ αἱ καρδίαι ἀνοικταὶ καὶ φιλικαὶ χεῖρες τείνονται πρὸς τοὺς Ἑλληνορθοδόξους καὶ πρὸς τὴν Ἁγίαν ἡμῶν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Ὁ τ. Πρόεδρος Τροῦμαν αὐτοπροσώπως ἐπισκέπτεται τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τοῦ ὁμιλεῖ μὲ θαυμασμὸν διὰ τὸν

Πατριάρχην μας, μὲ βαθεῖαν ἐκτίμησιν πρὸς τὸ ἔργον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Ὁ Ἀνώτατος Ἄρχων τῆς Χώρας, ὁ Πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ, ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἡμῶν, εἰς μίαν ἐγκάρδιον ὑποδοχὴν καὶ συνομιλίαν, μὲ ἀπόλυτον ἱκανοποίησιν διὰ τὸν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνορθόδοξον κόσμον, μὲ ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν Ὀρθοδοξίαν καὶ τὴν συμβολήν της εἰς τὴν ἠθικοπνευματικὴν πρόοδον τῆς Ἀμερικῆς. Αἱ ἄλλαι Ἐκκλησίαι ἐκζητοῦν τὴν συνεργασίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἴτε μεμονωμένως, εἴτε ἐν Παγκοσμίῳ Συμβουλίῳ Ἐκκλησιῶν, καὶ δέχονται τὰς ἀπόψεις αὐτῆς μετὰ σεβασμοῦ, ἀναγνωρίζουσαι τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Δὲν ὑπάρχουν πλέον λίθοι καὶ κλεισταὶ πύλαι δι' ἡμᾶς καὶ πρέπει νὰ ἐκλείψῃ κάθε αἴσθημα κατωτερότητος. Νὰ αἰσθανώμεθα ὡς ἀνήκοντες εἰς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι δι' αὐτὸ καὶ εὐγνώμονες εἰς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἡμῶν κ. κ. Ἀθηναγόραν, εἰς τὸν ὁποῖον κατὰ πρώτιστον λόγον ὀφείλεται ὅλη αὐτὴ ἡ εὐχάριστος κατάστασις καὶ τιμητικὴ θέσις τὴν ὁποίαν κατέχομεν ὡς Ἐκκλησία καὶ ὡς Γένος. Ἡ Ἀμερικὴ θέλει, ζητεῖ, ἔχει ἀνάγκην τῆς διατηρήσεως τῶν Ἑλληνορθοδόξων χαρακτηριστικῶν μας καὶ τῆς ἐπιβιώσεως τῆς ἀθανάτου Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ τῶν ἐθνικοθρησκευτικῶν μας παραδόσεων. Αὐτὸ μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μεγαλοπρεπεστέρα Ἐθνική μας Παρέλασις ἀπὸ τὴν Πέμπτην Λεωφόρον τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀπὸ τὴν ὁποίαν παρελαύνει αὐτὴ ἡ ἰδία ἡ Ἀθάνατος Ἑλλὰς μὲ τὴν τρισχιλιετῆ ἔνδοξον Ἱστορίαν της. Πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν, σήμερον, τώρα τὴν νέαν μας ἐξόρμησιν πρὸς δημιουργίαν νέας περιόδου διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ὁμογένειαν ἐν Ἀμερικῇ. Καὶ τὸ σύνθημα πρέπει νὰ τὸ δώσῃ καὶ πάλιν ἡ Νέα Ἀγγλία. . . .

Γύρω ἀπὸ αὐτὰς τὰς φωτεινὰς ἰδέας ὡμίλησεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, μὲ ἀπόλυτον πίστιν εἰς τὴν δυνατότητα τῆς πραγματοποιήσεώς των. Καὶ τὸ κήρυγμά του εὗρεν εὐρυτάτην ἀπήχησιν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν Χριστιανῶν μας, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς λαμπρὰς ἀποφάσεις ποὺ ἔλαβον. Εἴθε νὰ μὴ μείνουν μόνον ἀποφάσεις, ἀλλὰ νὰ τὰς ἐγκολπωθοῦν ὅλαι αἱ Κοινότητές μας καὶ νὰ τὰς κάμουν πρόγραμμα, σκοπόν, ἀποστολὴν καὶ πραγματικότητα.

Δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι καὶ ὁ Ἀμερικανικὸς Τύπος ἀφιέρωσε στήλας ὁλοκλήρους καὶ θερμὰ ἄρθρα διὰ τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν κηρυγμάτων τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν. Ἡ ἐφημερὶς "New Haven Journal," εἰς τὸ φύλλον της τῆς 15ης Μαΐου (σελ. 12) ἐδημοσίευσε θερμὸν ἄρθρον τοῦ κ. George Cornell, θρησκευτικοῦ συντάκτου τοῦ "Associated Press," ὑπὸ τὸν ὁλοσέλιδον τίτλον: «Ἡ Ἀνατολικὴ Ὀρθοδοξία κερδίζει, ἐπεκτείνουσα τὸ κῦρος της». Καὶ λέγει: «Ὁ Ἀρχηγὸς ἔχει πεποίθησιν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις τῆς Ἐκκλησίας του . . . Ζητεῖ κοινὸν ἀλληλοσεβασμόν . . . Βεβαία περὶ ἑαυτῆς, ἡ Ὀρθοδοξία ἐπεκτείνει τὴν ἐπιρροήν της εἰς τὰ πεδία τοῦ Χριστιανισμοῦ . . . Ἡ «Ἀνατολὴ» περιλαμβάνει τώρα εἰς τὸ ὄνομά της καὶ τὴν «Δύσιν». Προάγει τὰ πνευματικά της μέτωπα καὶ προεκτείνει τὸ κῦρος της ἐν Ἀμερικῇ».

Ἔτσι μᾶς βλέπουν οἱ — ὄχι ἀλλόδοξοι — ἀλλ' οἱ οὐδέτεροι παρατηρηταὶ καὶ κριταί μας, καὶ δὲν ἔχουν κανένα συμφέρον νὰ τονίζουν, ὅτι ἐσχάτως ἤρχισεν ἡ Ἐκκλησία μας νὰ προβάλλῃ φωτεινότερον ἑαυτήν, νὰ προάγῃ τὰ πνευματικά της μέτωπα καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ κῦρος της καὶ τὴν ἐπιρροήν της εἰς ὅλα τὰ πεδία τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Ἀμερικῇ.

ΒΑΣ. Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ, Δ.Ο.Θ.

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

—Ὁ κ. Βύρων Τσαγκάδας ἔδωκεν εἰς τὸ «Φιλικὸν» τῇ 20ῇ Ἀπριλίου, ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν περὶ «τῶν μωσαϊκῶν καὶ τειχογραφιῶν τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ τῆς Μονῆς τῆς Χώρας» μετὰ προβολῆς φωτεινῶν εἰκόνων. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. κ. Ἰάκωβος, παραστάς, συνεχάρη τὸν κ. Τσαγκάδαν.

—Ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κ. Μπόνης, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, ἔδωκε, τῇ 23ῃ Ἀπριλίου, ἐνώπιον τῆς Συγκλήτου αὐτοῦ καὶ ἄλλων διανοουμένων διάλεξιν ἐπὶ «τῆς συγχρόνου θεολογικῆς παραγωγῆς καὶ κινήσεως ἐν Ἑλλάδι», προκαλέσασαν ζωηρότατον ἐνδιαφέρον.

—Ὁ Ἀρχιτέκτων κ. Παῦλος Μυταράκης, διδάσκων εἰς τὴν Σχολὴν Ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Yale, ἔδωκε, τῇ 7ῃ Μαΐου, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ Νέας Ὑόρκης, ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν ἐπὶ τῆς «Ἑλληνικῆς, συνήθους καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῆς μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας Ἑλλάδος». Ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ἀπουσιάζοντος, παρέστη ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας κ. Γερμανός, συγχαρεὶς τὸν ὁμιλητήν.

—Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Πρόδρομος Κουρίδης ἔδωκε, τῇ 22ᾳ Μαΐου, ἐν τῷ ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ ξενοδοχείῳ Barbizon-Plaza, λίαν ἐνδιαφέρουσαν διάλεξιν ἐπὶ τοῦ θέματος "The Evolution of Our Church in America and Its Present Problems." Τὴν διάλεξιν διωργάνωσεν ὁ Σύλλογος τῶν Κωνσταντινουπολιτῶν. Ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ἀπουσιάζοντος εἰς ποιμαντορικὴν περιοδείαν, παρέστη ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας κ. Γερμανός, ὅστις καὶ συνεχάρη θερμῶς τὸν ἐκλεκτὸν ὁμιλητὴν κ. Π. Κουρίδην.

«Πιστεύω εἰς μίαν ἀνωτάτην διάνοιαν, ἡ ὁποία κυβερνᾷ τὸ σύμπαν, ὅπως πιστεύω εἰς τὴν ὕπαρξίν μου».—Edison.

ORTHODOXY AND HELLENISM

As indicated in our last issue, Archbishop Iakovos set out May 15 on a twelve day trip that included visits to Boston, Chicago, Montreal, Ottawa, and an unexpected trip to Washington, where His Eminence attended the funeral of former Secretary of State John Foster Dulles.

* * *

At Boston, His Eminence attended meetings of the Holy Cross Orthodox Theological School and the Board of Trustees of the Cathedral of the Annunciation, headed by President George G. Mirageas. Special significance of the Archbishop's first official visit to Boston lay in the fact that he had served as Dean of the Annunication from 1942 to 1954, when he was ordained a Bishop. On Sunday, May 17, Archbishop Iakovos officiated at a Divine Liturgy at the Cathedral, assisted by Rev. John Zanetos and Rev. Peter Kyriakos of the Annunciation. Present also was the Rt. Rev. Athenagoras, Bishop of New England and President of the Theological School, as well as many priests from the Boston and New England areas.

Highlight of the five day visit to Boston was the testimonial banquet in honor of His Eminence, attended by 700 persons, many of whom were old frieds of the Archbishop, at the Statler Hilton Hotel. In his address at the banquet, the new Greek Orthodox Primate spoke movingly, asserting that the keynotes of his tenure in America would be "aphovos" and "embros" and that he would make every necessary sacrifice for the advancement of Orthodoxy in the new world.

Other noteworthy events of the Archbishop's visit to Greater Boston included a stop at the Lynn community and calls on Governor Foster Furcolo of Massachusetts and Mayor John B. Hines of Boston.

On Tuesday, May 19, Archbishop Iakovos accompanied by Deacon Philip Koutoufas, Arthur Dore and Vasil Vasilyadi of the Archdiocese, left Boston by plane for Chicago.

* * *

Archbishop Iakovos was invited to Chicago by the community of SS. Constantine and Helen, where, on the nameday of these famous Saints of Orthodoxy on May 21, he officiated at the impressive services held in the vast new church which was built recently and which, when its interior is entirely completed, will stand as a great monument of our faith in the Mid-West. Assisting at the Divine Liturgy were Rev. Basil S. Gregory and Rev. John Koutoulas of the host church, as well as priests from most of the other 14 Chicago churches and from many midwestern communities.

After the Divine Liturgy, His Eminence was the guest of honor at a dinner in the church auditorium, attended by 500 people. The Archbishop was also entertained in private parties by Mr. Pierre Demets, Chairman of the Building Fund of SS. Constantine and Helen, and by Mr. George Manta, President of the Community.

On Friday evening, May 22, after a dinner given by Archbishop Iakovos for the priests of the Chicago communities at the Diocese House, where His Eminence had been staying, the Archbishop moved to the Morrison Hotel, where that weekend the Diocese II, District I Conference of G.O.Y.A. was being held. On Saturday afternoon, just before leaving for Montreal, His Eminence attended and addressed a luncheon in his honor, at which he urged the members of G.O.Y.A. to cooperate more closely with our priests, to make sure that all members of G.O.Y.A. also become members of their communities, and to have as the prime project of G.O.Y.A. the spreading of Orthodoxy through the "home mission."

* * *

On Sunday, May 24, Archbishop Iakovos officiated at services at the Holy Trinity Church in Montreal, and that evening was guest of honor at a banquet, attended by 800 people, at the Queen Elizabeth Hotel, where His Eminence addressed the assemblage in English, French and Greek. While in Montreal, the Archbishop paid visits to Mayor Sarto Fournier and Cardinal Leger.

* * *

Proceeding to Ottawa on the evening of May 25, the Archbishop held Vesper services at the Church of the Assumption, and the next day called on the office of the Hon. John Diefenbaker, Prime Minister of Canada, at the Parliament Building in Ottawa.

* * *

On Wednesday, May 27, before returning to New York to conclude the longest trip he had yet undertaken, Archbishop Iakovos made an unscheduled visit to Washington to attend the funeral of former Secretary of State John Foster Dulles.

* * *

Other agenda on the Archbishop's program:

May 28: A visit of the SS. Constantine and Helen Community of Orange, N. J.

May 31: The Commencement Exercises of the Holy Cross Orthodox Theological School in Brookline, Mass., where Archbishop Athenagoras of Thyateira from London, Exarch of Western and Central Europe, who had once served as Dean of the Theological School when he was in the United States, gave the commencement address.

(Continued on page 181)

The Associated Press on Archbishop Iakovos and Eastern Orthodoxy in America

In the January issue of "The Orthodox Observer" we reprinted an excellent article on the Eastern Orthodox Church written by Mr. Louis Cassels for United Press International.

In this issue we are happy to reprint, by special permission, an outstanding article on Archbishop Iakovos and Eastern Orthodoxy, written by Mr. George Cornell, Religion Writer for the Associated Press, which was released for publication on May 15, and which was available to the thousands of publications subscribing to this great press organization.

This article was the result of an exclusive interview granted by Archbishop Iakovos to Mr. Cornell.

Sure of itself, Eastern Orthodoxy today is exerting a widening influence in the ranks of Christianity.

The "east" in the name now includes the "west."

And the church has gained expanding prestige in America.

A key leader, Archbishop Iakovos, put it this way: "We are advancing the spiritual frontiers of our church."

Archbishop Iakovos, recently installed as Primate of the Greek Orthodox Church in North and South America, personifies some distinctive qualities of this church—qualities that are giving it increasing impact, and esteem.

Like the church, he is urbane, cheerful, learned, cosmopolitan, warm-hearted, tolerant and immensely confident.

"Christians must learn from one another," he said. "Let us all have the courage and mutual respect to speak together as free men, and with a sense of responsibility."

Like Roman Catholicism, Orthodoxy considers itself the one, true church, founded by Christ and His Apostles.

However, while Roman Catholicism so far has held aloof from the Ecumenical movement for Christian unity involving Protestants and Anglicans, Orthodoxy has taken an active, persuasive role.

"The Orthodox Church is not afraid of contacts and relations with other Christian churches," the Archbishop said in an interview. We must meet toyether in real humility and try to see each other straight in the eyes."

He rose from his desk, his voice fervent. "Believing we have the one truth does not keep us apart, but brings us closer." He spread his arms wide, "If one stands on firm ground, he can stretch forth his arms to embrace others, too."

A tall, handsome man of 48, Archbishop Iakovos' conversation sparkles with scholarly references and homey anecdotes. He is genial, informal, with an easy smile. He likes to fish, read poetry, writes a bit of it himself.

In his new post, he holds the second highest office in his church, next to Patriarch Athenagoras I of Istanbul, Senior See of Orthodoxy and dominant center of ancient Christendom.

With Orthodoxy now extended into the West, including its growing U.S. prominence, Archbishop Iakovos hopes to bring about some form of confederation or consolidation of all its national branches in America.

"The time is ripe for this now," he said. "All Orthodox groups are faced with this transition period. We need to get rid of the old nationalistic ties in order to grow and contribute the most to life in this country."

Altogether, in its various national groups, Orthodoxy has more than 6,000,000 U.S. members in about 1,000 congregations. The largest, Greek Orthodoxy, has about 1,150,000 members in 375 parishes.

Lately the government has specifically recognized Orthodoxy as a major faith, in Armed forces classifications, the chaplaincy and elsewhere. So have at least 17 states in new laws passed by legislatures.

However, until Orthodox leaders in recent years became vigorous participants in American and world interdenominational councils, their church was little known to many Western Christians.

It was often considered remote, foreign, absorbed in ceremonialism.

But the uninformed picture has changed. Protestant leaders, meeting the church's keen scholars in direct discussions, have gained a new, positive view. Says Dr. W. A. Visser 'T Hooft, executive of World Council of Churches: "The Eastern churches have maintained a sense of the objective reality and cosmic dimensions of the drama of salvation which Western churches need to recover."

In Christianity's three-way spectrum, it often has been said the Protestantism manifests its "faith," Catholicism its "law," Orthodoxy its "love." Orthodox parish government is highly democratic—the laity having a strong voice.

As Archbishop Iakovos sees it, Orthodoxy simply stands for Christianity as it was in its first eight centuries of unity, before the big divisions. But he said all Christians can and should learn from each other, with open minds and open hearts.

PENTECOST

By REV. DR. S. M. SOPHOCLES
of the Faculty of Case Institute, Cleveland, Ohio

ON PENTECOST, which traditionally is celebrated fifty days after the Resurrection of Jesus Christ, and this year falls on Sunday, June 21, we commemorate the birthday of the Christian Church, and the first launching of the Apostolate. It was on this day that our Lord sent to His Apostles the Holy Spirit, which enabled them to speak many tongues and to preach the Gospel throughout the world.

Pentecost is also known as the day of the first Christian sermon preached by St. Peter. St. Peter's sermon brought 3,000 Christians into the Church of Christ. Ever since Pentecost, the converts to Christianity number into millions. These converts compose the Christian Church, but it is well to remember that there are yet many parts in the world where Christianity has not prevailed.

The Orthodox Church in the past centuries, carried on a magnificent and fruitful missionary work, bringing Christianity to the distant Slavs. The Church should once again initiate a movement as a mission project to diffuse Orthodoxy into all neglected sections of the world. The aim of this Apostolate must be the seed of truth of Orthodoxy. This work can meet outstanding success if we, the sons and daughters of the Orthodox Church, cultivate the mighty instrument of devotion to our Mother, the Holy Orthodox Church. I say this because I am convinced that there are many Orthodox people who turn thumbs down on their Church. There are many Orthodox who are extremely complacent and ignorant of the faith and traditions of Orthodoxy. This is unfair to the Church and gravely obstructs its missionary efforts.

The Protestant and Catholic Churches in recent years converted thousands upon thousands of people of all races and creeds. In this respect, our Church suffered a loss of membership. With the coming of the second and third generations of Greek-Americans, there is no reason why the Orthodox Church cannot expect a large harvest of these souls in the near future. To accomplish this, we must break down ignorance and prejudice; we must offer our people and those interested in the Orthodox Church the Expositions of the Orthodox Church. Religious instruction must be intensified. This is a technique experimented by many other denominations and one which promises great results.

The spread of the Christian Church is one of the great miracles of the centuries. It was accomplished by the twelve Apostles and their immediate converts.

Today we must rekindle in our souls the fire which Christ brought on earth. We must remember that it is not only the Priest's business to expound the beliefs of Christianity but also the obligation of all Orthodox people. The layman can do so through his every thought and word. There are many "unchurched" people in our midst. The Church needs the help of its people to win souls for Christ. At the same time, the members of the Church should become more fervent in their belief, they should know their faith thoroughly so they can be in position to instruct others.

The Church today needs more laborers in the vineyards of our Lord.

Pentecost is the time for all Orthodox people to take these thoughts to heart. It is the day that all of us should ask the Holy Spirit to arouse us and to enable us to spread the Kingdom of God.

By working together, he said, "common life may bring about common faith."

The Archbishop recently had a visit with Pope John XIII, the first such contact in 350 years. He also recently disclosed Orthodoxy's decision to take part in the Ecumenical Council called by the Pope only if Protestantism is broadly represented.

"If and when we reach the point of church reunion," he said, "every church must be allowed to continue along traditional lines, but with some kind of inter-communion. If we receive from the same cup, and the same bread, we commune in Christ. The mystical unity is accomplished."

In manner, the Turkish-born Archbishop Iakovos is as American as the New England hills.

A U.S. citizen, with a Harvard degree, he spent 16 years as an educator and chief vicar of his church in New York, St. Louis and New England before becoming Orthodoxy's chief representative to the World Council of Churches in Geneva.

He's happy with his new post in New York. But then he always has loved his place of work. Wherever you are, he said, it's where God wants you to be—and that suits him.

ORTHODOXY AND HELLENISM

(Continued from page 179)

June 3: The first official visit of Archbishop Iakovos to Governor Nelson A. Rockefeller of New York in Albany.

June 7: The first visit of His Eminence to Detroit, Michigan.

The Training of Sunday School Teachers in the Greek Orthodox Church

By XENOPHON DIAMOND
Dean of the Academy of Saint Basil, and
Director of the Greek Archdiocese Sunday School Department

This informative study, dealing with the requirements of our Sunday School teachers and the Sunday School Seminar at St. Basil's, was submitted in the form of a report by the author to the Pan-Orthodox Conference held in Pittsburgh, Pa., on Dec. 6, 1958.

ONE of the problems encountered by any Church, and consequently by our Greek Orthodox Church, is the preparation of trained and competent supervising and teaching personnel in our Sunday Schools.

It was said that the soul of the school is the teacher. This particularly applies to the Sunday School. The teaching of religion is more subtle and complex than the teaching of any other subject in the public schools. Therefore, the Sunday School teachers should not have less training than the public school teachers.

However, to secure such trained personnel for our Sunday Schools is not an easy problem. The reason for this, as all of us know, is that the Sunday School teachers are working on a voluntary basis, and consequently, there is no systematic way of appointing qualified people.

The findings of the Indiana survey on the preparation of approximately two thousand workers in the 250 typical Sunday Schools of that state shows that:

> "A great majority of the Sunday School workers did not receive the specific training for their task in any way. While one fourth held public school teaching certificates, almost none of those or any others had taken professional courses in religious education. Very few had ever read a professional book; less than half went to conventions with any regularity; while very few ever attended community teachers meetings" (E. D. Heim, *Leading a Sunday School Church*, p. 130).

The same situation exists in almost every Sunday School system. The remedy would be a broad program for training Sunday School teachers; a program to prepare those who are to be engaged or are engaged in the Sunday School work in the content of what is going to be taught, as well as in the field of Child Psychology and the methods of teaching.

The need for such a program has been recognized by every Church. The Greek Orthodox Church felt the need for such a program long ago; however, only in the last few years was our Church able to make a start in this field.

Such a program should be twofold:

1. Pre-service preparation, i.e,, preparation of those who have not yet begun their work. There are several types for this kind of preparation. One which is in use in our Sunday Schools to some extent, and which we encourage, is to use assistants of the regular Sunday School teachers in the class room. In many of our Sunday Schools, candidates for Sunday School work assist and at the same time observe regular Sunday School teachers for a period of time. Our plan is to broaden the basis of pre-service preparation through local or district Sunday School Seminars.

2. In-service training of Sunday School teachers. This program also includes several types and means of training; supervision, coaching, laboratory schools, workshops, departmental staff meetings, study groups, visits to other schools and observation of the work being done in them, demonstration classes, reading, etc. We encourage all these types of in-service training and many of them are used by our Sunday Schools in an effective way.

However, the means of in-service training that we insist upon and which we can say became institutions in our Sunday School system are:

a) Weekly staff meetings. These meetings are held by almost every Sunday School under the supervision of the Priest or the Sunday School Superintendent for the planning and preparation of the Sunday's lesson.

b) Conferences of Sunday School teachers. Each Diocese district schedules such a conference at least once each year. These conferences provide opportunities for fellowship, exchange of experiences, discussion of general, local, theoretical, and practical problems.

c) Sunday School Seminar. This is the type of in-service training which we have found far more effective than any other.

The first Sunday School Seminar of the Greek Archdiocese was held in the headquarters of the Archdiocese on an experimental basis in 1951. Classes were held each Saturday on five subjects for a period of ten weeks. Although the group attending regularly was not large, the results were encouraging.

Thus, from the year 1952, the seminar was organized on a better, and more permanent basis. It was decided

hat it should be held at St. Basil's Academy, Garrison, New York, the first part of July as a summer Sunday chool Seminar.

St. Basil's is ideal for such a seminar. A number of more than one hundred Sunday School teachers can be accommodated in the dormitories of this 240 acreage estate. Large rooms for classes and forums, and a large library with a rich bibliography in the field, as well as a Chapel, are available. The location is enchanting and the surroundings are picturesque and quiet. The place is ideal for both study and recreation.

The program of study extends to two weeks and includes the following subjects:

1. Introduction to the Greek Orthodox Church.
2. The organization of the Sunday School.
3. Psychology for Sunday School teachers.
4. Methods of teaching in the Sunday School.
5. Music and religious songs.

Each of these subjects is taught in ten periods, with formal final examinations at the end of the course. The above subjects are taught by professors of the College Department of St. Basil's Academy and other qualified teachers.

In addition to these regular subjects, lectures related to the field are given by prominent clergymen and other qualified persons. Also, a forum is held one period a day for answering questions of any type. A diploma is granted to everyone who attends regularly and passes the final test. This intensive course is combined with a recreational program (trips and visits to interesting and historical places nearby, as well as sports, games, music appreciation, etc.).

According to the regulations of the seminar, the candidates should be in-service Sunday School teachers, men or women over 17 years of age with good Christian characters and wholesome personalities.

Other qualifications are:

a) At least a High School diploma.

b) Faith in the mission of the Sunday School.

c) Qualities of leadership.

The selection of the candidates is made by the Priests of the Greek Communities. Their traveling expenses are paid by the Community, as a token of recognition of their services. The expenses of the seminar are paid by the Greek Archdiocese.

The procedure for the admission is as follows:

By March, a circular, signed by the Archbishop, is mailed to all Greek Communities (Priests and Board of Directors) announcing the exact dates of the seminar and pointing out the need to select the most qualified Sunday School teachers for enrollment in the seminar. This early announcement has the additional purpose of giving enough time to the prospective students who are working, in order that they may arrange their vacations for the period of the seminar.

Several weeks later, the Department of Sunday Schools mails a brochure to the Priests of all Greek Communities, with the necessary information about the general schedule, the daily program, the subjects taught, the requirements, etc., together with a number of application forms.

Upon receiving the completed application forms, the Sunday School Office checks the qualifications of the candidates and accepts or rejects them accordingly, advising the candidate and the Priest of its decision.

The enrollment of this seminar is 50 to 60 each year. We do not think it is wise to have larger groups in a session.

The main difficulties we encounter in these seminars are as follows:

a) The groups are not homogeneous from the point of view of age, schooling, background. High School graduates are classmates with College graduates or experienced public school teachers. Girls or boys 17 and 18 years old share the same desks with 30 or 40 year old men and women. Sunday School teachers with a rich background of long experience in religious education, attend the same classes and lectures with beginners. Conservative adults are mixed with youths of different attitudes. Although older and mature students have a favorable influence upon the younger ones, the main criticism of the former is that the group should be more homogeneous.

b) The problem of the language used during classes. Although the majority of the students are familiar with and understand both English and Greek, there are always individual cases of students who cannot understand one of these languages. Thus, we use a mixed system of communication. We use both languages during classes but the texts and the tests are in English. Those who do not understand English are given special outlines of the lessons and of the final test in Greek. For the same reason, care has been taken that the special library of the seminar contains reference books both in English and in Greek.

Despite these shortcomings, which may generally be considered minor, the results are more than satisfactory. The following are some of the proofs:

a) The comments of the Sunday School teachers attending the seminars as shown in their evaluation papers. These evaluation papers are requested by the office with the main purpose of detecting the shortcomings of the seminar and taking the necessary measures for its continuous improvement. They include questions on the main points and phases of the seminar, such as the following.

What are your general impressions regarding:

1. The natural environment.
2. The courses taught.
3. The lectures and extra-curricular activities.
4. The administrative and teaching personnel.

(Continued on page 185)

Eastern Orthodoxy and the Various Christian Denominations -- II

By THE RT. REV. GERMANOS, Bishop of Nyssa

THE UNIATS OR THE UNIAT CHURCH

(Continued from the last issue)

The Uniat(e) Church, called also the Greek Catholic Church, came into existence in the Eastern-Central part of Europe (Galicia), after the armies of King Sigismund the Second, of Poland, conquered in 1596 the Slavic populations of that region — mostly Ruthenians, Ukrainians and Carpathorussians, who always belonged to the Greek Orthodox Church since their christianization in the 9th century.

They were compelled to recognize the Pope of Rome as their spiritual head. To make their submission safer, they were permitted to retain their Orthodox Liturgy, their sacraments, their religious customs and ceremonies and to conduct them in their own languages. Their native priests are dressed like the Greek Orthodox clergymen. Married men may be ordained to the deaconate and priesthood. But bishops must be celibate, nor can a deacon or priest marry after ordination. The Uniats have only to mention the Pope's name in their Liturgies and Services. To those Uniats joined later some Hungarians, Croatians, Roumanians, Sicilians, Syrians and a few others who were formerly Greek Orthodox.

Aside from external appearances, the so-called Uniat or Greek Catholic Church is Roman Catholic or a Latin Church and should *never* be confused with Eastern Orthodoxy, because it is entirely different. The Uniats are nothing else but a branch of the Catholic or Latin or Roman Church.

The total membership of the Uniat Church is about 4½ million. In the United States, some 45 years ago, the Uniats were almost unknown. Now there are about 450,000. They came from Europe as laborers and miners in the coal districts of Pennsylvania, West Virginia and Ohio, mostly. In Greece also there are about 20,000.

THE CHURCH OF ENGLAND OR THE EPISCOPAL CHURCH

During the 16th century, many Christians separated from the Roman Catholic Church. But instead of coming back to the One, Holy, Catholic and Apostolic Church, i.e. the Eastern Orthodox Church, they organized themselves into separate groups. They protested against the Roman Church and were called Protestants.

One of these is the Church of England or Protestant Episcopal Church as it is called in the United States, because it alone of all Protestant Churches retains the order of bishops. It is known as (a) "High" or "Ritualistic" Church and (b) as "Low" Church. It does not admit a supreme visible head on earth and it has therefore an equal Episcopal hierarchy. Almost all Episcopalians desire a union with the Eastern Orthodox Church.

Their teachings may be found in the so-called Thirty Nine Articles and in the Book of Common Prayer. They believe in the Divinity of Christ and in His two natures. They believe in the seven sacraments with emphasis only on two of them: Baptism and Holy Eucharist. The Blessed Virgin Mary and the Holy Apostles are most venerated by them. They, as do almost all Protestant Churches, accept the belief that the Holy Spirit proceeds "and from the Son," but many of the Episcopal Theologians consider the phrase "and from the Son" as an unfortunate addition.

The communicant members of the Episcopal Church in the United States are about three million.

THE LUTHERAN CHURCH

The Lutheran Church was also formed in the 16th century. Martin Luther, a priest and a monk in the Roman Church, broke away from that Church because of its doctrinal errors and the abuses of some of the Popes of Rome. *These are the basic beliefs of the Lutheran Church:*

1. It abolishes the invocation of the Saints;
2. It teaches that the Holy Spirit proceeds "and from the Son";
3. It repudiates five of the seven sacraments, retaining only Baptism and the Holy Eucharist. It has no priesthood or consecration and denies the efficacy of sacramental confession;
4. It rejects the doctrine that the bread and wine in the Holy Eucharist are actually changed into the Body and Blood of Christ;
5. It places its hope of salvation on faith alone;
6. It rejects Sacred Tradition entirely and allows individual interpretation of the Scriptures.

The Lutherans have the largest membership in the world among the Protestant Churches; in the United States they have about six million communicant members divided among 19 ecclesiastical bodies.

THE PRESBYTERIAN CHURCH

The Presbyterian Church believes that the government of the Church belongs to the Presbyter-Elders instead of to the bishops. These Elders, after their election by the

ongregation, place their hands upon the candidate for the eaconate, or the presbytery, and this is what they call rdination. There are two classes of Presbytery: the teaching Elders" or the pastors, and the "ruling Elders." he highest court is the "General Assembly," composed f an equal number of Pastors and Ruling Elders, repre-entatives of the parishes.

The Presbyterian Church believes in Predestination. t believes that "man fell because God ordained it," where-s our Orthodox Church believes that "Adam fell by the buse of his freedom." The Presbyterians do not believe n the bodily presence of Christ in the Holy Eucharist, but n a spiritual one. In Baptism they separate the sancti-ying grace from the actual reception of the sacrament. hey believe in the Holy Trinity, but consider that the Holy Spirit proceeds "and from the Son."

The founders of Presbyterianism are John Calvin and John Knox. Almost united with the Presbyterian Church s the so-called Reformed Church. According to statistics he Presbyterians have the second largest membership in he world among the Protestant Churches. They number 10,893,444. Of these, 3,986,000 are in the United States.

(To be continued)

TRAINING OF SUNDAY SCHOOL TEACHERS

(Continued from page 183)

5. The spiritual atmosphere of the course.
6. Do you feel that you have benefited by this seminar?
7. Do you have any suggestions for the improvement of the seminar?

Each of the Sunday School teachers is requested to write down anonymously his or her own remarks, after the final examinations. Some of these remarks read as follows:

> "The seminar uplifted us spiritually . . . showed us many ways in which our methods can be improved . . . inspired us to return to our communities determined to put forth even greater efforts to achieve the finest possible results . . . raised us spiritually to greater heights and created within us a new feeling of great pride for our Mother Church."

Comments like the above indicate that the seminar, in addition to its pure educational value, succeeds in creating fellowship, enthusiasm and spiritual uplift which are so necessary for the qualitative improvement of the Sunday School work.

b) The information obtained by many Priests about the improvement of the Sunday School work in their communities through the leadership of the seminar graduates.

In some instances the graduates of the seminar go on to become real missionaries in this field, visiting groups of Greek-Americans in smaller towns in the vicinity of their communities, and organizing new Sunday Schools.

The success of this seminar of the Archdiocese was an incentive for organizing Sunday School seminars at the seats of the Greek Dioceses also. Such seminars have been successfully organized in almost all of our Dioceses. Some of them, however, were organized on a different basis — weekly sessions, more emphasis on specific religious subjects, etc.

Our plan for the future is to establish two-level seminars, with two corresponding cycles of subjects.

The first will be on the Diocese and Community level, including subjects of a simplified form like the following ones: Introduction to the Old and New Testament; Church History. Liturgies; Religious growth of children; Methods of teaching in the several departments; and religious songs. These seminars will also be available for in-service Sunday School teachers, and will be organized by the Dioceses in communities or groups of communities where favorable conditions prevail.

The second will be organized by the Archdiocese on a higher level with the special purpose of preparing competent Sunday School leaders and superintendents as well as instructors in the community seminars. The subjects to be taught at this level will include: Dogmatics with elements of comparative religion and apologetics; Christian ethics; Psychology of religion; Modern trends in teaching; and Organization of the Sunday School. Graduates of the first level seminar with a College education will be eligible for this seminar.

The preparatory work for the establishment of these two types of seminars has already started, and we hope that this plan will be realized in the near future.

The need for trained and competent Sunday School leaders and teachers is most vital, and everything possible should be done to fulfill this need.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Παρακαλοῦνται οἱ ἀγαπητοὶ συνδρομηταὶ τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ», ὅπως ἀποστέλλουν τακτικῶς τὰς συνδρομάς των εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν:

10 East 79th Street, New York 21, N. Y.
διὰ τὴν τακτικὴν ἀποστολὴν τοῦ Περιοδικοῦ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἐπίσκεψις τοῦ κ. Καραμανλῆ

Ἱστορικὴ θὰ παραμείνῃ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἐξοχ. Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Καραμανλῆ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τῇ 11ῃ Μαΐου, καθ' ἣν ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. κ. Ἀθηναγόρας ἐπέδωκε τῷ κ. Καραμανλῆ τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Πατριαρχείου, εἰς ἀναγνώρισιν τῶν πολυτίμων ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν μεγάλην ὑπόθεσιν τῆς Ἑλληνο-Τουρκικῆς φιλίας.

Ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων

Ἑτέρα ἱστορικὴ διὰ τὸ Πατριαρχεῖον ἡμέρα ἦτο ἡ 16η Μαΐου, καθ' ἣν ἡ Α. Μακαριότης ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων κ. κ. Γερμανὸς ἐπεσκέφθη τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην, γενόμενος παρ' Αὐτοῦ δεκτὸς μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος. Τῇ δὲ 18ῃ Μαΐου ὁ Μακαρ. Πατριάρχης τῶν Σέρβων προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Ναῷ, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου παρισταμένου ἐν τῷ Ἱερῷ Βήματι.

Ἐκλογὴ Ἐπισκόπων

Ἡ Ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος τῇ 4ῃ Ἰουνίου ἐξέλεξε τὸν Πανοσιολ. Μέγαν Πρωτοσύγκελλον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κ. Αἰμιλιανὸν Ζαχαρόπουλον εἰς Μητροπολίτην Σελευκίας, τὸν Πανοσιολ. Ἀρχειοφύλακα κ. Αἰμιλ. Τσακόπουλον εἰς Ἐπίσκοπον Μιλήτου, καὶ τὸν Πανοσιολ. κ. Φώτιον Ἀρχιδιάκονον Χαλκηδόνος εἰς Ἐπίσκοπον Τράλλεων. Ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» συγχαίρει θερμότατα τοὺς λίαν ἐπαξίως προαχθέντας ζηλωτὰς τούτους κληρικούς.

▪

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εἶναι δυσμενῶς διατεθειμένη ἀπέναντι τῆς συνάψεως «Κογκορδάτου» μετὰ τοῦ Βατικανοῦ. Τὴν αὐτὴν στάσιν κρατεῖ καὶ μεγάλη μερὶς τῶν Θεολόγων Καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου.

▪

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΜΗΣ

▸ Ἡ Α.Α. ὁ Πάπας Ρώμης Ἰωάννης ΚΓ' ἐξέφρασε τὴν εὐχὴν ἐπαναφορᾶς πολλῶν ἀρχαίων παραδόσεων καὶ ἐθίμων εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης. Πολλαὶ τούτων ἔχουν

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Ἰάκωβος

▸ Τῇ 15ῃ Μαΐου μεταβὰς εἰς Βοστώνην, ἐπεσκέφθη τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ προήδρευσε συνεδρίας μετὰ τοῦ Προέδρου, τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῶν Καθηγητῶν αὐτῆς.

▸ Τῇ 16ῃ ἰ.μ. ἐπεσκέφθη τὴν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Lynn, Mass.

▸ Τῇ 17ῃ, Κυριακῇ, προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ἱερῷ Ναῷ Βοστώνης, κηρύξας τὸ Θ. Λόγον.

▸ Τῇ 18ῃ, Δευτέρᾳ, ἐπεσκέφθη τὸν Κυβερνήτην Μασσαχουσέττης καὶ τὸν Δήμαρχον Βοστώνης, γενόμενος δεκτὸς μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος.

▸ Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ προήδρευσε νέας συσκέψεως ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ. (Λεπτομέρειαι ἀναγράφονται εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς Ποιμαντορικῆς Περιοδείας τοῦ Ἀρχιεπ., σελ. 176).

▸ Τῇ 20ῇ ἰ.μ. μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς Σικᾶγον, γενόμενος τιμητικώτατα δεκτὸς παρὰ τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ὁμογενείας.

▸ Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐτέλεσε τὸν Ἑσπερινόν, τῇ δὲ ἐπαύριον, 21ῃ Μαΐου, ἐπετείῳ τῆς μνήμης τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐν τῷ ὁμωνύμῳ μεγαλοπρεπεῖ Ἱ. Ναῷ προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας ἐν μέσῳ πυκνοτάτου ἐκκλησιάσματος, κηρύξας τὸν Θεῖον Λόγον. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, παρεκάθησεν εἰς γεῦμα δοθὲν πρὸς τιμὴν τῆς Α.Σ. ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινότητος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τούτου.

▸ Τῇ 21ῃ, 22ᾳ καὶ 23ῃ ἰ.μ. ἐδέχθη ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ πλείστας Ἐπι-

---

αἰωνόβιον ζωὴν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

▸ Νέος «Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν» διὰ τοὺς Ρωμαιοκαθολικούς, ἐξελέγη ὁ Μπενουᾶ-Μπρίντιζι.

▪

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Κατὰ τὸν προσεχῆ μῆνα Ἰούλιον συνέρχεται ἐν Ρόδῳ τὸ Συνέδριον τῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Π. Σ. Ἐκκλησιῶν: Κεντρικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς.

τροπὰς Κοινοτήτων Ἱ. Ναῶν, Ὀργανώσεων καὶ Σωματείων, συνεζήτησε μετ' αὐτῶν τὰ ζητήματά των καὶ ἔδωκε τὰς δεούσας κατευθύνσεις.

▸ Τόσον κατὰ τὴν ἄφιξιν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν διαμονὴν καὶ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Ἑλληνισμὸς τῶν 125,000 Ὁμογενῶν τοῦ Σικάγου καὶ τῶν περιχώρων ἐπέδειξε πλήρη ἀφοσίωσιν καὶ πειθαρχίαν πρὸς τὴν Ἀρχιεπισκοπήν, ὁ δὲ Τύπος ἀφιέρωσε θερμότατα ἄρθρα εἰς τὴν πρώτην ταύτην ἐπίσκεψιν τοῦ Ποιμενάρχου πρὸς τὸ ἐν Σικάγῳ Ἑλληνορθόδοξον Ποίμνιον.

▸ Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἔσχε τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Κυβερνήτην Ἰλλινόϊς καὶ τὸν Δήμαρχον Σικάγου, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τιμῶν καὶ ἐγκαρδιότητος πολλῆς.

▸ Τῇ 23ῃ ἰ.μ. ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος, ἐκ Σικάγου μετέβη ἀεροπορικῶς εἰς Μοντρεάλην, γενόμενος δεκτὸς μετὰ ἐκδηλώσεων σεβασμοῦ καὶ τιμῆς παρὰ τοῦ Ἱ. Κλήρου, τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, τοῦ Σώματος τῶν Κυβερνητῶν καὶ πλείστων Ὁμογενῶν.

▸ Αὐθημερὸν ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος καὶ προήδρευσε συσκέψεως μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

▸ Τῇ ἐπαύριον, Κυριακῇ, 24ῃ ἰ.μ. προέστη τῆς Θ. Λειτουργίας, κηρύξας καὶ τὸν Θ. Λόγον. Μετὰ δὲ τὴν ἀπόλυσιν προέστη τῆς τελετῆς ἐκσκαφῆς τῶν θεμελίων νέου Ἱ. Ναοῦ, ἐν κεντρικωτάτῳ οἰκοπέδῳ, ἔνθα θὰ ἀνεγερθῇ βραδύτερον καὶ νέον σχολικὸν κτίριον διὰ τὸ Ἡμερήσιον Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει σήμερον 300 μαθητάς. Τὸ ἐκτεταμένον οἰκόπεδον εἶναι ἀξίας $1,200,000, τὰ δὲ ἀνεγερθησόμενα κτίρια θὰ στοιχίσουν ἐπίσης $1,200,000. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς τόσον μεγαλοπνόου προγράμματος, εἶναι τόσον πολύτιμος ἡ ἁρμονικὴ συνεργασία πάντων τῶν Ὁμογενῶν, ἥτις ἀποκατεστάθη πλήρως μὲ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ τὰς πατρικὰς νουθεσίας τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου.

▸ Τῇ 25ῃ ἰ.μ. ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐπεσκέφθη τὴν φιλοπρόοδον Κοινότητα τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐν Ottawa, Ontario, Καναδᾷ, καὶ προέστη τῆς Ἱ. Ἀκολουθίας τοῦ Ἑσπερι-

...ῆ. Ἐδέχθη τὰ Διοικ. Συμβούλια ...ς Κοινότητος, τῆς Φιλοπτώχου, τῆς ...κέπα καὶ ἄλλων Ὀργανώσεων, καὶ ...νεχάρη πάντας διὰ τὴν ἀπόφασιν ...τῶν ὅπως ἀνεγείρωσι νέον Ἱερὸν ...ὸν μετὰ αἰθουσῶν παραδόσεων ...τὸ Σχολεῖον τῆς Κοινότητος.

▸ Τῇ 26ῃ ἰ.μ. μετέβη εἰς Οὐασιγ-...ῶνα, τῇ δὲ ἐπαύριον ἔλαβε μέρος ...ταξὺ τῶν ἐπισήμων εἰς τὴν κηδείαν ...ὁ ἀειμνήστου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξω-...τερικῶνJohn Foster Dulles.

▸ Τῇ 28ῃ ἰ.μ. προέστη τῆς Ἱ. Ἀκο-...λουθίας τοῦ Ἑσπερινοῦ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ ...ν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλέ-...ης, Orange, N. J.

▸ Τῇ 29ῃ καὶ 30ῇ ἰ.μ. προέστη τῆς ...λετῆς τῆς ἀπονομῆς τῶν Πτυχίων ...ς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀποφοίτους τῆς ...εολογικῆς Σχολῆς Brookline, Mass. Πλήρης περιγραφὴ τῆς λαμπρᾶς ...ύτης τελετῆς θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ...ροσεχὲς τεῦχος τοῦ «Ὀρθοδόξου ...αρατηρητοῦ»).

▸ Τῇ 4ῃ Ἰουνίου, ἐπεκέφθη τὸ ...etroit, Mich., καὶ ἐτέλεσε τὸν Ἑσπε-...νὸν τοῦ Σαββάτου καὶ τὴν Θ. Λει-...ουργίαν τῆς Κυριακῆς, 6ης τ.μ., ἐν ...ῷ Ἱ. Ναῷ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου ...αὶ Ἑλένης.

▪

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος παρὰ τῷ Κυβερνήτῃ τῆς Πολιτείας Νέας Ὑόρκης Ἐξοχ. Νέλσων Α. Ροκφέλλερ.

Τῇ 3ῃ Ἰουνίου, ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐγένετο τιμητικώτατα δεκτὸς παρὰ τοῦ Κυβερνήτου τῆς Πολιτείας Νέας Ὑόρκης, Ἐξοχ. Nelson L. Rockefeller, ἐν τῷ Κυβερνείῳ Albany. Παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ Πρωτοκόλλου, ὁ Κυβερνήτης προϋπήντησεν ἔξωθι τοῦ ἰδιαιτέρου Γραφείου αὐτοῦ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐγκαρδιώτατα ἐπὶ ἡμίσειαν περίπου ὥραν. Ἡ πρώτη αὕτη ἐπίσημος ἐπικοινωνία μετὰ τοῦ Κυβερνήτου κ. Rockefeller ὑπῆρξεν ἄκρως ἱκανοποιητική.

▪

Ἐκφράσεις Συμπαθείας

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὴν συμπάθειαν αὐτοῦ:

▸ Πρὸς τὸν Ἐξοχ. Πρόεδρον τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν Ἀμερικῆς Ντουάϊτ Ἀϊζενχάουερ, ἐπὶ τῇ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου John Foster Dulles, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

▸ Πρὸς τὸν κ. καὶ τὴν κ. Harry S. Truman, ἐπὶ τῇ ἐγχειρήσει τῆς κυρίας Τρουμαν.

▸ Πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα Παῦλον Α΄, ἐπὶ τῇ ἐγχειρήσει Αὐτοῦ, εὐχηθεὶς πλήρη καὶ ταχεῖαν ἀνάρρωσιν.

Διάδοχος Κωνσταντῖνος

Ἡ Α.Β. Ὑψηλότης ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος ἀπέστειλε τὸ κάτωθι εὐχαριστήριον τηλεγράφημα:

«Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀμερικῆς Κον Ἰάκωβον,

Εὐχαριστῶ θερμῶς δι' εὐχὰς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ἐπὶ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ μου, αἵτινες μὲ συνεκίνησαν βαθύτατα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ»

▪

Πρωθυπουρ. κ. Καραμανλῆς

Ὁ Ἐξοχ. Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος κ. Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς, ἀπαντῶν εἰς συγχαρητήριον τηλεγράφημα τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τῆς Α. Ἐξοχότητος, ἀπέστειλε τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα:

«Ἀρχιεπίσκ. Ἀμερικῆς Ἰάκωβον,

Ὑμετέραν Σεβασμιότητα εὐχαριστῶ θερμῶς δι' εὐχάς Σας.

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Πρόεδρος Κυβερνήσεως»

* * *

«Ἀρχιεπίσκ. Ἀμερικῆς Ἰάκωβον,

Ἱερὸν Κλῆρον καὶ Ποίμνιόν Σας εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ εὐχάς.

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
Πρόεδρος Κυβερνήσεως»

▪

Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων

Ὁ Σεβασμ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. κ. Ἀθηναγόρας ἀφίκετο τῇ 21ῃ Μαΐου εἰς Μοντρεάλην καὶ ἐκεῖθεν εἰς Νέαν Ὑόρκην, φιλοξενούμενος ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του ἐκ τῆς ποιμαντορικῆς περιοδείας, εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἐδοκίμασε βαθεῖαν ἐν Χριστῷ χαρὰν ἐπαναβλέπων, ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτοῦ, τὸν Σεβασμιώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Θυατείρων.

▪

John Foster Dulles

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου John Foster Dulles, Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος ἀπηύθυνε συλλυπητήριον τηλεγράφημα πρὸς τὸν Ἐξοχ. Πρόεδρον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀϊζενχάουερ, ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ταύτῃ ἀπωλείᾳ, ἥτις ὑπῆρξε καὶ ἀπώλεια δι' ὁλόκληρον τὸν ἐλεύθερον κόσμον. Ἀντιπροσωπεύων τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν ἐν Οὐασιγκτῶνι γενομένην τῇ 27ῃ Μαΐου ἐ. ἔ. κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου Ὑπουργοῦ Τζὼν Φόστερ Ντάλλες, καὶ ηὐχήθη ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου ἐθνικοῦ ἀνδρός, ἐκφράσας τὰ συλλυπητήριά του πρός τε τὸν Πρόεδρον καὶ τοὺς οἰκείους τοῦ ἀποθανόντος.

▪

Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ

Τῇ 31ῃ Μαΐου ἐ.ἔ., Κυριακῇ τῆς Σαμαρείτιδος, ἔλαβε χώραν ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν Διπλωμάτων εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἱ. Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ «Τιμίου Σταυροῦ», Brookline, Mass. Εἰς τὴν λαμπρὰν καὶ ἐπιβλητικὴν ταύτην τελετὴν παρέστη καὶ ὡμίλησεν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς Β. καὶ Ν. κ. κ. Ἰάκωβος. Κύριος ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας ἦτο ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Θυατείρων κ. κ. Ἀθηναγόρας. Πλήρη περιγραφὴν τῆς ἐπιβλητικῆς ταύτης τελετῆς θὰ δημοσιεύσωμεν, μετὰ τῶν ἐκφωνηθέντων λόγων, εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ».

▪

Ἀκαδημία Ἁγ. Βασιλείου

▸ Ἡ τελετὴ τῆς ἐπιδόσεως τῶν ἀπολυτηρίων καὶ διπλωμάτων εἰς τὰς ἐφετεινὰς ἀποφοίτους τῶν Τμημάτων τῆς Ἀκαδημίας καὶ τοῦ Κολλεγίου, θὰ λάβῃ χώραν τὴν 14ην τ. μ. Ἰουνίου. Θὰ παραστῇ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος. Ἡ ὁμογένεια καλεῖται νὰ ἀποδείξῃ, καὶ ἐφέτος, τὴν στοργὴν διὰ τῆς ὁποίας περιβάλλει τὴν Ἀκαδημίαν.

▸ Αἱ ἐφετειναὶ ἀπόφοιτοι τοῦ Κολλεγίου, ἔχουσαι ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Καθηγήτριαν Καν Ἄρτεμιν Φ. Ἐμμανουὴλ καὶ τὸν Καθηγητὴν κ. Φίλιππον Ἐμμανουήλ, ἐπεσκέφθησαν, τῇ 14ῃ Μαΐου, τὸ Γραφεῖον Παιδείας τῆς Πολιτείας Νέας Ὑόρκης, ἐν Albany. Τὸ Τμῆμα Ἐκδόσεων ἐδώρησεν εἰς τὰς φοιτητρίας καὶ τοὺς καθηγητὰς πολύτιμα βοηθήματα.

▪

Γηροκομεῖον Α΄ Περιφερείας

▸ Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. κ. Ἰάκωβος ἐπεσκέφθη τὸ Γηροκομεῖον τῇ 29ῃ Μαΐου ἐ. ἔ., γενόμενος δεκτὸς μετὰ τιμῶν ὑπὸ τῆς Ἐφορείας τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῆς Διευθύνσεως αὐτοῦ. Περιελθὼν ὅλα τὰ τμήματα αὐτοῦ, ἐξέφρασε τὴν ἱκανοποίησιν καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ διὰ τὴν λίαν ἱκανοποιητικὴν κατάστασιν τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς γηροκομουμένους λόγους πατρικῆς στοργῆς καὶ συμπαραστάσεως.

(Συνέχεια εἰς σελ. 190)

BOOKS AND YOU

JOHN E. REXINE, Editor
Member of the Faculty, Department of Class
Colgate University, Hamilton, N. Y.

BYZANTIUM: GREATNESS AND DECLINE. By Charles Diehl. Translated by Naomi Walford. Edited and with an introduction by Peter Charanis. New Brunswick, N. J.: Rutgers University Press, 1957. Pp. xviii+366. $8.50.

Charles Diehl, trained in the classical tradition, turned his attention to Byzantium when he was only twenty-nine years old, producing then his first important work on the *Byzantine Exarchate* (1888). This was followed, among others, by *Byzantine Africa* (1896), *Theodora, the Enigmatic Wife of Justinian* (1904), *Byzantine Studies* in different periodicals (1905), and *Byzantine Personalities* (2 vols,, 1906-08).

But all these works were published in French. The only works of Diehl to appear in the English language were two short essays pertaining to the Crusades and to the Emperor who lost his nose, the chapters in the Cambridge Medieval History series, and a superficial general history of Byzantium.

Diehl explored all phases of the Byzantine Empire, mastering each one. His gift of synthesis is seen in every one of his studies but more so in his *Byzance, grandeur et decadence,* which was published in 1919 with a later edition in 1926, and is now presented for the first time to the English-speaking readers by the Rutgers Byzantine Series under the capable general editorship of Professor Peter Charanis of the Department of History at Rutgers University, a Byzantine scholar in his own right, who makes a valuable introduction to the book and also adds a selected bibliography for any reader who wants to make a further study in the field.

The material of this work is divided into four uneven books. The first one, of two chapters, treats rather briefly the evolution of Byzantium from the founding of Constantinople (330) to the fall in 1453. The second one, composed of eight chapters, deals with the causes for Byzantium's greatness which the author finds in such factors as the absolute government, the well-organized army, economic prosperity, the importance and location of the city of Constantinople, and in Asia, the Empire's strength. The third book presents the causes that led to the decline and fall of the empire. These include the political demoralization which led to revolutions and anarchy, the social problem, the religious unrest, the extreme imperialism, the increasing economic difficulties, the decline of trade in the twelfth century, the territorial losses, and the hostility of the Latins and Greeks.

The fourth and last book of three chapters concerns itself with the contribution of Byzantium to the world. Diehl numbers the following as Byzantine contributions: the smashing of the Arab assault between the eighth and eleventh centuries; the preservation, development, and transmission of the classical traditions to the West and to the East, which made Byzantium "something more than the continuation of ancient Greece and contrary to what is still too often believed, was capable of originality and creativeness"; the Christianization of the Slavs and the invention of the Slavic script, the Glagolithic, which the author believes is the greatest of achievements because "whereas Rome strove to impose the Latin language on all races it converted, Byzantium, with a more astute and flexible political sense, soon perceived the advantage of addressing potential converts in their own language." The missionary activities of the Byzantines to the Goths, Huns, Alans, Abasgians, Khazars, Moravians, Bulgars, Serbs and Russians were of such importance that these people were brought into history and prepared for higher destinies, especially in Czarist Russia "which remained until the dawn of the twentieth century, the continuator and most faithful likeness of the vanished Byzantine Empire in its autocratic despotism, its Orthodoxy, flexible diplomacy and convictions of having a religious and political mission to accomplish in the world." But the west, too, was influenced greatly through the Byzantine Exarchate and the Crusades, with the Renaissance as the result. Thus concludes the learned Byzantinist, "the old old history imperfectly known and partly forgotten is no dead thing, as one would believe; it lingers in our day, deeply imprinted in trends of thought and politics."

Rev. Dr. George Tsoumas
Holy Cross
Orthodox Theological School
Brookline, Mass.

LIFE CAN BE ETERNAL. By I Ralph W. Sockman. New Yo Broadcasting and Film Comm sion, National Council of t Churches of Christ in the Unit States of America, 1958. Pp.

The author of the above booklet the renowned Dr. Ralph W. Sockma Minister of the National Radio Pulp America's oldest religious netwo radio program, which is produced co-operation with the Broadcasting a Film Commission. The Broadcasti and Film Commission is a departme of the National Council of t Churches of Christ in the Unit States, of which the Greek Orthod Church in America is a member.

In this beautiful booklet, origina prepared as a kind of Easter inspir tional message, Dr. Sockman brings t reader the message of the immortali of man's soul and the eternal love Christ. "Christ lifts our spirits abo the limitations of the body by enlar ing our lives and setting our hearts things invisible and eternal." Life ca be eternal through what man mak of his life.

The Very Venerable Shrines o the East («Πάνσεπτα Προσκυν ματα τῆς Ἀνατολῆς»). By the Re Archimandrite Cyprian Papad poulos. Alexandria: Emporiu Printers (Τυπογραφεῖον τοῦ Ἐ πορίου), 1957. 79-94 pp.

This reprint from the publications the Institute of Eastern Studies of th Patriarchal Library of Alexandr (No. 6) by the Very Reverend Arch mandrite Cyprian Papadopoulos ind cates a desire to make known to wider audience of Orthodox peop throughout the world something certain famous Orthodox shrines the Virgin Mary in the East.

This booklet is entitled *The Ver Venerable Shrines of the East* and co tains brief descriptions of the imperia and patriarchal monastery of the Theo tokos-Soumela of Pontos, the Hol Monastery of the Theotokos of th Great Cave in Kalavryta of Achaia, th

THE RELIGIOUS OMNIBUS

REV. DEMETRIOS J. CONSTANTELOS, Th. M., Editor
Perth Amboy, New Jersey

eneva . . . will miss him eatly"

The current issue of the distinshed quarterly *The Ecumenical Rew*, writing about the election of the w Archbishop of the Greek Archcese of North and South America, tes that His Eminence "has rendered inestimable service to the World uncil [of Churches]. As a patient d imaginative interpreter of Orthoxy to Western Churches, as an interter of the true purposes of the ecunial movement to Orthodoxy he had ven deep meaning to his task of idge-building. The Geneva staff will ss him greatly. . . ."

nurch of Greece Exhibits normous Vitality

Professor A. C. McGiffert, Jr., red president of Chicago Theological minary, in a clarifying article about e Church and State in Greece pubhed in the *Christian Century,* makes e following observations: "The reek people . . . have never confused identified the Church with the cler. They deeply cherish their right to rticipate in the life of the Church, a ght which is implemented for them the government's participation in hurch affairs. . . . Even without reorming, the Church of Greece exhibits normous vitality. The Greeks have a rong sense of personal rights and vil liberties, and they incline to exnd this principle of freedom to the fairs of the Church."

erbian Patriarch Visits cumenical Patriarch

His Holiness German, Patriarch of he Serbian Orthodox Church, and His Holiness Athenagoras, the Ecumenical Patriarch, met in Constantinople for the first time and had important church policy talks. The talks were aimed at improving cooperation between the two Patriarchates. After a Divine Liturgy at the historic patriarchal church of St. George, both Patriarchs, in brief addresses, stressed "the great importance of strengthening cooperation among all Eastern Orthodox Churches." Patriarch German invited Eastern Orthodox Church leaders to visit Yugoslavia in order to "strengthen unity among Orthodox Churches and deepen friendship among nations."

Moscow Churches Were Overflowing on Easter

According to various reports Moscow Churches were overflowing on May 3, the Orthodox Easter. Special police had to be assigned to direct traffic in front of the Jelokhovsky Cathedral, where the main services were conducted by Patriarch Alexius. From 25,000 to 30,000 persons attended Easter services in the Troitsky monastery at Zagorsk, about 50 miles north of Moscow.

Council Planners Picked

12-man committee has been set up by Pope John XXIII to make plans for the forthcoming (ecumenical?) council of the Roman Catholic Church. The council has been proposed by the Pope last January as an effort toward reunion of "separated communities" of Christians. Presiding over the committee will be Cardinal Domenico Tardini, Vatican Secretary of State. Other members, all high officials in the Church, include eight Italians, one Lebanese, on Spaniard and one Frenchman.

Bible Still Unpublished in Over 1,000 Languages

The American Bible Society reported in its 143rd annual meeting in New York City that there are more than 1,000 languages and dialects in which no part of the Bible has yet been published. Dr. Eugene A. Nida, the society's secretary for translations, said that as of the end of 1958 Scripture portions were published in 1,136 tongues. But he stressed that "according to the best linguistic evidence there are more than 3,00 languages and dialects spoken in the world." The society disclosed that it is preparing a new edition of the Greek New Testament.

Church Must Aid in Combating Obscenity

Postmaster General Arthur E. Summerfield addressing a special conference of women leaders of religious, civic and educational organizations, urged the nation's churches to help his department combat the rising menace of pornography. If present trends continue, he said, between 700,000 and 1,000,000 children will receive advertising circulars through the mail this year inviting them to purchase obscene material. He urged religious groups to take a particular responsibility because they recognize the danger of "the undermining of the country's moral fibre through the poisoning of millions of minds."

Nixon Asks Bias Fight

Religious leaders in America should use "their tremendous power for good" to lead a fight on racial discrimination in employment practices, Vice President Nixon told a group in Washington. Addressing a national conference of more than 400 clergy and laymen of all faiths, called by the President's Committee on Government Contracts of which he is chairman, Mr. Nixon said that "discrimination and prejudice are basically moral problems." He urged the churchmen to help people "see that the laws against discrimination have moral, as well as legal backing."

U.S. Roman Catholics and Protestants Draw Closer

The Rev. Thurston N. Davis, S. J., Editor of the Roman Catholic weekly *America,* speaking in Chicago recently, said that "today there is a much greater readiness among both Catholics and Protestants to work together toward clearly defined civic and social goals. People of both groups are joining forces as Christians and men of goodwill to attack problems of race, housing, juvenile delinquency, city planning and adult education." Along these lines, cooperation between Roman Catholics and Protestants is one of the most significant church trends in the United States.

---

mperial monastery of the Theotokos n Mount Kykkos of Cyprus, and the mperial monastery of the Theotokos eidnagia of Damascus. As has been oted, these brief descriptions concern nemselves with principal shrines of he Theotokos in the Near East and re well worth noting. The booklet is learly written and provides a quick lance at the rich religious and historic ignificance of these shrines.

ATTEND CHURCH SERVICES . .

THE GREEK ORTHODOX CHURCH

Welcomes you . . .

BIRMINGHAM, ALA.
HOLY TRINITY 307 So. 19th Street
HOLY CROSS 725 No. 25th Street
Rev. E. Bouyoucas Tel. 7-4388
Divine Liturgy and Sunday School 10:30 A.M. — 12 M.; Greek School 4-6 P.M. daily

BOSTON, MASS.
EVANGELISMOS, Parker & Ruggles Sts.
Rev. John Zannetos Rev. P. Kyriacos
Divine Liturgy 10:30 A.M. — 12:15 P.M.
Sunday School 9:00 — 10:30 A.M.
Greek School 3:15 — 5:15 P.M. daily

CORONA, N. Y.
THE TRANSFIGURATION OF CHRIST
38-05 98th Street Corona 68, N. Y.
Rev. E. Tselentakis ILlinoi 8-5251
Divine Liturgy 11:00 A.M. — 12:30 P.M
Sunday School 10:30 — 11:30 A.M.
Greek School 3:00 — 5:00 P.M

DETROIT, MICH.
ST. NICHOLAS 17400 Second Blvd.
Rev. Chr. W. Hadgigeorge Tel. TO 8-1844
Orthros 9 — Sun. School Services 10 A.M.
Divine Liturgy 11:00 A.M.
Sun. School 11 — Greek School 4:30-6 P.M.

HARRISBURG, PA.
HOLY TRINITY 415 Walnut Street
P.O. Box 1232
Rev. George Giannaris
Church's Tel. CEdar 2-1112
Divine Liturgy 10:30 A.M.
Sunday School 9:45 A.M.

PEORIA, ILL.
ALL SAINTS 322 Reed Avenue
Rev. Ernest Arambiges Tel. 6-8082
Divine Liturgy 10:20 A.M.
Sunday School 10:00 A.M.
Greek School 4:30 P.M daily

WAUKEGAN & NO. CHICAGO, ILL.
ST. DEMETRIOS 228 N. County
Rev. G. Nicozisis Tel. MA 3-0
Divine Liturgy 11:00 A.M.
Sunday School 10:30 A.M.
Greek School 4:30 to 6 P.M. 4 days a we

WASHINGTON, D. C.
ST. SOPHIA CATHEDRAL
36th Street and Massachusetts Ave., N.
Tel. FE 3-4730
Very Rev. T. P. Theophilopoulos Rev. Aim. Laloussis Rev. J. Tavlario
Divine Liturgy 10:30 A.M. — 12:00 M.
Sunday School 10:30 A.M. — 12:00 M.
Greek School 3:30 — 6:00 P.M. daily

CANTON, OHIO
ST. HARALAMBOS, 600 Walnut Av., S.
Church's Tel. GL 4-7278
Very Rev. T. P. Theophilopoulos
Orthros 9:00 A.M.
Divine Liturgy 11:30 A.M.
Sunday School 10:00 A.M.
Greek School 4:30 — 6:30 P.M

Γηροκομεῖον

(Συνέχεια ἐκ σελ. 187)

Ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Κωνσταντίας κ. Γερμανὸς παρέστη εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἐπετείου τῆς ἱδρύσεως τοῦ Γηροκομείου, λαβοῦσαν χώραν ἐν αὐτῷ τῇ 30ῇ Μαΐου, παρουσίᾳ τῆς Ἐφορείας καὶ πολλῶν φίλων τοῦ Γηροκομείου.

Κοινότης Atlanta, Ga.

Θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον, ὅπως ὅλαι αἱ Κοινότητες τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς φιλοπροόδου Κοινότητος τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἐδημοσίευον εἰς τὰ διάφορα Λευκώματα καὶ λοιπὰ ἔντυπα αὐτῶν, πλήρη κατάλογον τῶν μελῶν τῆς Κοινότητος μετὰ τῶν διευθύνσεων καὶ τῶν τηλεφωνικῶν ἀριθμῶν αὐτῶν. Συγχαίρομεν τὸν Αἰδεσιμολ. Ἱερ. Προϊστάμενον κ. Χαράλ. Χατζόπουλον διὰ τὴν καινοτομίαν ταύτην. Ὁ πνευματικὸς ποιμὴν πρέπει νὰ γνωρίζῃ «κατ' ὄνομα» τὰ πρόβατα αὐτοῦ.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

(†) Φιλόθεος Ἀχλαδᾶς (Ἀρχιμανδρίτης)

Εἰς ἡλικίαν 59 ἐτῶν καὶ εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς πνευματικῆς δράσεως αὐτοῦ, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον, τῇ 26ῃ Μαΐου ἐ. ἔ., ἐν τῇ Κοινότητι τῆς Ἁγίας Τριάδος, τοῦ Holyoke, Mass., ἔνθα ὑπηρέτει ὡς Ἱερατικῶς Προϊστάμενος, ὁ Ἀρχιμανδρίτης Φιλόθεος Ἀχλαδᾶς.

Γεννηθεὶς τῷ 1900 εἰς Χύδηρα τῆς Μυτιλήνης, ἀπεφοίτησε τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Σμύρνης καὶ τῆς Σχολῆς Γλωσσῶν καὶ Ἐμπορίου, Ἀθηνῶν, εἶτα δὲ τοῦ Manning High School, Ipswich, Mass., τῷ 1930. Ὑπηρέτησεν ὡς διδάσκαλος εἰς διάφορα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῶν ἐν Ἀμερικῇ Κοινοτήτων ἡμῶν, μετὰ θερμοῦ ζήλου καὶ καρποφόρου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Ὀρθοδόξων Παραδόσεων.

Ἐχειροτονήθη τῷ 1941, Δεκ. 28, εἰς Διάκονον, τῷ δὲ 1942, Ἰαν. 4, εἰς Πρεσβύτερον, ὑπὸ τοῦ νῦν Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων κ. Ἀθηναγόρου, λαβὼν βραδύτερον καὶ τὸ ὀφφίκιον τοῦ Ἀρχιμανδρίτου.

Ὑπηρετήσας εἰς διαφόρους Κοινότητας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς, ὑπῆρξεν ὑπόδειγμα Κληρικοῦ διὰ τὴν ἱεροπρέπειαν, τὴν πραότητα, τὴν πνευματικὴν ἐν γένει δρᾶσιν του καὶ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐπισπασάμενος πολλάκις τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς.

Καὶ ὡς Κληρικὸς εἰργάσθη ὅσον ὀλίγοι ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ παιδείας καὶ τῶν Ἑλληνορθοδόξων Παραδόσεων. Ὑπῆρξε πολύτιμος συνεργάτης τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ», εἰς τὸν ὁποῖον ἐδημοσιεύθησαν διάφοροι λίαν ἐνδιαφέρουσαι μελέται αὐτοῦ.

Ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. κ. Ἰάκωβος, ἅμα τῷ ἀκούσματι τῆς εἰς Κύριον ἐκδημίας τοῦ καλοῦ τούτου Λευίτου, ἀπέστειλε τηλεγράφημα συμπαθείας πρὸς τὴν Κοινότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος, Holyoke, Mass. Ὁ «Ὀρθόδοξος Παρατηρητὴς» εὔχεται ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἀναπαύσῃ ἐν σκηναῖς δικαίων τὴν ψυχὴν τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιμανδρίτου Φιλοθέου Ἀχλαδᾶ, οὗ ἡ μνήμη εἴη αἰωνία!

HERE'S A BANK THAT WANTS YOUR PROBLEMS!

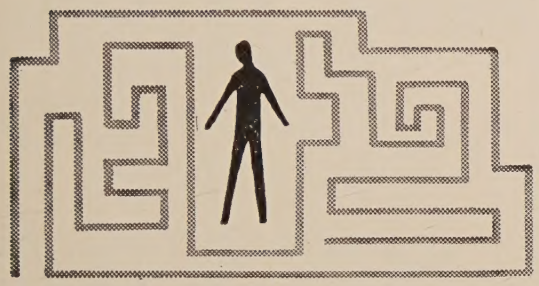

Big problems, small problems, money problems, general business problems, import and export problems, manufacturer or retailer problems .

Yes, we want your problems to help solve them... because we, at Atlantic, believe our most important function as a bank is to help and serve our depositors and our community.

Our extensive banking and business experience is yours for the asking.

Our officers are ready and willing to talk with you, help you, serve you.

ATLANTIC BANK OF NEW YORK

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

960 Avenue of the Americas, opposite MACY'S
153 William Street, at Fulton Street, N. Y. 38

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΦΗΜΙΣΜΕΝΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΑΔΟΥ

Ὁδὸς Φιλοθέης 7, Πλατεῖα Μητροπόλεως

ΑΘΗΝΑΙ

Κρυστάλλινοι Πολυέλαιοι 6–150 φῶτα, διακοσμήσεις ἀπὸ τὰ ἀνώτατα Κρύσταλλα Τσεχοσλοβακίας. Εἰς μεγάλην παρακαταθήκην Χρυσᾶ καὶ ἐπίχρυσα, Ἀργυρᾶ καὶ ἐπάργυρα Ἐξαπτέρυγα, Εὐαγγέλια, Δισκοπότηρα, Κανδῆλαι, Ἀρτοφόρια, Θυμιατά, Ἐγκόλπια, Σταυρούς, Εἰκόνας Μεταλλοπλαστικῆς εἰς ὅλα τὰ μεγέθη διὰ Τέμπλα καὶ Προσκυνητάρια, Ἅγια Ποτήρια, Μυροδοχεῖα, Κηροπήγια Ἁγίας Τραπέζης, Σχέδια Κανδηλῶν, Ἐξαπτέρυγα μετὰ τῶν Σταυρῶν των, Ἐξαπτέρυγα Λαβάρων Ἀναστάσεως καὶ Φανῶν Ἐξαπτερύγων, Χρυσοποίκιλτοι Ἐπιτάφιοι καὶ Λάβαρα, Σχέδια Κηροπηγίων τοίχων καὶ Ὡραίας Πύλης.

Καλλιτεχνικὴ Ἀνωτερότης καὶ Τιμαὶ Ἀσυναγώνιστοι.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ

MR. MICHAEL KAMARINOS

400 W. 43RD STREET, NEW YORK 36, N. Y.

ΜΑΝΟΥΑΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

ΚΟΛΥΜΒΗΘΡΑΙ — ΚΗΡΟΘΗΚΑΙ

ΕΙΚΟΝΕΣ — ΜΥΡΟΔΟΧΕΙΑ

ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΙ ΠΟΛΥΕΛΑΙΟΙ

καὶ οἱοδήποτε Ἱερὸν Σκεῦος

εἰς ποιότητα καὶ τιμὴν ἀσυναγώνιστον

εἰς τὸ εἰδικὸν Ἐργοστάσιον

Κ. καὶ Γ. ΒΟΓΙΑΤΖΗ

Ἔκθεσις: Ἡφαίστου 2
Ἐργοστάσιον: Ἱερὰ Ὁδὸς 114
ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ

◆

Γράψατέ μας διὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ σας καὶ ἀμέσως θὰ λάβετε ὅλας τὰς σχετικὰς πληροφορίας.
«ΒΟΓΙΑΤΖΗ» — Ἡφαίστου 2, Ἀθῆναι
ΥΨΗΛΗ ΠΟΙΟΤΗΣ — ΧΑΜΗΛΑΙ ΤΙΜΑΙ

NATIONAL HELLENIC AMERICAN LINE

ΕΠΙΣΚΕΦΘΕΙΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὴ Γενέτειρα μὲ τὶς χίλιες δυὸ ὠμορφιές.

ΠΑΜΦΘΗΝΗ ΖΩΗ . . . ΕΞΑΙΡΕΤΟ ΚΛΙΜΑ . . . ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΛΛΟΝΕΣ
ΛΟΥΤΡΟΠΟΛΕΙΣ . . . ΦΕΣΤΙΒΑΛΣ

ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΟΝ ΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ ΥΠΕΡΩΚΕΑΝΕΙΟΝ ΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗΝ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ—ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

Τὸ ὑπερωκεάνειον «ΠΟΥ ΔΕΝ ΤΟ ΠΙΑΝΕΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ» διαθέτει δύο κατηγορίας ἀνέσεων ποὺ εἶναι μοναδικὲς στὴ Γραμμὴ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ.

α) Διαθέτει στὴν Πρώτη θέση τὶς ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ SUITES ἀπὸ ὅλα τὰ ὑπερωκεάνεια τῆς Γραμμῆς Νέας Ὑόρκης — Μεσογείου. Ἐπὶ πλέον ὅλες οἱ καμπίνες τῆς Πρώτης καὶ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν καμπινῶν τῆς Τουριστικῆς θέσεως ἔχουν FACILITIES καὶ ΜΕΤΑΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΣΕ ΚΟΜΨΑ ΚΑΙ ΑΝΕΤΑ LIVING ROOMS.

β) Εἶναι τὸ μόνον AIR-CONDITIONED Ἑλληνικὸν ὑπερωκεάνειον εἰς τὴν Γραμμὴν Μεσογείου καὶ Ἑλλάδος.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΕΚ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ΙΟΥΝΙΟΥ 2 Ἐκδρομὴ ΠΑΓΚΡΗΤΙΚΗΣ
(μὲ προσέγγισιν εἰς ΧΑΝΙΑ)
ΙΟΥΝΙΟΥ 30
ΙΟΥΛΙΟΥ 25 καὶ ἐκ ΒΟΣΤΩΝΗΣ Ἰουλίου 26
Ἐκδρομὴ ΠΑΝΑΡΚΑΔΙΚΗΣ,
ΠΑΝΜΕΣΗΝΙΑΚΗΣ — ΠΑΝΛΑΚΩΝΙΚΗΣ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 23
(Ἐκ Βοστώνης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 24)
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 19
(Ἐκ Βοστώνης ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 20)
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 16

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀποταθῆτε εἰς τὸν Ταξειδιωτικὸν Πράκτορα τῆς ἀρεσκείας σας.

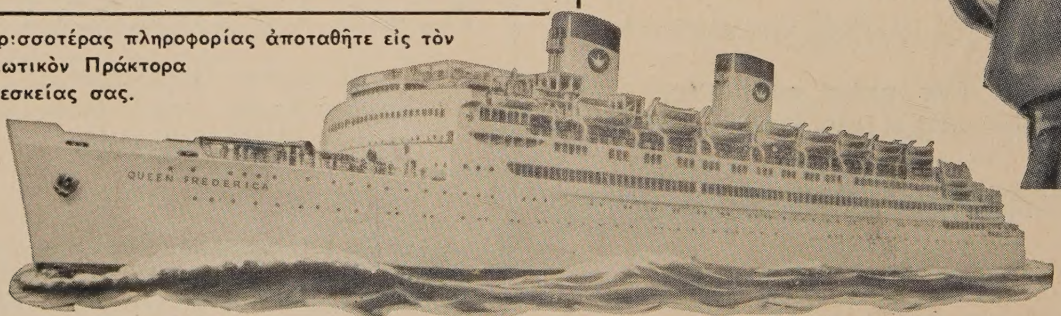

HOME LINES AGENCY INC. ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΔΙ' Η.Π.Α. ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑΝ
42 Broadway, New York 4, N. Y.